

"Dozerler Yüz Metre Ötesindeyken Evinizin Öylece Çıkıp Gidemezsiniz." Dikmen Vadisi'nden 17 Yaşındaki Pınar'a Kulak Verin

Dikmen Vadisi halkı, sekiz yıldır barınma hakkı için canını dişine takmış direniyor. Tek vücut direnen bu insanlar sanki her biri bir diğeri ile aynı, homojen bir kitle gibi geliyor uzaktan bakanlara. Oysa amaçları aynı olsa da hepsinin ayrı hikayeleri var.

Dikmen Vadisinden 17 yaşındaki Pınar Yalnız: "Güvenliğimizin simgesi olarak görmemiz gereken polis, 9 yaşından beri bir fırsatını bulup evimi yıkmaya çalışıyor. Bir çocuğun bunu yaşamaması ne kadar doğru?" dedi.

Üç kardeş olduklarını kendisi ile birlikte bir kardeşinin daha üniversiteye hazırlandığını ve ailesinin çok güç koşullarda kendisini dersaneye gönderdiğini belirten Pınar, geçen hafta ortaya çıkan yıkım tehdidi sürecinde ailesini ve sevdiklerini yalnız bırakmak istemediği için dersaneye gidememiş. "Gitsem de bir şey farketmezdi. Aklım evimde kalacaktı diyor." Pınar ve ekliyor: "Sonuçta ailenizi ve sizi sevenleri yalnız bırakamazsınız. Dozerler yüz metre ötesindeyken evinizden öylece çıkıp gidemezsiniz." >> s.3

Örgütlü Olmak Mutluluktur
Yaşar Seyman, >> s.3

Akıllı Şehirler
Her Yerde Kar Var
Özsel Beleli, >> s.4

Hrant Dink'in İzinde Samimiyet
ve Çocuklar
Şükrü Hatun, >> s.5

Kitapçı Dükkanları Bir Kentin
Nesi Olur?
Akın Atauz, >> s.6

Kimin Depremi
Murat Dirican, >> s.17

Ankaralının Buluşma Noktaları
Sibel Durak, >> s.19

Pes Etme İmalat-ı Harbiye
Mehmet Ali Çetinkaya, >> s.22

2011'de en az 815 çocuk 'ihmal'den öldü!

Gündem: Çocuk!
Çocuk Hakları Merkezi,
1 Ocak 2011 - 31
Aralık 2011 tarihleri
arasında en az 815
çocuğun önlenebilir
sebeplerden dolayı
yaşamını yitirdiğini
bildirdi.

Merkezin raporuna göre, "Devlet Eliyle Ortaya Çıkan Yaşam Hakkı İhlalleri"nde 50 çocuk öldü. "Devlet Önlem Almadığı İçin" 673 çocuk hayatını kaybetti. Bu rakamlar tek tek açıldığında, kara mayına ve askeri mühimmata 50, şiddet nedeniyle 58, trafik kazalarında 177, Van'da

316, Uludere'de 19, bireysel silahlanma sebebiyle 20 çocuk öldü. 2011 yılının vahim çocuk tablosunun raporunu açıklayan Gündem: Çocuk! Çocuk Hakları Merkezi, Uludere'de öldürülen 19 çocuğu "Yargısız İnfaz Nedeniyle Yaşam Hakkı ihlali" diye sundu. >> s.4

Barışı Gören Var mı?

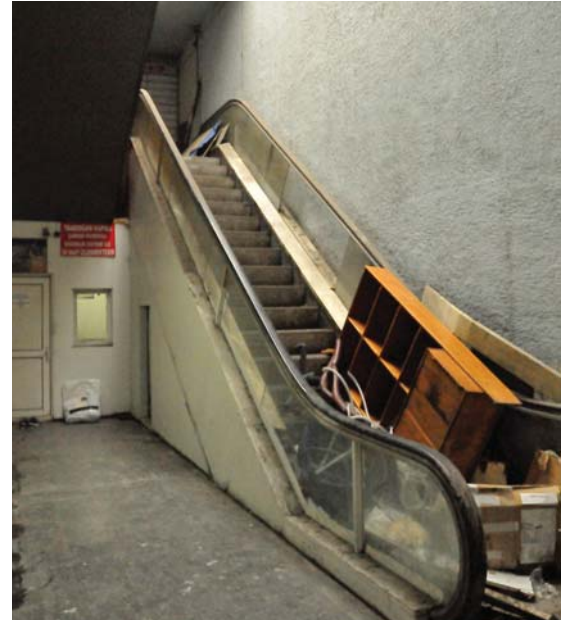
Aristophanes'ten Barış oyununun Yönetmeni Yücel Erten: "Şu dünyanın, memleketin haline bir bakın! Bu savaşlar böyle sürüp gittikçe, ben bu oyunu her yıl ayrı bir kentimizde sahnelesem yeridir" >> s.21

TÜRKİYE'DE ÇOCUKLARIN
YAŞAM HAKKI 2011 - RAPORU

Yürümeyen Merdiven

Tandoğan Kapalı Çarşısı'nda... Yapıldığı 1989 yılından bu yana sadece 2 ay çalıştı. >> s.15

DOSYA

Ankara'nın Pasajları

1943 yılına ait aradığınız bir kitap... Agat, Turkuaz, Malahit taşlarından, fosil objeler, süsler takılar... 1952'den bir pul... Size sunulanla yetinmiyor ve ötesini arıyorsanız; AVM'lerde her şeyi bulamayacağınızın farkındaysanız buyrun Ankara'nın pasajlarına... >> s. 10

Adliye Binası Hale Taşınıyor AOÇ Arazisi Parsel Parsel Parçalanıyor...

binası yapılacak toptancı hali ise şehir dışına taşınacak.

Kılıfını Hazırladılar

Atatürk Orman Çiftliği sınırları içinde yer alan Toptancı Halinin arsası, yasayla Ankara Büyükşehir Belediyesine satılmış ve başka bir amaçla kullanılmayacağı belirtilmişti. Ancak geçtiğimiz Kasım ayında yayımlanan bir Kanun Hükmünde Kararnameyle konuyla ilgili düzenleme yapılarak "Atatürk Orman Çiftliği Arazisinden 167 Dönüm 500 Metrekarelik Kısımın Ankara Belediyesine Satılması Hakkında Kanunun" ilgili maddesine, "Adalet hizmetlerinde veya Bakanlar Kurulunca belirlenecek diğer kamu hizmetlerinde kullanılması amacıyla bu arazinin tamamı ya da bir kısmı

AOÇ sınırları içinde yer alan toptancı halinin bulunduğu arazinin Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından yeni bir adliye binası yapılması için Ankara Savcılığına terkine karar verildi. Kararın alınmasının gerekçesi ise halin belediye için bir değerinin kalmaması ve şehir merkezinde trafiğe yol açması olarak gösterildi. Buna göre Ankara Savcılığına terk edilen 300-400 bin metrekarelik alanda yeni bir adliye

ilgili kamu idaresine tahsis edilmek üzere bedelsiz olarak Hazineye devredilebilir" ifadesi eklenerek sürecin önü açılmış oldu. Mevcut adliye binasının da yıkılması, yerine önce "yeşil alan" yapılması, sonra karar düzeltme ile "yeşil alan, toplu taşıma transfer ve otopark alanı" olarak kullanılması için Büyükşehir Belediyesi'ne devredilmesini uygun görüldü.

Tanju Gündüzalp

Teleferiğin Alçağı Dikmen'e

Ankara Büyükşehir Belediyesi Güvenpark'tan başlayıp Dikmen Vadisi'nden geçerek Panorama Alışveriş Merkezi'nde bitecek 10-13 duraklı ve 9 kilometre uzunluğunda bir teleferik sistemi yapmak için kolları sıvadı. Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek Ankara'ya ulaşım açısından nefes aldıracağını iddia ettiği projede yükseklik korkusu bulunanları da unutmuyarak teleferiğin mümkün olduğunca alçaktan gitmesine dikkat edeceklerini söyledi.

Seçim Teminatı

Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek Belediye Meclisi konuşmasında konuyla ilgili olarak "Bazı şehirlerde taşımının %6'sına yakını teleferikle karşılanıyor. Çankaya Belediyesi'ne ait parkta ilk durağı yapma izni alabilirsek 13 durak, alamazsak ilk durak Dikmen Vadisi olmak üzere 12 duraktan oluşacak bir hat olacak." Güvenpark'ta dolmuşların kalktığı yerden itibaren 24 dakika içinde seyahat durmaları da ilave ettiğimizde 40 dakikaya çıkabilir. Projeyi seçimden önce yap-işlet yöntemiyle yaptıracağız. Maliyet 10 milyon dolardan başlayıp, 30-40 milyon dolara kadar çıkabiliyor. Teleferiğin yükseklik korkusu bulunanlar için mümkün olduğunca alçaktan gitmesini tercih ediyoruz" dedi.

Tanju Gündüzalp

1,5 Milyon Ankaralıya Kötü Haber Banliyö Seferleri İkinci Bir Emre Kadar Durduruldu.

Büyükşehir Belediyesi ile birlikte, TCDD Genel Müdürlüğü, günde 150 bin kişi taşıyan ve 1.5 milyon Ankaralıyı olumsuz etkileyen bir karara imza attı ve banliyö seferlerini darbe dönemlerini hatırlatır bir şekilde ikinci bir bildirim kadar durdurarak Başkentray projesini başlattı.

Başkentray Projesi ile mevcut demiryolu hatlarının yenileneceği, Ankara-Sincan'ın 5, Ankara-Kayaş'ın 4 hatlı hale getirileceği, banliyö hattı ile yolcu ve yük trafiğinin birbirinden ayrılacağı ifade edilen açıklamada, bu çalışmalar kapsamında Kayaş yönünde 13, Sincan yönünde ise 2 karayolu alt geçidi

inşa edileceği kaydedildi.

Banliyö trenlerinin seferlerine ara verdiği süreçte de Büyükşehir Belediyesi, Gazi İstasyonu üst geçit köprüsü, Atatürk Orman Çiftliği geçidi, TİGEM altgeçidi, Celal Bayar Bulvarı hipodrom alt geçidi, Devlet Demiryolları Hastanesi yanı karayolu alt geçidi, Anadolu Bulvarı Marşandiz köprüsü yenilemesi ve Şaşmaz üst geçit köprüsünü bitirecek. Yapılacak bu geçitleri çok kısa süre içerisinde tamamlamayı hedeflediklerini söyleyen Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek, Celal Bayar Bulvarı'ndan Etimesgut'a kadar demiryoluna paralel olarak gidecek Yeni Çiftlik Bulvarı'nın yapımının

ise daha sonra tamamlanacağını bildirdi. Yapımına başlanan bu çalışmanın ilk ayağını, "3 büyük köprülü kavşak ve 10 adet yan yol bağlantısı, 23 adet yaya geçidi ve menfez ile AOÇ içindeki hemzemin geçidin üstgeçide dönüştürülmesi oluşturuyor. Proje ile İstanbul ve Eskişehir yollarındaki trafik yoğunluğunu gidermek, Ankara'nın batı ilçelerinin (Sincan, Etimesgut, Yenimahalle) merkeze ulaşımını kolaylaştırmak ve trafiği rahatlatmak, Şaşmaz Sanayisini Eskişehir Yolu ile Zırlı Birliklere bağlamak planlanıyor.

Tanju Gündüzalp

Dikmen Vadisine Yakından Bakmak... Pınar Yalnız, Yaşadıklarınını Anlatıyor

Dikmen Vadisi halkı, sekiz yıldır barınma hakkı için canını dişine takmış direniyor. Tek vücut direnen bu insanlar sanki her biri bir diğeri ile aynı, homojen bir kitle gibi geliyor uzaktan bakanlara. Oysa amaçları aynı olsa da hepsinin ayrı hikayeleri var.

Son sekiz yılda olduğu gibi bu kış da Dikmen Vadisi'nde kolay geçmiyor. Gökçek'in artık twitter'dan sürdürdüğü ha geldim ha geleceğim, ha yıktım, ha yıkacağım tehditleri vadi halkını canından bezdirmiş durumda. Direnme azminde ise artış var. Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek bir süre onları yasadışı örgüt üyesi ve hatta terörist olarak göstermeye çalışıyor. Bu şekilde sekiz yıldır alt edemediği mücadeleye karşı savcılar ve polisi dahil etmek derdinde. Malum bu aralar bu taktik işe yarayabiliyor. Ama Dikmen Vadisi halkı seslerini duyurmak ve yasadışı örgüt değil barınma hakkı için mücadele eden insanlar olduklarını anlatmak için her kapıyı çalıyor ve kendilerini anlatıyorlar. Dedik ya mücadeleleri aynı amaç uğruna ama hepsinin ayrı hikayeleri var. Onları ve verdikleri mücadeleyi anlamak için biraz daha yakından bakmak işe yarayabilir diyerek 17 yaşındaki Pınar'ın hikayesine kulak veriyoruz:

28 Ocak 2012'de gerçekleşen **Gündem: Çocuk! Çocuk Hakları Merkezi** açılışına katılan 17 yaşındaki Pınar Yalnız 9 yaşından beri bu süreci yaşadığını ve çok küçük yaşta politize olmak zorunda kaldığını anlattı gecenin katılımcılarına. "Güvenliğimizin simgesi olarak görmemiz gereken polis, 9 yaşından beri bir fırsatını

bulup evimi yıkmaya çalışıyor. Bir çocuğun bunu yaşaması ne kadar doğru?" diye başladı sözlerine. Üç kardeş olduklarını kendisi ile birlikte bir kardeşinin daha üniversiteye hazırlandığını ve ailesinin çok güç koşullarda kendisini dersaneye gönderdiğini belirten Pınar, geçen hafta ortaya çıkan yıkım tehditi sürecinde ailesini ve sevdiklerini yalnız bırakmak istemediği için dersaneye gidememiş. "Gitsem de bir şey farketmezdi. Aklım evimde kalacaktı diyor." Pınar ve ekliyor: "Sonuçta ailenizi ve sizi sevenleri yalnız bırakamazsınız. Dozerler yüz metre ötesindeyken evinizden öylece çıkıp gidemezsiniz."

"Psikolojik Şiddet Hepimizi Etkiliyor."

Pınar polis ve belediye kadar şiddet tehditinden de şikayetçi: "Geleceğiz, evinizi yıkacağız diye twit atmak kolay. Ama öyle gecelerde vadi kimse uyuyamıyor. 'Eviniz yıkılacak' dediği için insan psikolojik şiddetle karşı karşıya kalıyor. Psikolojik şiddet uyguluyor Gökçek bize."

"Yıkımlar karşıma engel olarak çıkıyor"

"Böyle bir ortamda ders çalışmam mümkün değil. Oysa konservatuvara gitmek, oyunculuk bölümünde okumak istiyorum. 3 kardeşiz. İkimiz üniversiteye hazırlanıyoruz. 'Evimiz yıkılırsa geleceğimiz ne olacak' hep bu soru aklımda? 8 yıldır ne zaman hayatımla ilgili karar almaya kalksam bu yıkımlar karşıma engel olarak çıkıyor."

Dikmen Vadisi'nden 17 yaşındaki Pınar Yalnız'ı dinlediniz. Başka söze gerek var mı? / *Solfasol*

Büyükşehir'den Çankayalılara Altyapı Cezası Kış Geldi İş Durdu

Fotograf: Barış Güngör

Büyükşehir Belediyesinin Çankaya'da başlattığı alt yapı çalışmaları kar yağışları nedeniyle durdu. Çankaya'daki bütün sokaklar çamur yığını ve çukurlarla doldu. Ağustos böceği misali bütün yaz yatan Büyükşehir Belediyesi Eylül ayı itibarıyla Çankaya ilçesinde alt yapı çalışmalarına başladı. Mevsim normallerinde seyreden yağışların gerçekleşmesiyle tamiratlar için yollarda açılan kanallar derin çukurlara ve hatta içine arabaların düştüğü kuyulara dönüştü. Yeterli güvenlik önlemi alınmaksızın açılan çukurlar araç sürücülerinin

kabusu oldu. Son bir ay içerisinde kar yağışları nedeniyle çalışmalar durduruldu. Çankayalılar baharın gelmesini ve yollarının yapılmasını dört gözle bekliyor. Geçen yıl Çankaya Belediyesi tarafından asfaltlanan bütün sokaklar Büyükşehir Belediyesi tarafından doğalgaz borularının değiştirilmesi bahanesiyle kazıldı. Ulaşım Koordinasyon Merkezi (UKOME) gibi bir kurum olmasına karşın belediyeler arasındaki bu koordinasyonsuzlukta herkes suçu birbirine atmaya devam ediyor. *Solfasol*

Örgütlü Olmak Mutluluktur!

Yaşar Seyman

Ülkemizde örgüt sözcüğü uzun yıllar yasaklı ve tabu sözcüktü.

Oysa çağımız insanı, düşünen, konuşan, örgütlü bireydir. Bundandır üyesi olduğumuz siyasi partinin, sendikanın, sivil toplum örgütünün adını sevdiğimiz adını söyler gibi söylemeliyiz.

İnsan bir örgüte nasıl katılır? Niçin üye olma gereği duyar? İlk iş örgütün program ve tüzüğünü okumak, amaç ve ilkelerini benimsemek, çalışmaya karar vermektir. Bu kararın ilk adımı üyeliktir. Sonrası yönetim organlarına adım adım yürümek. Bu yürüyüşte birey hem örgüte katkılarıyla güç katar hem de kendisini geliştirir.

Örgütün kurumsal kimliği ilkesi ve amacıdır. Bulunduğu ülke içinde kendini konumlandırması, sorunları aşmada kullandığı dil ve iletişimdir. Bir bütünün kurumsal kimlik olarak oturmasıdır. Kurumsal kimlik oluşunca artık kendi dışındaki tüm örgütlü yapılar ile kurumsal bir ilişki başlar.

Toplumsal mücadelenin okulu örgüttür. Örgüt içinde insanlar hem örgütsel kimlik kazanır, hem de deneyim sahibi olur. Kendisinde var olan deneyim ve birikimleri ortak akıl ve işbölümü içinde örgüte aktarır.

Örgüt üyesi olduğunuz andan itibaren 'Ben' değil 'Biz' olarak çalışma başlar. Ortak akıl ve ekip anlayışı temel taştır. Örgüt içi çok seslilikle alınan kararlar örgüt dışı tek seslilikle savunulur. Bu da örgüt adına söylem birliği sağlar.

Örgütlerde disiplin önemlidir. Üye ödentilerinin sağlıklı ödenmesi gerekir. Seçimler sonrası yeni seçilen yönetimle birlikte çalışmalar sürdürülmeli. Aday olmak farklı düşünceler adına demokrasinin çok sesliliğini yaşamak doğaldır ama seçim sonrası yeni seçilen yönetimin çalışmalarına katkıda bulunmak çağdaş örgütsel tavidir. Çünkü örgütlülük evrensel bir uğraştır.

Yöneticiler sürekli eğitimle kendilerini geliştirmelidir. Donanımlı, birikimli olmaya özen göstermelidir. Okumalı, araştırmalı, sormalı, öğrenmelidir. Yapacağı işleri projelendirmelidir. Projesiz çalışmalar yarım çalışmalardır ve sonuç almaktan uzaktır. Her projenin bir sahibi olmalıdır. Sahipsiz projelerin başarı şansı yoktur.

Kadın yöneticiler, örgütleri ikinci evi olarak görmeli. Hiç kimse anasından örgütçü, siyasetçi, sanatçı, yönetici doğmuyor. Her şey küçük bir adımla başlıyor. Adım adım üreterek yürüyen insanların yolları kesilse de bu kısa süreli bir engelleme olur.

Örgüt içindeki üye, yönetici örgütsel bir dil, örgütsel bir tavır, örgütsel bir yaklaşım ve kimlik içinde olmalıyı bilmeli. Acıda ve başarıda arkadaşlarının yanında olmalıdır. Güven vermelidir. Çağımızın sihirli sözcüğü 'Dayanışma'yı hiç unutmamalıdır...

Her insan bir dünyadır. Gelişen dünyayı çok iyi izlemelidir. Kadınlar örgüt içi çalışmalarda istekli olmalı. Çağrı beklememeli. Kırılma göstermeyip, kararlı, inançlı, inatlı olmalıdır. İnanıldığı yoldan yürürken; kıran dökken değil, toparlayan, barıştıran ve üreten olmalı. Bilginin, sevginin, saygının açamayacağı kapı yoktur. Çağımız insanı düşünen, konuşan ve örgütlü birey olarak; örgütlü toplumu savunmalıdır.

Artık dillere düşen sloganımla yazımı noktalamak istiyorum: Bir kelebek kadar ömrüm olsa örgütlü yapılarda tüketirim!

AKILLI ŞEHİRLER: Her Yerde Kar Var

Özsel Beleli

Ankara'da yaşayan arkadaşlarımla Facebook'a kar fotoğraflarını koymaya başladığı günden beri internet üzerinden kar yağışıyla ilgili gelişmeleri izlemeye çalışıyorum. Bu sıkı takibimin altında hem geçen yıl kar yağışlarıyla Ankara Büyükşehir Belediyesini hedef tahtası yapan krizin acaba bu yıl tekrarı olur mu merakı hem de ABD'de yaşadığım şehirde yılın beş ayı devam eden kar yağışının doğurduğu dayanışma ruhu yatıyor. Durum böyle olunca, Akıllı Şehirler'de bu ay şehir yaşantısında karla mücadele konusunu ele alıp yaşadığım şehrin deneyimini aktarıyorum.

ABD'nin Massachusetts eyaletinde Boston şehrinin kapı komşusu Cambridge şehrinde yaşıyorum. Boston ve Cambridge'in iki ayrı şehir olduğuna bakmayın, daha çok bizim şehirlerdeki semtler gibiler. Onları ayıran bir tek Charles Nehri. Boston'un nüfusu yaklaşık 650 bin kişi, toprak yüzeyi 125 kilometre kadar; Cambridge'in nüfusu yaklaşık 100 bin kişi, toprak yüzeyi 16 kilometre kadar.

Ülkenin kuzeyine bir de okyanus kenarına düştüğümüz için burda her yıl kar yağışından payımızı bolca alıyoruz. Geçen yıl aralık başından şubat sonuna kadar toplam 2 metre kar düştü şehre. Ama bu süre içinde araç yollarının karla kapandığı, kaldırımların yürünemez olduğu bir günümüz olmadı.

Şehirlerde karla mücadele sorununu çözen ileri bir teknoloji veya ürünü ben daha görmedim. Elimizde olanlar görünüşleri itibarıyla oldukça ilkel karla mücadele araçları, karla mücadele araçlarından bile daha da ilkel görünümlü olan kar kürekleri ile tercihe göre tuz veya kum. Peki nasıl oluyor da Boston ve Cambridge'de (çok ağır kar fırtınalarını hariç tutarak) ABD'deki başka şehirlerde veya Türkiye'deki bazı şehirlerde olduğu gibi yollar ve kaldırımlar tamamen kapanmıyor?

Bu sorunun yanıtının burdaki belediyelerin kurdukları karla mücadele sistemiyle ilgili olabileceğini düşünüyorum. Bahsettiğim karla mücadele sisteminin bazı bileşenleri şöyle:

* Karla mücadele araçlarının bir kısmı belediyelere ait, bir kısmı acil durumlarda önceden düzenlenen sözleşmeler üzerinden özel sektörden kiralanıyor. Bu nedenle 16 kilometre karelik Cambridge belediyesi gerekli olması halinde yüze yakın karla mücadele aracını devreye sokabiliyor.

* Boston'da karla mücadele araçları için bir GPS sistemi kurulmuş durumda. Bu şekilde her bir sokak ve caddenin en son ne zaman hangi araçla temizlendiği haritalandırılıp vatandaşlardan internet ve telefon üzerinden gelen tuzlama/yol açma talepleriyle eşleştirilebiliyor. Böylece karla mücadele araçlarının temizleme yolları gerekli oldukça revize edilerek araçlar en etkili ve verimli şekilde kullanılıyor.

* Hem Cambridge hem Boston'da karla mücadelenin önemli bir bölümü vatandaşlar tarafından yapılıyor. Belediyeler tarafından yapılan düzenlemeler ile her konut ve işyeri kendi önündeki kaldırmayı yürünebilir tutmakla yükümlü. Bu yükümlülüğünü yerine getirmediği zaman belediye tarafından ceza kesilebiliyor. Her konutta bu nedenle kar kürekleri ve tuz bulunduruluyor. Yaşlı ve engelli vatandaşlar belediyelere bu durumlarını ileterek kaldırımlarının belediye tarafından temizlenmesini talep edebiliyorlar. Ayrıca şehrin birçok noktasında ücretsiz tuz dağıtımı yapılıyor. Sonuç olarak günlerce lapa lapa kar yağdıktan sonra bile öğrenciler okullarına, çalışanlar işlerine yürüyerek bile gidebiliyorlar.

Boston ve Cambridge'in karla mücadele hikayesi kısaca böyle. Ankaralı dostlarla paylaşmak istedim.

Şehirde yaşarken her gün karşılaştığımız ve ilk bakışta kronik gözükten sorunları teknolojiye dayalı akıllı ürün ve sistemlerle azaltmanın mümkün olduğuna inanandanım. Bu köşede, farklı şehirlerde gördüğüm ve beni heyecanlandıran akıllı çözümleri sizlerle paylaşmak istedim. Bu köşede anlatılanlarla ilgili görüşlerinizi ve sizin gördüğünüz, okuduğunuz başka akıllı çözümlerle ilgili epostalarınızı dört gözle bekliyorum olacağım. ozselbeleli@gmail.com

2011'de en az 815 çocuk 'ihmal'den öldü!

Gündem: Çocuk! Çocuk Hakları Merkezi, 1 Ocak 2011 - 31 Aralık 2011 tarihleri arasında en az 815 çocuğun önlenebilir sebeplerden dolayı yaşamını yitirdiğini bildirdi. Merkezin raporuna göre, "Devlet Eliyle Ortaya Çıkan Yaşam Hakkı İhlalleri"nde 50 çocuk öldü. "Devlet Önlem Almadığı İçin" 673 çocuk hayatını kaybetti. Bu rakamlar tek tek açıldığında, kara mayına ve askeri mühimmata 50, şiddet nedeniyle 58, trafik kazalarında 177, Van'da 316, Uludere'de 19, bireysel silahlanma sebebiyle 20 çocuk öldü.

2011 yılının vahim çocuk tablosunun raporunu açıklayan Gündem: Çocuk! Çocuk Hakları Merkezi, Uludere'de öldürülen 19 çocuğu "Yargısız İnfaz Nedeniyle Yaşam Hakkı ihlali" diye sundu.

'Dağdaki çocuklar'

Raporda, dağa çıkan çocuklarla ilgili çok çarpıcı bir değerlendirme yapıldı. Derneğin açıklamasında "Silahlı Çatışmalarda Yaşanan Yaşam Hakkı İhlalleri başlığı altındaki rakamlarının eksik olduğu ve gerçeği tam olarak yansıtmayabileceği göz önünde bulundurulmalıdır" dendi.

'Kafasına gaz bombası isabet eden çocuk'

Raporda, sadece ölümle sonuçlanan yaşam hakkı ihlallerinin verileri yer aldı. Aynı ya da benzer olaylarda yaralanan, sakat kalan çocuklar ile ilgili vakalar rapora konulmadı. Örneğin "kafasına polis tarafından atılan gaz bombası isabet ederek ağır şekilde yaralanan çocuk" ile ilgili vaka rapor kapsamına alınmadı. Ancak, "Örnek vakada da açıkça görüleceği üzere ölümle sonuçlanmasa da pek çok yaralanma vakası da doğrudan yaşam hakkı ihlalidir" diye tanımlandı.

'Ölüm ve çocuk yanyana anılır mı?'

Gündem Çocuk, düzenlediği basın toplantısında, "Çocuk ölümleri yaşamın en zor konularından birisidir. Ölüm ve çocuk yan yana anılması bile zor iki sözcükken 2011 yılında Türkiye'de, 815 çocuk önlenebilir sebeplerden dolayı yaşamını yitirdi" dedi.

'Türkiye'de çocuklar ölüyorlar'

Sistematik ve güvenilir veri eksikliğine dikkat çekilen raporda devletin, çocukların yaşam hakkını ihlal etmeme yükümlülüğünün altı çizildi. Bu konuda rapora ilişkin ifadeler şöyle devam etti:

"Devlet bu yükümlülüğünü yerine getirmedeği için çocuklar toplumsal olaylarda, kara mayınları ve askeri mühimmatların sebebiyle ya da silahlı çatışmalarda ölüyorlar; yargısız olarak infaz ediliyor hatta katlediliyorlar. Diğer yandan eğitim, sağlık vb. alanlarda kamu görevlilerinin ihmalleri sıklıkla çocukların ölümüne neden oluyor. Diğer yandan yaygınlaşan şiddet kültürü aile içi şiddet, namus ve çocuk cinayetleri, akras şiddeti, bireysel silahlanma olarak şekil bulup çocukların ölümüne neden oluyor. Çocuklar intihar ediyorlar. İhmal nedeniyle pek çok ölüm vakası var.

Trafik kazaları, ev kazaları, kanalizasyon çukuruna, su kuyusuna, göle düşme, ırmakta boğulma vb. kentsel ve kırsal açık alanda yaşanan olaylar, yangınlar, soba gazı zehirlenmesi, besin zehirlenmeleri, elektrik çarpmaları, doğal afetler çocuklar için normalleşmiş ölüm sebeplerine dönüşmüş durumda."

Van-Erciş depreminde 316 çocuk

Raporda, 23 Ekim günü yaşanan depremde 644 kişinin öldüğü açıklanan Van-Erciş depremine yer verildi. Depremde yaşamını yitiren çocuk sayısına ilişkin bir veri olmadığına dikkat çekildi. Raporda "TÜİK verilerine göre

Van nüfusunun yüzde 41'inin 0-14 yaş çocuk, yüzde 49'unun 0-18 yaş olduğu sonucuna varılabilir. Buradan yola çıkarak depremde ölen çocuk sayısının en az 316 olduğu belirtildi."

Uludere'nin 19 çocuğu

Raporun, "Yargısız İnfaz Nedeniyle Yaşam Hakkı İhlalleri" başlığında Uludere olayına yer verildi. Çocukların isimleri ve yaşları tek tek yazıldı ve "28 Aralık günü Şırnak'ın Qilaban (Uludere) İlçesi'nde bağlı Roboski (Ortası) Köyü'nde, Irak sınırına kaçakçılık yapmak için giden ve askerler tarafından belirli bir bölgeye yönlendirilen 19 çocuk Genelkurmay Başkanlığı'na bağlı savaş uçakları tarafından bombalanarak öldürüldüler" dendi. 28 Aralık 2011'de meydana gelen olayda resmi makamların iddiasına göre grubun örgüt üyesi sanılarak bombalandığı belirtilmektedir. Sadece bu iddia temel alındığında bu olay yargısız infazdır. Ancak insan hakları örgütleri tarafından bombalananların örgüt üyesi olmadığı, sivil olduklarının bilindiği tanık ifadelerine dayanılarak belirtilmektedir. Bu bilgiyle birlikte değerlendirildiğinde olay yargısız infazın ötesinde, bir katliama işaret etmektedir" diye yorumlandı. 'Yargısız infaz' başlığında, 11 yaşında hayatını kaybeden İşten Yılmaz'a da yer verildi. Rapordaki ifade oldukça çarpıcı: "30 Temmuz günü Van'ın Çaldıran ilçesinde, askerlerin açtığı ateş sonucunda bindiği atın korkması sonucunda yerde sürüklendi. Askerler tarafından 3 saat sonrasında hastaneye götürülürken yaşamını yitirdi.

Rapor ve açıklamaya ilişkin ayrıntılara Gündem:Çocuk!'un web sitesinden ulaşılabilir: [gundemcocuk.org / Solfasol](http://gundemcocuk.org/Solfasol)

TÜRKİYE'DE ÇOCUKLARIN YAŞAM HAKKI 2011 - RAPORU
GÜNDEM: ÇOCUK!
www.gundemcocuk.org

Hrant Dink'in İzinde Samimiyet ve Çocuklar

Şükrü Hatun

Önce Hrant, sonra eşi Rakel ve çocukları, bize zorluklarla zenginleşen hakiki ve samimi bir yaşamın mümkün olabileceğini gösterdiler.

Biliyorum, o günden beri hepimizin içi dolu. Hepimiz derken, insanları iyi şairler gibi doğadaki haliyle sevenleri, sevebilenleri kastediyorum öncelikle. Fakat bir taraftan da Hrant'ın arkasından 'biz'in genişlediğini, yüreklerinin kabardığını ve yüreklendiğini görüyorum. İşte hepimiz, yani yalnızca Hrant'ı yakından tanıyanlar değil, bir şekilde onunla akraba olduğunu hisseden hemen herkes, onun ölümünden sonraki haftayı dolu dolu ağlayarak geçirmişti. Birbirimize Hrant'ın arkasından yazılan -bu kadar güzel yazıyı bir daha ne zaman okuruz bilmiyorum- yazıları göndermiştik.

İnsanlığın Değerini Bilmek

Birçoğumuz içimizi, geçmişimizi, geleceğimizi, dostluklarımızı, sevgililerimizi, çocuklarımızı, baba olmayı, gülmeyi, kucaklamayı, demokrat olmayı, insanları çok ama çok sevmeyi, bir davayı kibirli olmadan savunabilmeyi, insanların tarihsel gerginliklerini, travmalarını sözcüklerle (diyaloga yani) onarabilme düşünüşü ve daha birçok şeyi yeniden düşünmüştük. Önce Hrant, sonra sevgilisi Rakel ve çocukları bize başka bir yaşamın, zorluklarla zenginleşen hakiki ve bir o kadar da samimi bir yaşamın mümkün olabileceğini gösterdiler. Hrant'la Rakel'in yaşam öykülerini okurken -Rakel'in 1915 tehcirinden dağlara sığınarak kurtulan bir ailenin kızı olduğunun yeterince konuşulmadığını söylemeliyiz, zorluklarla, büyük yoksullukların

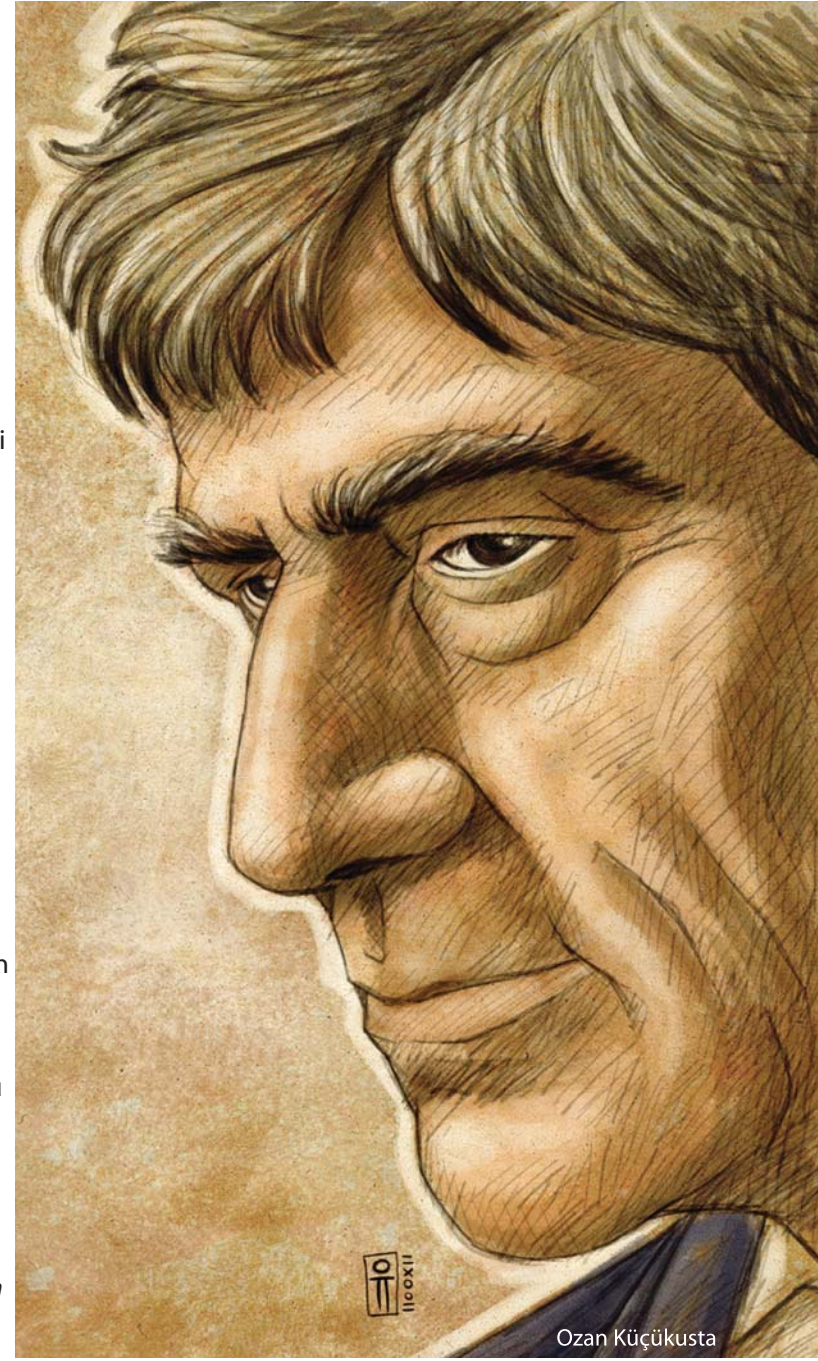
arkasından gelen büyük kavuşmalarla ama en çok da özveri ve paylaşmayla gelişebileceğimizi, yüreklerimizin herkesi bu sayede kucaklayabilir hale gelebileceğini öğrendik. Birçok yazar, iyiliğin ve samimiyetin gücünü anlatan yazılar yazdı; yani Hrant sayesinde insan olmanın temeli olması gereken değerler, yeniden güçlü biçimde anımsandı. Birçok insan, kendi içine bakıp kendini eleştirdi onun sayesinde belki. Onların yaşamı ve bize duyurdukları konusunda çok şey söyleyebiliriz ama ben çocuklara verdikleri emeğin, çocukken verdikleri emeğin ve sonra çocuklarla yaşamının onları eşsiz kılan bir yaşama hazırladığını söylemek istiyorum. Kendi diliyle bir 'yetim' olarak Tuzla'daki çadırlardan oluşan çocuk kampına giden Hrant'ın çocuklarla birlikte gerçek bir kamp yaratmalarını, kendi çektiği acıları başka çocuklar çekmesin diye çırpınmalarını çok dokunaklı buluyorum ve sonra o kampın ellerinden alınışının gerçek bir zulüm olduğunu düşünüyorum. Fakat yine de Hrant ve Rakel'in yaşamında, bu zulmün izlerinden ziyade iyi öğretmenlerin yüreklerindeki gibi, çocuklardan kalan sevincin yer tuttuğunu söylemek istiyorum.

Öldüren Zihniyete Karşı

Eskiden Ankara'da yaşarken, her ay 'Yaşam İçin Şiir' adlı 4 sayfalık derginin çıkmasını bekler ve bu derginin Ankara'daki ev sayısı kadar basılıp bütün posta kutularına bırakılmasını düşlerdim. Böyle yapılırsa,

insanların daha iyi ve sevinçli olabileceğine inanırdım. Hrant'ın arkasından yazılanları ve özellikle de hemen arkasından yayımlanan Agos gazetesinin özel sayısındaki yazıları okuyunca, bu hayalimin gerçekleştiğini düşünmüştüm. Yani en güzel şiirlerin ve duru bir yaşama tanıklık eden en güzel sözlerin milyonlarca insana ulaştığını biliyoruz artık. O zaman daha yürekli, daha iyimser, daha gür sesli, daha kardeş, özetle daha insan olabiliriz ve Hrant'ı öldüren zihniyetin karşısında bir adım daha öne çıkıp direnebiliriz. Şimdi "Hepimiz Hrant'ız"ın anlamının bu olduğunu bütün varlığımla hissediyorum ve bu yazıyla da bir söz vermiş oluyorum herkese.

Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Profesör Doktor

1.500.000 + Hrant Dink

Bu yazı Hrant Dink'in ölümünün beşinci yıldönümünden birkaç gün önce sonuçlanan dava üzerine değil; elbette bu yıldönümünde de devlet katilleri hediye bırakmayacaktı ve bize attığı kazıkla kimin muktedir olduğunu bir kez daha gösterecekti. AKP ve onun cumhurbaşkanı karardan duydukları "üzüntü"nü dile getirirken bile, Türkiye'deki azınlıklara karşı duydukları nefret üzerine temellenen milliyetçiliklerini sergilemeye devam

etti. Abdullah Gül, 19 Ocak 2012'de, "Bu dava önemli bir dava. Türkiye hukukun karşısında herkesin eşit olduğu, yabancı şirketlere karşı da yabancı uyruklu insanlara da hep eşit davranmış bir ülke" dedi ve "vatandaşlarımız arasında bir yanlış kanaatlerin oluşmasına fırsat ver"di. Cumhurbaşkanı'nın, Hrant Dink'in şahsiyetinde Türkiyeli Ermenileri, "yabancı uyruklu insan" olarak gördüğünü ve "yabancı şirket"lerle

aynı cümle içinde kullanabildiğini öğrendik. Ve bu öğrendiklerinizden yola çıkarak aranan ama bulunamayan örgütün devlet olduğu sonucuna varabilir miyiz?

Bu yazının asıl yazılmasına neden olan, her yere sirayet eden Türk milliyetçiliğinin hâlâ "Biz Ermeni Değiliz!" sloganı üzerinden siyaset yapmasıdır. Burada tane tane "Hepimiz Hrant'ız! Hepimiz Ermeniyiz!" sloganının, en azından bizim için ne demek olduğunu, açıklamaya

çalışacağım. Biz "Ermeniyiz" derken belirli bir etnik kimliğin üyesiyiz demek istemiyoruz. Biz Hrant Dink'in Ermeni olduğu için öldürüldüğünü, bu cinayetin utancını taşımak istemediğimizi ve Hrant'ı öldürdüyse bizi de öldürün demek için bu sloganı kullanıyoruz. Kabaca ifade edecek olursak "Sparküs Benim" diyoruz. Sizin bütün pişkinliğinizle "Biz Ermeni Değiliz!" dediğinizde ise siz "bu cinayetin işlenmiş olması beni utandırmıyor" diyorsunuz. / Solfasol

Kitapçı Dükkanları Bir Kentin Nesi Olur?

Akın Atauz

Onlar bir kentin entelektüel dünyasının vitrinleridir. Ama sadece bir vitrin değildir elbet, aynı zamanda kentin entelektüel açılığının ve/veya doygunluğunun göstergesi, entelektüel yaşamın zenginliği ve çeşitliliği hakkında fikir veren birer pencere gibidirler. Ama ne bir vitrin ne de bir penceredirler aslında. Onlar, kentin entelektüel dünyasının beslenme kaynakları, sürekli yenilenen cephanelikleridir. Dünyanın bütün bilgilerinin ve genellikle edebiyata dair olmakla birlikte bütün sanatlarının, kente gelip kendilerini kentlilere gösterdikleri yerlerdir. Sadece en yeni düşüncelerin, bilgilerin, felsefenin ve sanatın biriktiği ve oradan meraklısının evine doğru yolculuk yapacağı günü bekledikleri raflar filan da değildir.

Kitapçı dükkanları ve onların gerçek kitapçı olma nitelikleri, o kentin nitelikleri hakkında bir fikir verir size. O kentin insanları hakkında fikir verir. Bu kitapçılar Kahire'de vardır, Bükrüş'te vardır, Budapeşte'de vardır ve New York'da vardır elbette. Ama ummadığınız orta boy bir Rus ya da Ukrayna kentinde de çıkabilir karşınıza. İstanbul'un ya da Kadıköy'ün kitapçıları, Ankara'nın kitapçıları, İzmir'in kitapçıları da kendine özgü yerlerdir. Bu kitapçılar sadece o kentlerdeki üniversite öğrencilerinin varlığına bağlı olarak yaşamazlar. Onlar daha çok kentin düşünürleri, edebiyatçıları, sanatçıları, araştırmacıları ve akademisyenleri ile ayakta dururlar ve onlarla karşılıklı beslenerek yaşarlar.

Orası, kentin bütün entelektüellerinin, düşünürlerinin ve bu düşünceleri tanımaya-anlamaya uğraşan insanların buluştuğu, konuştuğu, birbiriyle yüz yüze görüştüğü, insandan yapılmış kültürel birikimlerin birbiriyle karşılaştığı, kutsal bir mekan gibidir. Evet, orası küçük bir esnaf dükkanı görünümündedir. Ama orası kitapçı dükkanıdır.

Kent kültürel olarak, hemşerilerine ne verir ve nasıl verir? Bunu anlamanın yollarından biri, kitapçı dükkanlarının sayısına-sıklığına, kent içindeki yerlerine ve vitrinlerine bakmak olabilir.

Kentin büyüklüğünü-nüfusunu dikkate alarak, hiç bilmediğiniz bir kente, hatta yaşamakta olduğunuz kentin bilmediğiniz semtlerine, mahallelerine, kent merkezinin adını bildiğiniz halde uğramaya değer görmediğiniz kıyılarına gidin ve sadece kitapçı dükkanlarının sayılarına ve nerede/ başka hangi dükkanlarla birlikte olduklarına bakın. Büyük, ferah ve iyi aydınlatılmış dükkanlar mı? Eskimişler mi, kent onları eskiden beri mi tanıyor? Bir AVM gibi mi, ya da bir AVM içinde, diğer ticaret yerleri gibi

mi? Belirli konularda uzmanlaşan kitapevleri var mı, ya da düşünce yapısına göre, bir çeşitlenme var mı?

Kitaplar başka nesnelere/ ticari mallarla birlikte mi satılıyor ve hangisi öncelikli? Çoğu kez kırtasiye önceliklidir ya da yerine göre oyuncak veya gazete? Ya da Ulus'taki kitapçılar gibi, gülyacı ve tespih ve seccade de olabilir. Bazen de adına kitapçı denilen yerler, tutsak olmuş müşterilere, sadece test kitapları veya ders kitapları satarlar. Gerçi bu kesin bir ölçü sayılmaz. Bazen bir kitapçı, yaratıcı bir düşünceyle müşterisine kahve konyak ve pasta ya da dondurma satabilir. Veya bir çocuk kitaplarıyla oyuncakları birleştirebilir.

Kitapçı raflarının okurlara açılmış olması ya da olmaması da önemlidir. Çok az satan marjinal sanat-edebiyat dergilerin ve fanzinlerin bulunması, daha da önemlidir. Kentteki özgürlük ve özgüven, kitapla okuyucu arasındaki ilişkiye verilen önem hemen anlaşılır. Kitaplara göz gezdirmek isteyenler, bir sandalye ya da bir masaya ilişmek isteyebilirler. Okuyucuyu rahat ettirmeye verilen önem, önemlidir.

Kitapçı dükkanlarının vitrinlerine göz gezdirin: Hangi kitapları okuyucularına/ müritlerine müjdeliyor kitapevi? Belki vitrin sadece çok satarlarla, belki sadece en yeni kitaplarla doludur. Vitrinde, ya da raflarda başka ülkelerin yazarları da görünür mü? Başka dünyaların bilgisi ve düşünürleri oradaysa, o ülke ve kent, dünyayla bağ kuruyor demektir. Kitaplar çeşitliyse eğer, dünyanın edebiyatı ve bilimi ve sanatı ve politikası ve gezi ve coğrafyası ve felsefesi ve başka şeyler varsa; o kentin insanları uygar insanlardır büyük bir olasılıkla. O ülkenin dilini bilmeseniz bile, o kenti biraz anlamış sayılırsınız.

Sonra da kitapevinin içine doğru girin ve hem raflara, hem de, orada kitaplara bakan diğer insanlara, gelip-gidenlere, uğrayıp gürültü kopartanlara filan bakın.

Kitapçı dükkanındaki sükunete, huzura, dinginliğe, ağırbaşlılığa ve ışıklara- renklere, kitaplardaki düzenlemelere bakın.

Bir de kitapçıya ve tezgahlarına göz atın. Kitapçı kitapları tanıyor ve seviyor mu? Bir kitap ismi değil de daha karmaşık sorular sorduğunuzda, kitapçı sizinle ilgileniyor mu? Kitapla ve araştırmacının sorunlarıyla gerçekten ilgilenen kitapçılar, onların bir çeşit arkadaşı olanlar, hemen belli olur. Bazen çay bazen kahve ikram edenler, arkadaki bir masada sohbeti koyultanlar vardır. Kentin sanatçıları ve entelektüelleri, hocalar ve öğrenciler, çoğu kez, okuyucularını tanıyan bir kitapçıda bulunmaktan hoşlanırlar.

Bazıları, kitapçı dükkanına "ateş almaya gelmiş" gibi girer ve çıkar. Onlar "bir" kitap almaya gelmiş olanlardır. Genellikle kentlerin kitapçı cemaatleri, bu tür insanlardan oluşmaz. Kitapçının raflarına, kitapların kapaklarına derin bir ilgiyle bakan, elleri sayfaları okşar gibi çeviren ve dalıp gittiği kitabın içinden dünyaları bile göremeyecek kadar derinlerde olanlar ise, kitapseverlerin cemaatindedir. Kitapçılar, kentin bu cemaatini ağırlayan, gönendiren ve doyumuz arayışlarına yanıt getirmeye çalışan yerlerdir.

İşte sadece bunlara bakarak, bir kent hakkında bir fikir sahibi olabilirsiniz. O kentin kültürel- entelektüel düzeyi, insanların meraklarının ve arayışlarının yarıcağı ve daha da üst bir soyutlama düzeyinde, o kentteki yaşamın nitelikleri ve kalitesi, özgürlüğü hakkında bir fikre sahip olabilirsiniz. Nüfusu on binlerde olan bir kentin, bu tür bir özeliğe sahip olması, bir mucizedir, ama yüz binlik kentlerde, gözünüz biraz arar bu tür kitapçı dükkanlarını. Ama metropol bir kentin/ nüfusu milyonları bulan kentlerin kitapçıları yaşatamaması, kentin gençleri ve öğrencilerinin kitabı teknolojik gelişmeleri bahane ederek önemsemezleştirmesi, affedilebilir/ hoş görülebilir bir keyfiyet değildir.

Tekrar soralım: Kitapçı dükkanları bir kentin nesi olur? Kitapçılar, sanki kentin entelektüel dünyasının ve kapasitesinin göstergesi gibidir. Ancak değişen teknoloji ile kitapçıya gerek kalmadığından kitapçı dükkanları azalıyor" diyecek olursanız, bu yazdıklarım 100 yıl sonra da geçerli olabilecek mi, bilmiyorum. Ancak bugün dünyanın herhangi bir kenti için biliyorum ki, kitapçılar sadece kitapların satıldığı yerler değildir. Oralar adeta, kitapla içsel bir bağ kurulabilen, kitap severlerin sosyalleştiği ve kitaplar hakkında sözlerle veya sözsüz konuştukları yerlerdir. Bu nedenle, belki 100 yıl sonra bile, nitelikleri değişmiş olsa da kitapçıların varlığı, o kentin entelektüel panoraması içinde, kentin niteliği hakkında en önemli sözleri söyleyen belirleyiciler olmaya devam ederler...

Dipnot Kitapevi, Kitapevi, Kitap...

Akın Atauz

Geçtiğimiz ay Ankara'da bir kitapçı daha kapandı: Kızılırmak Sokak'ta sakin ortamı ve kitap çeşitliliği ile müdavimleri olan Dipnot Kitapevi... Solfasol olarak bunu görmezden gelmedik. Elimizden fazla bir şey gelmese de en azından Dipnot Kitapevinin başına geleni anlamak ve kent tarihine küçük bir not düşmek için Akın Atauz Solfasol adına Emirali Türkmen ile görüştü...

Akın Atauz: Emirali, ne kadar acı verici olsa da sormalıyım: Neden kapandı Dipnot?

Emirali Türkmen : Kitap okuru çok azaldı, rekabet çok yükseldi, pazar çok küçüldü. Okuyucu sayısı azaldı, yeni kuşakta okuma oranında yükselme yok ve kitapevlerini değil, daha iş merkezlerinde olan oyuncak ve kırtasiyenin bulunduğu yerleri tercih ediyor. Bu onların kültürel kodlarıyla ilgili.

A. A: Kaybettiğimiz neydi?

E.T: Diğer kitapevlerinden farkı, yeni tip kitapevlerinden başka okurun gönül rahatlığıyla gelip, paketini bıraktığı, kentin bütün politik muhabbetlerinin olduğu, başka yerde, birahane vb konuşamadığı şeyleri rahatlıkla konuştuğu, aşkını konuştuğu bir mekandı orası. Ankara'daki bu muhalefetin bütün kanatlarından en sert radikal hareketten gay-lezbiyen harekete kadar herkesin ilk uğradığı ve karşılıklı alış-verişinin olduğu, muhalefetin bütün kesimlerinin yolu bir şekilde Dipnota uğruyordu, varak geçiyordu ve kesiyordu.

A. A: Kaybetmek nasıl bir duygu?

E.T: Hayatımın belli periyotlarında hep oldu. Daha önce İletişim Kitapevi'nin kapanışında da oldu. İçim sızlıyor

Diğer kitapevlerine benzemedik. Bilgisayar malzemesi-oyuncak satmadık başka bir şeye malzeme

olmadık ve bütün bunlara rağmen 8 yıl yaşadık. İş pratiğim itibarıyla da 22 yıl kitapçılık bitti. Verso, Yeni Gündem Gazetesi, Dost Sanat Panayırı vardı, (Murathan Mungan yapıyordu o işi benden önce. Onların yaptığı bir işti.) İletişim ve Dipnot. Yeni Gündem kapanınca bir grup arkadaş İletişim'de kaldık. (1988-89)

“Dipnot 2003. İletişim kapanınca kendi kanatlarımızla uçalım dedik. Bütün şairlerin kitaplarını okuduktan sonra bütün şiirleri unutup kendi şiirimizi yazmaya başlamak gibi bir şey.”

Kitapçı o kentin ruhu gibi bir şey sokak kavgasından futbol ya da basket maçından, yeni yapılan bir üst geçidin konuşulduğu, entelektüel dedikodularının yapıldığı bir yerdir. Diğer kitapevlerine “şu kitap var mı?” diyorsun ama sevgilisine ne kitap alacağını bilmeyene bir kitap sorduğu bir yer değildi. Cinsellik kitabı nedir diye kulağımıza fısıldadığı ya da “neden bizim hareketin dergisi burada satılmıyor?” diye fırça atığı bir yerdi.

Dipnot bunların toplamıydı. Yerel

fanzin çıkartanla kentteki bütün genel siyasal hareketinin bulunduğu tek mekandı burası Kürt veya Ermeni kitapları olan bir rafı başka kitapevinde bulamazsınız artık.

A. A: Kitapçılık nereye gidiyor?

E.T: Klasik kitapevi dediğimiz yer bitip, kafe, oyuncak, kalem vb'nin ön plana çıktığı, kitabın 3. derecede olduğu ve büyük merkezlerde olan zincirlerin bir parçası olarak kitapevleri çoğalacak. Artık ellerinde elektronik kitaplar olarak ve kağıt kitap giderek yok olacak. Kitabın olduğu yer yine de olacak elbet ama çok az. Belki de döngüsel olarak, memnuniyetsiz olanlar çoğalınca kitapçılar da artacak. Bir yandan da kitap sektörüne çok büyük yatırım yapan sermaye grupları var. İş Bankası 1.5 milyon üzerinde kitap ürettik diyorlar. Bankanın ürettiği kitaplarda bir büyüme var. Bizim rakamlarımızda da bir düşme var.

“Ankara hızlı biçimde taşralaşıyor ve kültürel atmosferi de taşralaşıyor. Bizimki gibi kitapevleri yeniden yeniden denemelidir. Ama çok kolay olmayacağını da bilmemiz gerek.”

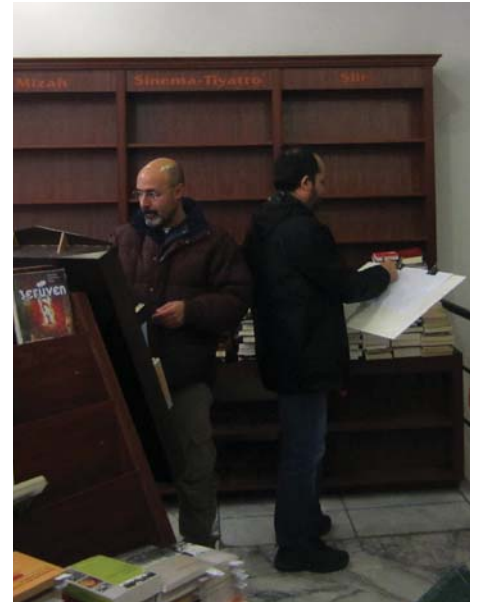
Toplumsal değişimi savunan toplumsal akımların kendileri muhafazakarlaşmış durumdadır. Kentin çeperlerine doğru çıktığımızda, Kuran kursu dükkanları var. Hem milliyetçiliğin hem de giderek Sünni İslamın başkenti oluyor

A. A: Dini yayınlar artıyor mu?

E.T: Genel yayıncılık piyasasında: Bandrol işlerini Kültür Bakanlığı yapıyordu. Yayıncılar Birliği yapıyor (Yay Bir bu bir federasyon, İslamcıların kurduğu bir yazarlar birliği ile bir de sol gibi yayıncılar birliğinin birleşmesi ile oldu) oradaki kabaca rakamlar yüzde 60 İslami yayınlar yüzde 40 İslamcı olmayan (Doğan Grubu, İş Bankası vb dahil) Eskiden İslamcıların da gittiği kitapevleri vardı. Şimdi öyle kitapevleri yok. Artık onların televizyonları, gazeteleri var. Onların iktidar olmasıyla artık daha güçlü yayın imkanlarına sahipler. Biz 1000 bandrol alıyorsak onlardan X yayınevi 10 bin alıyor. Kitap artık önemli ölçüde internetten satılıyor. Kitapevlerinin maliyetlerini internet ortadan kaldırmış durumda.

A. A: Sahafılık?

E.T: Ankara'da bir tek Sanat Kitapevi var. Orada da sahafılık internet üzerinden yapılıyor artık. Teknoloji böyle bir şey sağladı. İnternet bulunmayan birçok kitabın bulunmasını da sağlıyor.

"Devirmek İçin Önce Anlamaya Çalışın Yanlışlık Gökçek'e Muhalefet Edenlerin Tarzında"

Söyleşi: Eren Aksoyoğlu

AKP, Türkiye siyasetinin son on yılına damgasını vururken siyasetçiler, sosyologlar, akademisyenler ve aktivistler bu başarının sırrını konuşmakla ve nedenler aramakla meşgul oldular. Bu zaman zarfında AKP iktidar olmaktan muktedir olmaya geçti, paradigmayı değiştirdi. Bu öyle bir başarıydı ki Obama'nın tanıtım ekibi AKP'yi takibe aldı. Çin'de mutlak iktidar Komünist Parti, AKP'yi araştırdı. Bu zaman zarfında CHP tabanı AKP'ye karşı içi boş ritüeller yarattı. 'Yemek öyle yenmez böyle yenir; ata öyle binilmez böyle binilir' kuşağı ortalığı sardı. Aslında bu durum AKP'nin yarattığı algı bulutu içerisinde kalmak demektir. AKP'nin başarıyı yakaladığı an, o andı. Ancak Türkiye solunun içinden 'farklı' bir ismin yürüttüğü bir seçim kampanyası CHP'nin ilk kez AKP karşısında kazanmasına neden oldu. O kampanyayı yürüten isim BirGün yazarı ve reklam ajansı sahibi Ateş İlyas Başsoy'du.

Başbakan Erdoğan, kaybettikleri Antalya seçimleri için 'çok ama çok anormal bir durum' demişti. Çünkü sadece kendisi Antalya'ya 26 defa gitmişti. Seçimden kısa bir süre önce AKP'nin adayı Menderes Türel'in kamuoyu desteği yüzde 65-70 civarındaydı. Ulusal basın CHP'nin Antalya'yı kazanmasını Deniz Baykal'a ya da eski rektör Mustafa Akaydın'a bağlarken, Başsoy yazacağı kitabı aklından geçiriyordu. 'AKP neden kazanır, CHP neden kaybeder' adlı kitap bu süreçten geçerek bugüne geldi. Mecliste, CHP grup salonunu dershaneye çeviren bu kitap algı yönetimi ile başarıya nasıl ulaşılacağını anlatıyor. AKP yönetimi, kaybedilen Antalya seçimlerinden sonra Başbakan Erdoğan'a verilmek üzere 2 bin sayfalık bir rapor hazırlamıştı. CHP bu mevzularda hiç takılmazken Başsoy başarısının raporunu kendi kitabında yazdı.

Ateş İlyas Başsoy'a çok konuşulan kitabını, kent muhalefeti ve Melih Gökçek'i sorduk.

Eren Aksoyoğlu: Kitabınızla başlayalım. Birçok gazeteye röportaj verdiniz. Anlaşılan kitap güzel tepkiler alıyor. Size dönüşler nasıl?

Ateş İlyas Başsoy: Siyasi yelpazedeki sıralama, kitaba ilgide de aynen korundu. Önce AKP'liler aradı ve tebrik etti. Sonra gitgide CHP'liler de aramaya başladı. MHP'den de arayanlar oldu. Sosyalist soldan gelen mesajların oranı ise yüzde biri geçmedi. Geçen gün eski ve sevgili dostum Zeki Sezer ile Ümitköy'de sohbet ettik, orada Dost Kitapevi'ne gittik. CHP'nin yüzde 80 aldığı bir bölgede kitaba hiç ilgi gösterilmemiş. Sebebini sorduğumuzda "Yılmaz Özdil yazmadığı içindir abi, Fetullahçı zannetmişlerdir" yanıtını aldık. Yüzde 80'i CHP'li olan varlıklı bir ilçede "CHP'nin neden yenildiği?" sorusu pek ilgi çekmiyor anlayacağınız... Ayrıca TÜSİAD'ın yarısı da aramıştır herhalde. İş dünyasından çok olumlu tepkiler geldi.

E.A: Kitapta AKP'ye cepheden tavır aldığınız CHP'ye ise üzüldüğünüz söylenebilir sanırım.

Kitabı okuyan AKP'liler de var mı?

A.İ.B: Bu kitabın kapağında bir pul ve kitabın içinde de "Sevgili Kemal Kılıçdaroğlu" diye başlayan bir bölüm var. Böyle bakınca kitabı, CHP'lilere bir mektup gibi okumak mümkün. Ama onlar bu mesajı ne derece okur bilmiyorum. Kitabı çok beğenen CHP'li arkadaşların büyük bölümü bu fikirlerin benzerlerini ifade edip başarı kazandıkları için CHP tarafından lanetlenmiş insanlar. Ben kitabı en çok Gürsel Tekin ve Kemal Kılıçdaroğlu'nun seveceğini düşünüyordum. Çünkü bunların ikisi de, bakkalın önünde yarım saat sohbet edeceğimiz bizim mahallenin abileri; ikisi de karikatürize edilen küstah CHP'li imgesinin tam tersi olarak bizim sokaktaki devrimci kardeşler gibi...

“Kitabı okuyan AKP'liler var mı? sorunuz şöyle sorulabilir aslında, "Kitabı okumayan AKP'li kaldı mı?" En azından yönetim kadroları düzeyinde (ki büyük bir kitle bu) kitabı okumayan AKP'li kaldığını sanmıyorum.

E.A: Türkiye'de kent muhalefeti diğer sorunsalların dışında kaldı. Örneğin Kürt sorunu, Alevi meselesi, ekolojist hareket, LGBT hareketi konuşuluyor. Toplumsal muhalefetin kent muhalefeti üzerinden şekillenebileceğine inanıyor musunuz? Ve Kent muhalefeti neden yükselmiyor?

A.İ.B: Yunus Emre'nin ünlü dizeleri, bir kelime oyunu ile birleşince bu soruya yanıt olabilir: "İlim, ilim bilmektir, ilim kendini bilmektir, sen kendin bilmezsen, ya nice okumaktır." Yıllar önce İstanbul Belediyesi için bu şiiirden hareketle Kentim İstanbul diye bir kampanya yapmıştım. Kendini bilmeyen kentini de bilmez; kentini bilmeyenin ne kendine, ne kentine yararı olur.

Kent muhalefeti de yükselir, kır muhalefeti de. Yeter ki doğru odaklanalım ve kim olduğumuza karar verelim. HES'lerle ilgili mücadelenin etkin bir muhalefet üretmesi, o bölgelerdeki insanların doğru odaklanmış bir söyleme sahip olmalarıyla ilgili. Annene veya babana anlatamadığın bir konuyu kimseye anlatamazsın;

onlara izah edemediğin bir haksızlığı kimseye izah edemezsin. Muhalefet etmek üniversite yıllarındaki bir uğraş, sevimli bir hobi değildir. Fanusların içindeki güvenli alanlarda yapılan "sol ayinler" hiç değildir.

E.A: Ankaralı aktivistler arasında hızla yayılan ama uygulanmayan bir cümle vardır: "Kent muhalefeti seçimden seçime yapılmaz" denir ama seçimden seçime yapılır.

A.İ.B: Etkin bir sokak muhalefeti bence seçimlerden daha önemlidir. Bunun Ankaralısı, İstanbullusu olduğunu sanmıyorum. Her yerde Starbucks varsa, her yerde mücadele de olabilir.

E.A: Aslında Ankara'da bütün mesele dönüp dolaşıp "Melih Gökçek'i devirmek" üzerine odaklanıyor. Bunun bir yolu var mı?

A.İ.B: "Bütün mesele" niye bunun üzerine odaklanıyor? Melih Gökçek gücünü nereden alıyor, bir düşünsenize. Bu gücün temeli ne? Seçimler... Gökçek o koltuğa silahla oturmadı, seçim galibiyetiyle oturdu. Hem de bir kere değil, defalarca oturdu. "Muhalefler" iğneyi kendilerine batırırlar lütfen, nerede yanlışlık yaptıklarını görsünler. Yıllardır Melih Gökçek'e oy veren bunca Ankaralı deli mi? Bir insanın neden Gökçek'e oy verdiğinin sağlıklı bir analizi yapıldı mı? Yoksa o mide bulandırıcı elitist saptamayla mı yetiniyoruz: "Oylarını bir küçük altına, bir çuval kömüre sattılar".

Melih Gökçek'i devirmeyi sonra düşünürsünüz, önce onu anlamaya çalışın. Bu adam oy karşılığı herkese bir küçük altın verebiliyorsa çok zengin ve ona oy verenler de çok şerefsiz olmalı. Ben bu varsayımdansa, üçüncü bir seçeneğe inanmayı daha mantıklı buluyorum. Bence ne Gökçek o kadar zengin, ne de ona oy verenlerin bir yanlışlığı var. Yanlışlık Gökçek'e muhalefet edenlerin tarzında. AKP'nin niye kazandığından önce, CHP'nin niye kaybettiğinin sırrı da bu hatalı siyasi tarzın içinde saklı.

Hacettepe'de Yeni Rektör, Yeni Dönem Öğrenciler: "Söz Artık Bizdedir!"

Hacettepe Üniversitesi geçtiğimiz yıllar boyunca sürekli soruşturma, gözaltı ve öğrencilere yönelik daha birçok baskı konularıyla gündeme geldi. Öğrenci gençlik ise tüm bu baskılara rağmen çetin mücadelesi ile fikir ve ifade özgürlüğünü korumayı başardı. Hacettepe Üniversitesi'ne bu yıl atanan Rektör Murat Tuncer, öğrencilerin bu zamana kadar mücadelesini verdiği bütün hakları 14 Ocak 2012 tarihinde yapılan toplantıda kabul etti.

Yeni dönem rektörlük seçimlerinin ardından seçimlerde birinciliği alamamasına rağmen atanan yeni rektör Prof. Dr. A. Murat Tuncer ise eski dönemin aksine bugün öğrencilerle, akademisyenlerle, üniversite çalışanlarıyla diyalog yolunu ve çoğulcu bir yönetim yapısını doğru bulduğunu ifade ederek bu süreçte demokrat bir profil çizmeye çalışıyor. Konuyla ilgili görüşlerini aldığımız Gençler Meydanı İnsiyatifinden Ayşen Ece Kavas ile Seçkin Erdoğan yeni rektör için "Görevi devraldığı günden beri öğrencilerin kampüs yaşamındaki sorunlara dair birkaç pratik düzenleme getirmesi, öğrencilerle yüz yüze görüşmeler yapması, her ay tüm öğrencilerin ve kendisinin de bizzat katıldığı bir toplantı organize etmesi bu fikrine dair somut adımlar attığının göstergesidir ve olumludur. Bu durum bizim

bugüne kadar ki mücadelemizin sonucudur. Ayrıca bu durum mücadelemizin bugünden sonra daha gelişkin ve karmaşık bir hal alması gerektiğinin de bir göstergesidir. Bu süreçle birlikte bizler mücadelemizde daha akılcı, toplumsal problemleri daha derinlemesine irdeleyerek ortaya koyan, bu problemlerin çözümüne yönelik çalışmalarımızda bilimsel yöntemleri daha iyi uygular ve tüm bu süreçlerin içerisine büyük öğrenci kitlelerini dahil etmekle birlikte çözüm önerilerimize daha bütünlüklü bir nitelik kazandırma görevleriyle karşı karşıyayız." yorumunu yaptılar.

Hacettepe örnektir, yenilerini yaratacağız. Öğrencilerin söz hakkına dair bugün Hacettepe Üniversitesi'nde olumlu bir gelişme olduğunu belirten Kavas sözlerini şöyle sürdürdü "Fakat İstanbul Üniversitesi'nde ve Akdeniz Üniversitesi'nde afiş asan, yürüyüş yapan öğrencilere polis, özel güvenlik birimleri ve faşistlerin birlikte saldırması YÖK gerçeğinin değişmediğini bizlere tekrardan gösteriyor ki darbe ürünü YÖK kaldırılmadan üniversitelerde atılan olumlu adımların kalıcı olmayacağı aşikardır. Diğer üniversitelerde de bu örneği emsal teşkil ettirmeli YÖK'e karşı mücadelemizde daha ileri bir adım atmanın önünü açmalıyız."

Demokrasiyi Biz Uygulayacağız. Kavas "Demokrasi adına Türkiye'de hiçbir olumlu adım atılmıyor.

Öğrenciler, çalışanlar, işçiler, işsizler, kadınlar, liseliler AKP Hükümetinin bahsettiği ileri demokrasiden nasibini alıyor. İşte tam da bu dönemde Hacettepe Üniversitesi bütün herkese örnek olmalı." dedi.

Öğrencilerin Talepleri Gerçekleşiyor.

Erdoğan ise sözlerini "Üniversitede var olan problemlere çözümler diyenlere artık umut oldu. Okulda ücretsiz çorba dağıtılması, yurt saatlerinin geç vakte (2.00) çekilmesi, belirli saatlerde girişte öğrenci kimliğinin sorulmaması öğrencilerin istedikleriydi ve gerçekleşti. Bu bize gösterdi ki umutsuzluk içerisinde gemiyi terk etmek doğru tercih değil. Biz gemiye yön veren kaptanımız, olmalıyız. Hatta bütün insanlara gemiye davet çağrısı yapmalıyız. Çünkü gemi hareket ediyor. Söz hakkı artık bizim ise toplantılara katılıp taleplerimizi, fikirlerimizi ifade etmeliyiz. Bu nedenle 11 Şubat saat 14.00'da Sıhhiye Kampüsü Kültür Merkezi Kırmızı Salon'da yapılacak toplantıya bütün öğrenci arkadaşlarımızı çağırıyoruz. Rektörle öğrencilerin yapacağı toplantıdan önce ise bu süreçte üniversitedeki gelişmeleri değerlendireceğimiz komite toplantısını 8 Şubat Çarşamba günü saat 16.00'da Onuncu Köy Kafé'de yapıyoruz." diye sürdürdü. / Solfasol İletişim bilgileri Ayşen Ece Kavas: 0 554 957 74 19 Seçkin Erdoğan : 0 554 870 30 68

Şu Sigara Yasağı Meselesi...

Mehmet Onur Yılmaz

Bunu konuşmamız gerekiyor artık. "Yasak karşıtı olmanın dayanılmaz hafifliği"nden kurtularak bakmanın zamanı, konuya. Yasaklar şimdiye kadar neyi çözdü ki bu konuyu çözsün. İçmek için de içmemek için de bahane yasaklar olamaz!

Nerede okuyorsunuz Solfasol'ü? Bir kafede ya da bar da mı? Kabul edin ki, sigara içenleri bile bunaltıyor bazen içerdeki hava... Ama biz, içen içmeyen hepimiz, çok dumanaltı olduğumu düşündüğümüzde çıkıp gidebiliriz, evimize ya da başka bir yere.... Sigaranızı içip kalkıp gitme "özgürlüğünüz" var. Hep olacak...

Ama isteseler de bunu yapamayanlar var: Gittiğiniz kafede, barda çalışanlar; kafanızı kaldırdığınız anda çay, kahve ya da bira siparişinizi vermek için görmeyi beklediğiniz, mekanın güzel insanları, emekçileri...

Onlar günlerinin 16 saatini burada geçiriyorlar. Sizin beğenmediğinizde kaçıp gitme özgürlüğünüz olan yer, onların evlerinden fazla

zaman geçirdikleri ekmek tekneleri, yaşam mekanları.

E hadi o zaman buradan çıkıp başka yere gidin, gidelim! Rahat rahat orada için sigaranızı...

Bu döngü içinde hiçbir şeyin değişmeyeceğini söylememe gerek var mı? Gittiğiniz, gideceğiniz yerde içmeye devam ettiğiniz sürece sorun aynı! Buradaki çalışanlar gibi oradakiler de zor durumda...

Pek çok müzik grubunu ilk kez dinleme şansını bulduğumuz, dostluğumuza, aşkımıza mekan olan bu güzel mekanların, barların, kafelerin, meyhanelerin, kahvehanelerin emekçileri bizler başka bir yere gitmeyelim diye göz yumuyorlar içmemize.

Kendi sağlıklarını hiçe sayarak, bizim seçimimize boyun eğiyorlar.

Ve siz buna özgürlük diyorsunuz. Gerçekten emin misiniz?

Yeraltında Bir Ankara Daha Var; Ankara'nın Pasajları

1943 yılına ait aradığınız bir kitap... Agat, Turkuaz, Malahit taşlarından, fosil objeler, süsler takılar... Dünyanın 197. ülkesinin antika parası... 1952'den bir pul... Özel bir hırka/kazak için çeşit çeşit renk ve kalınlıkta yumak ve "örücü"ler... Diskus, Pangasus, molly, ciklet veya lepistes... İkonik bir gümüş takı/küpe... Yeşim taşından bir fok göğüs iğnesi... Tarçın, sinameke veya bıktım otu... Saat tamircisi abinin sakın ve bilge hali... İsteyenler için, Ankara'nın "sözlü tarihi"... Bütün esnafla sohbet edilebilen çay evleri...

Sürekli söylenegeldi durdu bizimkisi. "Hiçbir şeyin tadı kalmadı... Komşuluk bitti... Şöyle alışveriş yaparken çayımızı yudumlayıp kumaşımızın kesildiği günler... Ben bu kitabı nerden bulayım hocam, tarih öncesi eser bu... Kent beni

boğuyor, tatile gitmek istiyorum... İlişkilerimiz ne de bireyselleşti... Okumaya geldim şu Ankara'ya, gezecek bi halt yok..."

Var var... Kentle buluşmak, birileriyle aynı kentte yaşadığımızı hissetmek, temas etmek için var. Alışverişten keyif almak, dinlenmek için var. Kentsel komşuluğu/ahbablığı yaşamak için var. Görmediğimiz ne çok yer, ne değerli insanlar, ne özel ürünler var diyebilmek için var. Bir kitabı uzun uzadıya sahaf arkadaşım ile konuşmak, tadını almak, yeniden zinde olabilmek için var...

Ahkim kesmenin ne yeri ne gereği... Küssadan hisse şudur: Ankara'da yerin altında uzun süredir girmeyi

unuttuğumuz, hem bu şehrin tanıklığı, hem kültürü, hem ürünleri var. Yerin altında başka bir Ankara var.

Tıbbi giysiler almak isteyenlere de (Moda Çarşısı), anneannesine "entari-eşarp" arayana da (Armağan Pasajı), her çeşit antika peşindekine de (...), örücü bulup kendisine hırka ördürmek isteyenlere de (...), fosil arayana da (...), ahşap oyuncak tutkunlarına da, mayosu yırtılana, kazağı sökülene de adres "yerin altı".

Size sunulanla yetinmiyor ve ötesini arıyorsanız; AVM'lerde her şeyi bulamayacağınız farkındaysanız buyrun Ankara'nın pasajlarına...

Karanfil Pasajı'ndan Gümüşçü Önder Yıldırım: 'Zamanın Tanıklarımız Biz'

Bir zamanlar hepimizin çeşitli nedenlerle yolumuzun düştüğü pasajlar ve yeraltı çarşıları, artık büyük bir tehditle karşı karşıya. İnsan ilişkilerinin samimi olduğu, pazarlık yapabildiğimiz, kendimizden bir şeyler bulabildiğimiz, kişiye özel siparişlerin hazırlandığı bu dost işi mekânlar; bugünlerde büyük alışveriş merkezlerine (AVM) karşı ayakta kalma mücadelesi veriyor. Pasaj ve yeraltı çarşılarında herkes kendi bütçesine uygun ürün bulma imkânına sahipken; AVM'nde bu durum zorlaşmaktadır. AVM'nin albenisine kapılan kişiler, pasajlardan uygun fiyata alabilecekleri bazı ürünlere daha yüksek ücretler ödeyebilmektedir.

Hükümetin vergi politikaları ve büyük işletmeleri teşvik etmesi nedeniyle, birçok zanaatkar ve küçük esnaf yok olmaya yüz tutuyor. Ayrıca büyük alışveriş merkezlerinin şehir merkezlerinde sık ve fazlaca açılması bu yok oluşu hızlandırıyor. Bu nedenle işsizler ordusuna binlerce kişi katılmaktadır. Oysa işsizliğe en iyi ilaç küçük işletmeleri ve zanaatkarları destekleyip; çeşitliliği arttırmaktır.

Bu tarz pasajlardan biri Karanfil Pasajı.

Ben de yaklaşık on dört, on beş yıldır Karanfil Pasajı'nda çalışmakta olan Önder Yıldırım. Takı, bijuteri, çanta ve hediyelik eşya satışı yapmaktayım. Karanfil Pasajı Ankara'nın en eski pasajlarından. Ankara'da gümüş denince akla gelen ilk yerdir. Burada birçok takı ustası olgunlaşmış; hünelerini vitrinlerde sergilemiştir. Şimdilerde ağırlıklı olarak hazır ürünler ön plana çıkmış, hatta piyasaya Çin ürünleri hakim olmuştur. Yerli üreticiyi geri planda bırakmaktadır. Müşteri tarzı genellikle öğrenci ve gençlerin olduğu pasajımızda; son yıllarda vitrin ürünlerinin değişmesi, yeni yerlerin açılması (özellikle AVM), moda olan ürünlerin değişmesiyle müşteri tarzı da değişmektedir. Özellikle televizyon dizilerinde sanatçıların kullandığı takılar, müşterilerin çok ilgisini çekmektedir. Bu dizilerde belli firmaların tasarımları sunulduğu için farklı tasarımlara talep olmamaktadır. Giderek tasarımlarda tekdüzelik oluşmaktadır. Hayatın her alanında olduğu gibi modanın peşinden koşmak, zaman zaman yaratıcılığımızı ve farklı yanlarımızı yok etmektedir.

Zamanın tanıkları için hala bir umut var mı?

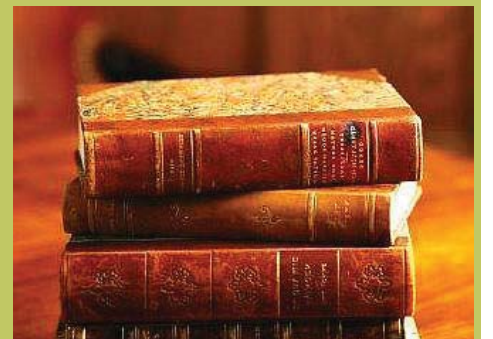
Bahar Kitapevi'nden Şaban Tiryaki: 'Kitapçılık Bir Sevdadır'

1985 yılında başladığım bu mesleği 27 yıldır severek sürdürmekteyim ve daha uzun yıllar devam edeceğimi düşünüyorum. Sokakta satarak başladığım kitap-sahafçılığa önce Adil Han'ın bulunduğu yerde ilk dükkanımda, sonra da şu an bulunduğum Birlik İş Merkezi'ndeki dükkanımda devam etmekteyim. Genellikle ikinci el kitap satmaktayız ve değiş-tokuş imkanı da olduğu için müşterilerimizin sıklıkla uğradığı bir yer haline gelmeye çalışıyoruz. Müdavimlerimizle de bu noktaya ulaştığımızı düşünürüz. Kitapçılık zannedildiğinden farklı olarak kolay bir iş olmadığı gibi, hele hele hiç de köşeye çekilip istirahat edilecek bir meslek değildir. Bütün ticari meslekler içinde, en çok sayıda ve en çok çeşitte ürünü barındıran meslek kitapçılıktır.

Kitapçılık günümüzde en zor sektörlerden biri haline gelmiştir. Zorunlu olarak alınan kitapların dışında, okumayan bir öğrenci topluluğuna sahibiz. Özellikle de üniversitelerde öğrenci-kitap ilişkisi, ne kadar iç içe ve sıkı olması gerekiyorsa, tam tersine bizde bir o kadar kopuktur. Ayrıca internetin de hayatımıza girmesiyle kitaplara olan ilginin azaldığını

görmekteyiz. İnternette bilgiye kolay ulaşılması, evet mantıklıdır, ama ulaşılan bilginin doğruluğu tartışılır; kim yazmış, ne zaman yazmış, genelde dikkat edilmez. İnternet, televizyon gibi hem görsel hem işitsel öğelerin varlığı, insanların kitap okumayı külfetli bir iş olarak görmelerine neden olmuştur. Tabii ki bu tespitimiz tüm okuyucular için geçerli değildir. Gerçek bir kitap tutkunu bunlardan zaten etkilenmez. Eski kitap kokusunu duyumsayabilen, hisseden biri bilir kitapların değerini. Bunu bilen bir müşterinizin olması da mutluluk verir size. Onunla edilen sohbetin ayrı bir keyfi vardır...

Kitapçılık bir sevdadır kısaca. Manevi dünyamıza paradan çok daha önemli şeyler kazandırır, bir mal gibi görünmediği sürece...

Pasaj Pasaj Hayatım...

A.Şebnem Soysal

“Ruhum köstebek benim. Sahiden öyle. Yerin altı üstünden daha çok ilgimi çekiyor. Saklı gizli şeyleri bulma hevesim yok. Olmadı gözden kaybolmak da istemiyorum. Ama bir pasaj gördüm mü girmeden edemiyorum. Bunu çok düşündüm ve kendimi hayatımın çeşitli evrelerinde buldum. İşte bu yüzden bugün pasaj pasaj hayatımı yazıyorum.”

Yaş 6: Annem elimden sınımsı tutmuş, iğne atsan yere düşmeyecek kalabalıktaki İzmir Caddesinde yürüyoruz. Birazdan başlayacak meydan savaşı için derin bir nefes aldıktan sonra yeraltına inmeye hazırız. “Hurrrraaaa. Yaşasın! Kocabeyoğlu Pasajı'ndayım. Her yaş ve kiloda kadını bir arada görüyorum. Envai çeşit ve büyüklükte sütyen ve külotu görünce gözlerim fal taşı gibi açılıyor. Giyilmemiş iç çamaşırı kokusuna nalfalin eşlik ediyor. Daracık koridorda ilerlerken onca çamaşırı içinde istenenleri bir çırpıda bulan yeni yetme tezgahlarla göz göze geliyorum. Biraz büyüdüğümde ise “ikizlere takke”nin ne anlama geldiğini kavriyorum.

Yaş 8: Zafer Çarşısı... Mahalle kırtasiyelerinde bulunmayan kitapların satıldığı adres. Bir de kolejlere hazırlık test kitapları. Yaz kış içinde üşüdüğüm tek yer.

Yaş 10: Beden Eğitimi dersi... Derste

çok başarısızım. Harika basketbol oynuyorum. Kasadan atıyorum, ters takla atıyorum ama başarısızım. Bu durumun nedeni eşofmanımda aslında. Sınıfta birkaç kişinin affilli eşofmanı var. Renk, parlaklık on üzerinden on. Sonra nasıl olduğunu anlamıyorum ama hepimizin bu eşofmanları giymesi zorunlu hale getiriliyor. Biz yine soluk soluğa İzmir Caddesi'ndeyiz. Bu sefer nefes alma durağımız Ülkealan Pasajı. İçeri giriyoruz. Dükkanları geziyoruz. Eşofman değil mücevher satıyorlar. Pazarlıkla bir mücevheri yarı fiyatının altında alıp eve geri dönüyoruz. Sonra okul efsanelerini öğreniyoruz. “Bilmem kim öğretmenin oradaki mağaza sahipleri ile anlaşması varmış”, “satın aldığımız ürünlerin çoğu taklitmiş”. Kim ne derse desin bir güzel satın alıp eşofmanlarımızı giyindik hepimiz. Ülkealan Pasajını hep sevdim ben çünkü Menekşe Sokak'a çıkarıverirdi beni. Belki bu yüzden hep sevdim pasajları... Boğazdan geçer gibi bir yandan diğerine beni eğleyip taşıdığı için.

Yaş 16: Tunalı Pasajı. Her cumartesi özenle giyinilir ve bu pasaja gidilir. Alt kattaki sahaf mutlaka ziyaret edilir. Söz düşerse sohbebe katılır... Hey gidi günler hey! Cadde üzerinde iki ayrı girişi olan bu pasajı hep çok sevdim. Seneler geçti içindeki dükkanlar değişti ama benim sevgim değişmedi. Geçen yıl sevdiğim dükkanlardan “Tıytl” kapandı mesela içim “cızzz” etti.

Yaş 21: Kök Çarşısı. Yüksek lisansa başlamışım. Toplayıcı olarak hayatımı sürdürüyorum. İçinde mesleğimle ilgili bir kelimenin geçtiği bir kitaba sahip olma arzum var. Bir fotokopi çılgınlığı yaşıyorum. Bilimum kitap, ders notu ve hatta çıkmış soruların satıldığı ucuz fotokopi çektirebildiğim kutsal mekan. Yanımda birilerini sürüklemek istediğimde otantik kıyafetler ve gümüşçüler de imdadıma yetişince... Gitmemek olur mu!

Alışveriş merkezleri açıldı pasajlar değişti. Müdavimleri de...

Yaş 36: Evleniyorum. Yüzük bakmak gerekli. Nereye gideceğim? Eski topraktan biri sesleniyor bana Kızılay'a elbet Kuyumcular Çarşısı'na...

asebnemsoysal@gmail.com

Emek Çanta'dan Selçuk Keskinbalta:

'47 Yıllık Dükkanı Kapatacağım'

1965'ti, Cihan Sokağı için yıkım kararı alınınca, oradaki esnaf ve yeni esnaflara yer olarak buraya taşındılar babamları ve Alt kat çarşı kuruldu. Ben 1979'da devraldım babamdan.

1966-67 Aydınlikevler Lisesi mezunuyum. Yılmaz Erdoğan'la, SHP li İbrahim Tez'le dönem arkadaşayım. Baba dükkanı, yıllardır bu işi yapıyoruz. Bu sebeple tüm sorunlara rağmen hala devam ediyorum.

Burası da Türkiye gibi, her tarafı sorun. Çok tamirat çıkıyor ve arıyoruz diye bizi sevmiyor belediye. Tabii ki çıkacak,

tarihi değeri olan eski ve özel bir yapı çarşı ve Ulus İşhanı. 66 dükkan var alt çarşıda; 46 tanesi boş, 16 tanesi dolu. Esnaf iyi durumda değil tabii ki. Hepimiz aldığımız kredileri ödemeye çalışıyoruz. Bir şekilde ordan, burdan soyuyorlar, ele geçirmiş ve esir etmiş durumdalar hepimizi. Öde Allah öde. Ama bu kimin umurunda, kimsenin dert ettiğini düşünmüyorum.

Ben de artık yorulduğum, Bağkur emeklisiyim. Kredi borcumu kapatır kapatmaz, 47 yıllık bu dükkanı kapatacağım.

Kuğulu Pasajı

İsa Çapanoğlu

Bilmem hatırlar mısınız? Tunalı Hilmi Caddesi'nin sonlarında Açıkalin ailesine ait bit benzin istasyonu vardı. Hemen arkasında Atasagun ailesinin 3 katlı bir beyaz evi vardı. Yine uzun yıllar önce Ankara'da, baca gibi kuleleri olan evler vardı. Bunlardan, son kalan birisi de, Akay yokuşundaki Fethi Bey'in köşkü idi (Fethi bey durağının olduğu yer).

Yetmişli yılların sonuna gelindiğinde, Açıkalin ailesine ait benzinlik ve Atasagun ailesine ait beyaz ev yıkılır, ardından da yıkılan iki yapının arsasının çevresi tahta perde ile çevrilir.

İnşaat tabelasında,

Kuğulu Pasajı ve İş Merkezi İnşaatı

Ada no	Parsel no
Mimarı : Rahmi Bediz ve Demirtaş Kamçıl	
Statik : Sedat Çataloğlu	
Sihhi Tesisat : Celal Okutan	
Yüklenici : Koray İnşaat	

Ve 1981 yılına gelindiğinde, iki bloktan oluşan yapısı ve brüt beton cephesi ile Kuğulu Pasajı sosyal hayatımıza katılır. Ve Kuğulu Pasajı ile birlikte Tunalı Hilmi Caddesi, Kızılay'dan sonra, alışveriş ve sinemaları ile Ankara'nın yeni çekim merkezi olmaya başlar. Kuğulu Pasajı, Ankara'nın yeni cazibe merkezi Tunalı Hilmi'ye yeni bir ruh ve enerji katar.

Üç kat olan çarşısında, 164 irili ufaklı dükkan ve 67 büro bulunmaktadır. Yürüyen merdivenleri, kaliteli ve karakteristik döşeme kaplamaları, çarşı ortasındaki şeffaf kubbe örtüsü ile dönemin en prestijli alışveriş merkezi olur.

Ben de, 1981 yılından 2011 yılına kadar pasajda ticaret yapan esnaflardan biriydim. Gerçekten de pasaj ile caddenin de (Tunalı Hilmi) hareketliliği arttı. Abartmadan söylemek isterim, “O dönemde Kuğulu Pasajı'nda işyeri sahibi olmak, sanki bir ayrıcalıklı gibi görülürdü”.

Kuğulu Pasajı'nın Tunalı Hilmi'de yarattığı dinamizm, Çelikler Pasajı, Aynalı Çarşı, Seğmenler Pasajı ve diğer pasaj ve çarşıların yapımına başlanmasında büyük etki yapmıştı.

Geçen otuz yılda, hayatımızda birçok şey hızla değişmekte ve dönüşmekte. Pasajların yerine Alışveriş Merkezleri (AVM) geçmekte. Cadde ve sokaklardan kapalı mekanlara hapsolmaktayız. Pasajlar ve sokak ticareti hızla önemini yitirmekte, ilgi yok olmakta. Elbette süreç ve değişim devam edecek, yaşantımızda birçok şey değişecek. Ama otuz yaşındaki Kuğulu Pasajı, estetik cephesi, karakteristik zemin kaplaması, yürüyen merdivenleri, asansörleri, görünümü ve içindeki yaşantı, sıcak müşteri/esnaf ilişkileriyle yaşamaya devam edecek.

Ne kadar AVM açılrsa da, Kuğulu Pasajı ve benzeri yapılar, içinde yaşananlar, aklımızda izi kalan yaşananlarıyla çoğu Ankaralının belleklerinde olacak.

1 Hacıbayram Kitapçılar-Belediye Çarşısı

Hacıbayram Meydanı Ulus

2 Akvaryum ve Kuşçular Çarşısı

Yeni Hal Karşısı Ulus

3 Anafartalar Çarşısı (Altındış)

Anafartalar Caddesi No: 2 Ulus

4 100.Yıl Çarşısı

Ulus Meydanı

5 Ulus (Alt Kat) Çarşısı

Ulus Meydanı

6 Zafer Çarşısı

Atatürk Bulvarı Zafer Meydanı Kızılay

7 Büyük Çarşı

Atatürk Bulvarı No:67 Kızılay

8 Armağan Pasajı

Atatürk Bulvarı No:76 Kızılay

9 Kocabeyoğlu Pasajı

Atatürk Bulvarı No:82 Kızılay

10 Alemdar Çarşısı

Atatürk Bulvarı No:88 Kızılay

11 Yüksel Kuyumcular Çarşısı

Atatürk Bulvarı No:105 Kızılay

12 Engürü Çarşısı

Atatürk Bulvarı No:107 Kızılay

13 Kök Çarşısı

Atatürk Bulvarı No:121 Bakanlıklar

14 Tandoğan Kapalı Çarşısı

Celal Bayar Bulvarı No:50 Tandoğan

15 Ankara Kapalı Çarşı ve İş Hanı

Necatibey Caddesi No:8 Kızılay

16 Ülkealan

İzmir Caddesi No:22 Kızılay

17 Menekşe Pasajı

Menekşe Sokak No:6 Kızılay

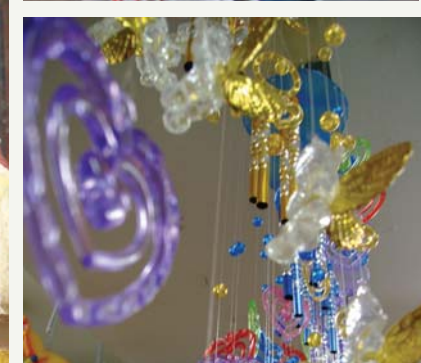
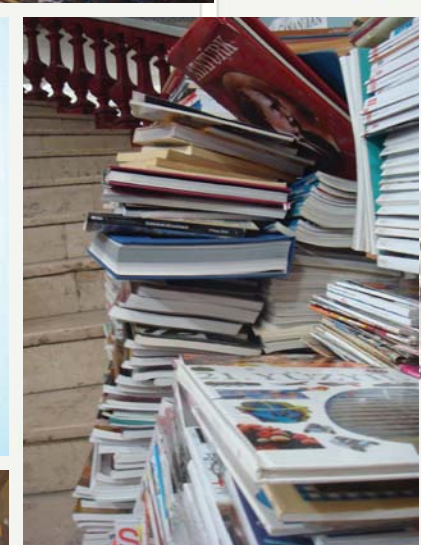
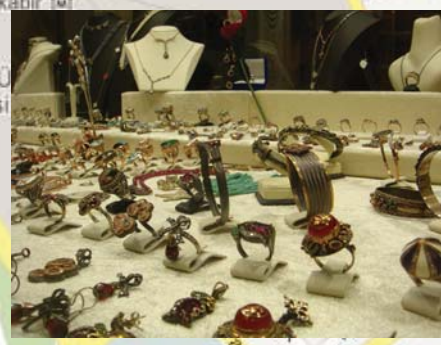
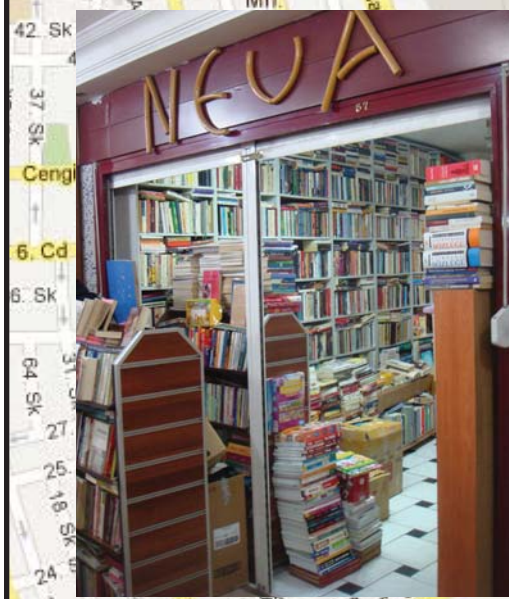
18 Moda Çarşı

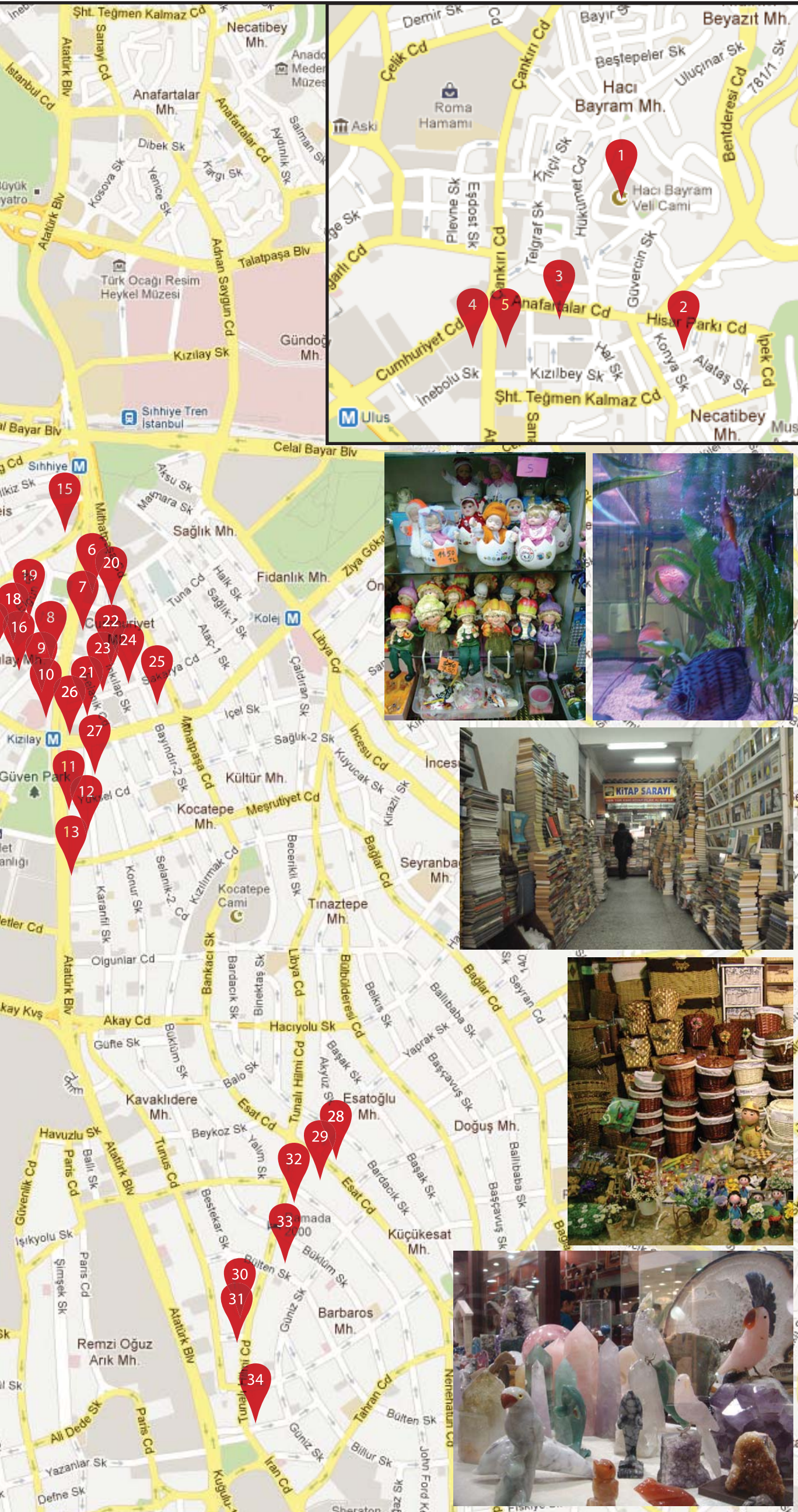
İzmir Cad. No:7 Kızılay

19 Amerikan Pazarı

İzmir Caddesi No:15 Kızılay

- 20 Adil Han Kitapçılar Çarşısı**
 Bayındır Sokak No:6 Kızılay
 📖 📷 🎨 🎭
 - 21 Mısır Çarşısı**
 Selanik Caddesi No: 14 Kızılay
 🍷
 - 22 İnkılap Pasajı**
 İnkılap Sokak No:5 Kızılay
 📷 📷 📷 📷 📷
 - 23 Örnek Pasajı**
 Sakarya Caddesi No:13 Kızılay
 📷 📷 📷 📷 📷
 - 24 Ertuğ Pasajı**
 Sakarya Caddesi No:17 Kızılay
 📷 📷 📷 📷
 - 25 Aksoy Çarşısı**
 Bayındır Sokak No:27 Kızılay
 📷 📷 📷 📷 📷
 - 26 Sosyal Çarşısı**
 Ziya Gökalp Cad. No:3 Kızılay
 📷 📷 📷 📷 📷 📷 📷 📷 📷 📷
 - 27 Karanfil & Birlik Pasajı**
 Karanfil Sokak No:3&5 Kızılay
 📷 📷 📷 📷
 - 28 Esat Pasajı**
 Esat Caddesi No:89 Küçük Esat
 📷 📷 📷
 - 29 Karınca Pasajı**
 Esat Caddesi No:70 Küçük Esat
 📷 📷 📷 📷
 - 30 Ertuğ Pasajı**
 Tunalı Hilmi Caddesi No:88 Kavaklıdere
 📷 📷 📷 📷 📷 📷 📷
 - 31 Seğmenler Pasajı**
 Tunalı Hilmi Caddesi No:96 Kavaklıdere
 📷 📷 📷 📷
 - 32 Odeka**
 Tunalı Hilmi Caddesi No:65 Kavaklıdere
 🐾 📷
 - 33 Aynalı Çarşı**
 Tunalı Hilmi Caddesi No:89 Kavaklıdere
 📷 📷 📷
 - 34 Kuşulu Pasajı**
 Tunalı Hilmi Caddesi No:123 Kavaklıdere
 📷 📷 📷 📷 📷 📷 📷 📷 📷 📷 📷 📷
📷 Askerlik Malz	📷 Giyim	📷 Perukçu
📷 Ayakkabıcı	📷 İç Giyim	📷 Saatçi
📷 Berber	📷 Kaşe & Baskı	📷 Sahaf ve Kitap
📷 Bıçakçı	📷 Kuyumcu	📷 Spor Malz
📷 Çizgi Roman	📷 Matbaa	📷 Takı-Aksesuar
📷 Eski Para-Pul	📷 Müzik & Film	📷 Terzi
📷 Evcil Hayvan	📷 Nayloncu	📷 Tuhafiye
📷 Fotoğraf Malz	📷 Oyuncakçı	📷 Züccaciye

Tandoğan Kapalı Çarşısı Can Çekişiyor!

Sibel Durak

Ankaralıların asker çarşısı olarak bildiği Tandoğan Kapalı Çarşısı can çekişiyor. 80'li yılların sonlarına doğru yaptırılan çarşı o gün bugün 4 Büyükşehir Belediye Başkanı görmesine karşın çarşının kaderini bugüne kadar gören olmadı.

Karlı bir Ankara pazarı Solfasol ekibi olarak rotamızı Tandoğan Kapalı Çarşısına çevirdik. Şehrin ortasında görmezden gelinen bir nokta. Erkek-asker egemenliği, haki rengi ve insanın üstüne kir bulaşacak hissiyatıyla pek çok Ankaralının mecbur kaldığı günlerde sağına soluna bakınmadan oyalanmadan geçip gittiği bir yer. Günlerden pazar, eskiden olsa adım atılacak yer olmazdı ama şimdi? Neydi niye bu hale geldi diye sormaya başladık esnafa. Başta "ben burada yeniyim bilmem" bahanesine sığınıp kimse konuşmaya yanaşmadı. Herkes ekmeğinin derdinde... Çarşının eskilerine ulaşınca işin rengi değişti.

"Valla çarşı ilk zamanlar askeriyeyle bağlı olduğu için asker çarşısı olarak biliniyordu. Askerin çarşı iznine resmi çıktığı zamanlarda gidebildiği iki yer vardı Ulus ve bu çarşı. O zamanlar çarşının işi gayet güzeldi. İçindeki esnaf da para kazanıyordu asker de faydalanıyordu daha sonra sivil çıkmaya başladığında asker istediği yere gidebildi sıkıntı o." diye başlıyor anlatmaya 94'ten beri çarşıda esnaf

olan İrfan Vural sonra da sıralıyor dertlerini. "Çarşı bakımsız bir çarşı. Çoğu esnaf iş yapamadığı için kapatıp kapatıp gidiyor." Ankaralıların çarşıya ilgisizliğinden dem vuruyor Vural, "Asker çarşısı olarak gördüğü için Ankaralılar buraya sadece askere gidecekleri zaman geliyorlar. Diğer zamanlarda gelen olmuyor. Adam 20 senedir Ankara'da yaşıyor bu çarşıyı bilmiyor." diyor. Banliyö seferlerin durdurulmuş olmasının işlerini yüzde 60 etkilediğini de sözlerine ekliyor. Bu durumdan ötürü büyükşehirin kiralarda bir indirim yapıp yapmadığını sorduğumuzda "Kesinlikle olmadı. İş yapmayacağınız yüzde seksen belli. Çarşının doğru dürüst yönetimi kalmadı. Esnaf gününü kurtarmaya bakıyor ne kadar dayanabilirim ona bakıyor dayanamayan kapatıp gidiyor. Sivil girmiyor ki. Bilmiyor da girmiyor da. Reklamını yapmaya kalksan dünyanın parası. Bu şekilde devam etmez. Bana kalırsa ileride bu çarşıyı kapatırlar. Banliyöler açılana kadar durabilen duracak duramayan çekip

gidecek." diye sürdürüyor sözlerini.

"Esnaf iş arayışında"

Tekel bayi Gürhan Küsmen de "10 senedir buradayım sıkıntılara rağmen bırakmadım ama konuşuyoruz esnaf arkadaşlarla iş arayışındayız. Burada kalıp burayı canlandırmak için çok uğraştık 10 senedir bir yere varabilseydik olurdu geriye gidiyoruz ileriye gitmiyoruz. AVM'ler çok çoğaldı burası cazip bir yer değil cadde işi bitti insanlar AVM'lerde alışveriş yapıyorlar, çoluğunu çocuğunu götürüyor, oralarda markalar her şey var burası köhne bir yer. Belediye de pek ilgilenmiyor. Elimizden geldiğince bir şeyler yapıyoruz. Burası daha çok alt geçit olduğu için güvenliği sağlasın esnaf diye çarşı haline getirilmiş benim düşüncem. Çarşıdan olmasa kimse kullanmaz bu geçiti çok sapa çünkü. Geçit olduğu için özellikle alışveriş için gelenler yok." diyerek paylaşıyor bizimle düşüncelerini.

Başbakana ulaşırsınız Gökçek'e ulaşamazsınız...

Ahmet Eray 23 senedir çarşıda esnaf. Tek tek dükkanları göstererek "78 tane dükkanın 20'si kapalı diyerek başlıyor sıkıntılarını sıralamaya "Elbirliğiyle mescit yaptık mescit akıyor. Halı serdik ayet koyduk... Kokudan geçilmiyor. Yukardan yağmur geliyor, rutubet oluyor. Baliciler GMK çıkışına pisliyor. Orda iki üç dilenci kesin vardır. Bayanlar, hızlı tren yolcuları buradan geçmeye korkuyor. Tavanlarımız akıyor girişlerimiz berbat." Büyükşehir Belediyesinin ilgisizliğinden şikayetçi. "Biz çok uğraştık ama belediyeye hiçbir şey yaptırmadık. Belediye buraya bir çivi dahi çakmadı. Lambalarını boyasını buradaki esnaf para toplayarak imece usulü kendi yaptı. Belediyeden hiçbir fayda görmedik bu zamana kadar. Burası belediyenin atık vaziyette bıraktığı kira işletmesi. Kiralarımız da ucuz değil. 14-15 metre kare dükkan kirası 400-500 lira arası. Belediye hızlı trenden dolayı bizi buradan çıkartmak mı istiyor bizi buradan atmak mı istiyor bilemiyoruz. Esnaf mağdur.

Belediyeden bir tane adam gelip de ya bunlar niye boşaltıyor burayı terk ediyor demedi. Adamın umurunda değil ki. Götürüyorsun anahtarını teslim ediyorsun ya niye bıraktın kardeşim senin derdin ne diye soran kimse yok. Banliyö kapandı. Belediyeye toplanıp gidelim ödeyemiyoruz kiralarımız diyelim dedik ama muhatap bulamadık. Melih Gökçek'e seçimde çok kolay ulaşıyorsunuz ama

seçimden sonra başbakana daha çabuk ulaşırsınız."

Göle su gelene kadar kurbağanın gözü pörtleyecek

Banliyö seferlerinin durdurulması konusunu açınca "İnsan ümitle yaşar derler ... Göle su gelene kadar kurbağanın gözü pörtleyecek. Ümit dünyası işte... Kooperatif yaparsın garibanlar başlatır zenginler bitirir. Bu iş de böyle. Metro yaptılar burnumuzun dibine 3 sene sürdü aman dedik iyi olacak bekledik. Rabbim ayakta tuttu. Banliyöler tatile girdi bir ara, bir sene sürdü daha güzel olacak aman daha iyi olacak dedik değişen bir şey yok. Hızlı tren ümidimiz vardı ona da metro bağlantısı yapacaklarını duyduk. Burası bitti yani. Zaten işlek hale getirsinler bizi burada bırakmazlar, buradakiler hepsi gariban esnaf."

Esnaf bitiyor. 400 lira kirayı ödeyemiyoruz.

"Buradaki esnafın hepsinin damarında kaç gram kan var bilirim." diye

sürdürüyor sözlerini ve anlatıyor esnafın içler acısı durumunu "Esnaf bitti. 400 lira kirayı ödeyemiyoruz. Esnafım dediğin zaman oturduğun daire kendinin olur altında araban olur, yatın olur, katın olur. Buradakilerin hiçbir şeyi yok. Gidin belediyeye hepsi avukatlık kiradan dolayı icralık. Asker gelmiyor, banliyö durdu... Hafta içi bomboş.

Burada belediyenin hiçbir şeyi yok. Allah için Allah rızası için muhatap alamıyorsun. Kimse bulamıyorsun. Benim bir dükkan sahibim olsa ya kardeşim sen burayı yapsana ben burada durmak zorunda mıyım niye yapmıyorsun sana para veriyorum diyeceğim biri olur.

Biz insan değil miyiz?

Eray, çarşının geçmiştin günümüze durumunu özetleyerek "88 yılında açılışı oldu. Burası mezbelelikti içersi ayyaş-berduş doluydu. Ben 89'da geldim buradan kimse geçmiyordu. O zamandan beri uğraştık didindik. Ümit dünyasını bilirsiniz insanlar ümitle yaşar ya. Aman iyi olacak, aman güzel olacak hep onu bekledik ama hiçbir şey olmadı. Şükrediyoruz tabi. Adam 800 lira maaş alır şükür Allah'a der. 800 lira neye yetiyor? Hep şükür ömrümüz şükürle geçiyor. Ben namaz kılıyorum Allah kabul etsin inan olsun mescide gidemiyorum kokuyor. Biz ne kadar yapabiliriz. Belediye gelip dört dörtlük bir şey bıraksın biz onu götürelim devam ettirelim." diyor ve ekliyor:

"Sayın Melih Gökçek başkanım alt geçit yapıyorsun, üst geçit yapıyorsun da buraları niye yapmıyorsun? Biz insan değil miyiz?"

Bu Kadar Mağduriyet Ancak Kasıtlarla Yaratılır

Mehmet Onur Yılmaz

Ankara'da dönüşüme uğrayan ne kadar kent parçası varsa biraz yakından bakın. Ankaralıların mağduriyetleriyle dolu hikayeler bulursunuz oralarda . Biraz dert dinleyin burnunuza pis kokular gelmeye başlar.

Bir yanda büyük ve haksız bir rant beklentisi diğer yanda bu beklentinin önünde engel olarak görüldüğü için çeşitli yollarla tasfiye dilemeye çalışılan kentliler. Dikmen Vadisi'ne bakın, Ulus'a bakın ya da Tandoğan Yeraltı Çarşısı'na; konular farklı da olsa yaşananların gerisindeki hikaye pek farklı değil.

Çarşı'ya giderken bu kadarını tahmin etmiyorduk. Tam tabiriyle bir dokunduk bin ah işittik. Detayları Sibel Durak'ın yazısında okudunuz. Peki, aslında neler oluyor Tandoğan Yeraltı Çarşısı'nda? Haziran 2011 sayımızda ele aldığımız Ulus İş Merkezi'nde olan bitenden pek farklı değil. Uzun vadeli bir yıldırma operasyonunun pis kokuları geliyor burnumuza.

Ankara'nın ilk yürüyen merdivenlerinden birinin buraya yapılmış olması Çarşı'nın, 1989 yılında ilk açıldığında Ankara Belediyesi'nin önemli projelerinden birisi olduğunun kanıtı. Tandoğan ile Ankara Garı'nı birbirine bağlayan bu uzun tünel Ankaray'ın yapımının başlaması ile bir bekleme dönemine girer. Esnafa söylenen çarşının Ankaray'ın Maltepe istasyonuna yaya bağlantısının yapılacağıdır. Karayalçın döneminin bitmesi ile sözler unutulur, Ankaray bağlantısı hayal olur, çarşının

gerileme dönemi başlar.

Banliyö tren hatlarının kapatılması bir buçuk milyon Ankaralı'yı etkiledi. Ama en çok da Tandoğan Yeraltı Çarşısı esnafını. İşleri yüzde 60 düşen esnaf 500 lirayı bulmayan kirasını ödeyemiyor. Ankara – İstanbul tren seferleri de kesilince herkes dükkanını ne zaman kapatacağının hesabını yapmaya başlıyor. Her yıl yenilenen kira kontratlarında ne banliyö trenlerinin ne de Ankara-İstanbul tren seferlerinin durdurulacağı belirtilmiş. Esnaf kiracı ama karşılığında bir dükkan sahibi yok. Bir yandan kiralardan ödüyor diğer yandan çarşının bakımını yaptırıyor, aydınlatmasını değiştiriyorlar. Dükkan sahibi sıfatındaki Büyükşehir orali bile değil. Kazara ordan geçen bir Büyükşehir Belediyesi yetkilisinden tavani akan çarşıda tadilat isteyen bir esnaf dayak yemekten zor kurtulmuş. Ankara Büyükşehir'e bağlı her yer turuncu yeşilli özel güvenlikten geçilmezken er ve erbaşın alışveriş mekanı olan çarşıda güvenliği esnaf cebinden para toplayarak tutuyormuş. Şimdi ona imkanları kalmadığı için çarşıda güvenlik de yok.

Bu kadar mağduriyet bir arada ancak kasıtlarla yaratılır. Öyle görünüyor ki banliyö hatları açılıp, Ankara-İstanbul hızlı treni çalışmaya başladığında çarşıda bir tek esnaf kalmamış olacak. Bu durumda yazının sorusu da şu olsa gerek: Çarşının tek kurtuluşu olan ve yıllardır yapılmayan Ankaray bağlantısı o zaman mı yapılacak? Şimdiki bütün çaba çarşının yeni kiracılarına yavaş yavaş yer açmak için mi?

Yürümeyen “Yürüyen Merdivenler”

Tandoğan Kapalı Çarşısının Tandoğan'a açılan iki girişinden birine dönemin koşullarından çok ötede düşünülerek bir de yürüyen merdiven yaptırıldı. O yıllar göz önüne alınca Ankara'nın ilk yürüyen merdivenlerinden biri olan bu merdivenin, yapılışından kısa bir süre sonra bir daha çalıştığını gören olmadı... Çarşının yürümeyen “yürüyen merdivenli” kapısı daha sonra belediye tarafından kullanıma kapatıldı. Bugün o merdivenler atıl durumda öylece duruyor.

Giden ‘Ölümler’ Bizimdir Asıl Olan da....

Özge Altınyayla

Tandoğan asker çarşısında geziyoruz. Çarşı, asker gereçleriyle, kıyafetleriyle dolu. Yürüdüğümüz yolda, dükkanların önüne sıralanmış asker çantaları, faniaları, inanır mısınız bilmem ama hala Hülya Avşar'ın, Sibel Can'ın gencecik fotoğraflarının bulunduğu hatıra defterleri ve tabii ki küçük çocuk mankenlere giydirilmiş ‘sevimli’ asker üniformaları vardı.

Küçük mankenler, suratlarına illeştirilmiş kocaman gülümsemeleri ve ışıltılı parlayan mavi gözleriyle sizi selamlamaya çalışıyorlardı o üstlerindeki haki renkteki formalarla. Renklerin zıtlığı içindeki ürkütücülüğü düşünürken ben, ‘Çocuklar sevin sin diye gelir aileler, askere giden abilerine özensinler diye asker üniforması alırlar onlara’ dedi esnaftan biri. Hani herkes asker doğardı ya, hani her genç, askere gidince ‘erkek’ olurdu ya. İşte bu sözler de bu anlayışın en büyük kanıtıydı aslında. Yaşken eğilirdi ağaç. Küçükken ezberletilirdi ‘postal’ sevgisi.

Çok değil iki ay önce girdi bedelli askerlik tartışmaları hayatımıza. Ondan önceydi vicdani retçilerin haykırışları. Ondan önceydi o haykırışların reddedilişleri. Ama biz, öyle hızlı ve başarılı gündem değiştirebilen bir ülkeyiz ki, o haykırışları da pekâlâ sessizleştirebiliyoruz.

İşte Ocak ayının ilk iki haftasında ‘intihar’ ettiği iddia edilen altı Kürt kökenli askerin haberlerini de, bu sessizleşen sesler ardından duyabiliyoruz. Şaşırmıyoruz, neden demiyoruz. İntihar demelerine inanmıyoruz ama tepki de vermiyoruz. Kanıksamanın en iğrenç seviyelerini oynuyoruz aslında.

Hala herkesin asker doğduğuna inanıyoruz. Herkesin aslında bebek olarak doğduğuna inanmadığımız için de bunu iddia edenleri ‘askerlikten soğutmak’ adına yargılayabiliyoruz.

Hala argo tabirle ‘pembe teskere’ almak isteyen bireylerin, kişilik haklarına tecavüz ederek yüz kızartıcı belgeler, kanıtlamalar istiyoruz keyfi uygulamalarla. Ve bunu bildiğimiz halde konuşmuyoruz. Ayıplama hakkını kendimizde buluyoruz fakat askerlik yapmama isteğinin sebeplerine gözlerimizi kapıyoruz.

Hâlbuki milliyetçi vicdani retçi Serdar Delice'nin olayı bile, her kesimden insanın ‘askerlik’ denilen şeyi, asker ocağı diye kutsanan şeyi sorgulaması için yeterli bir sebep. Beş ay içerisinde gururla gittiği asker ocağından kaçan, milliyetçi vicdani retçi Serdar Delice'nin eşi Dilek Taş'ın sorduğu, ‘Kendini milliyetçi olarak tarif eden biri askerlik yapmayı neden reddeder?’ sorusu bile bu kurumun artık hiç de öyle kutsanmış görevler adına gidilen bir ocağın olmadığına tepkisidir aslında.

Yine ‘disko cinayeti’ olarak haberleşen, Uğur Kantar gerçeği var karşımızda. O kutsal ocağa gördüğü işkence sonucu öldürülen oğullarının yasını tutan bir aile var. Hangi hesap verme geri getirebilir oğullarını? Hangi açıklama postaldan titreyen bedenleri sakinleştirebilir? Askerden soğuyan elleri kim ısıtabilir? Kalan sağlar bizimdir bizim olmasına da, şehitlik bile o yüce mertebesinden kopmuşken artık, giden ‘ölüler’ bizimdir asıl olan da.

Ve çocuk mankenlere bakarak daha nice ‘ölen’ askerleri düşünürken sessizleşen sesimle fısıldarım ‘herkes bebek doğar, hiç kimse asker doğmaz’ esasında...

Reddeden vicdanların kabullenildiği zamanların olması dileğiyle...

Ankara Pasajları İçin Bir Liste Denemesi

Tanju Gündüzalp

ULUS

Belediye Çarşısı (Hükümet Caddesi, Hacıbayram Meydanı, Ulus)

Dini kitaplar / Bıçakçı / Matbaa / Boş dükkanlar

Kitapçılar Çarşısı (Hacıbayram Veli Caddesi, Ulus)

Dini kitaplar / Bıçakçı / Yeme-içme

Şahin Gümüşsoy Pasajı (Anafartalar Caddesi, No:19)

Askerlik Malzemeleri / Fotoğrafçı / Terzi / Reklamcı

Anafartalar (Hal önü) Çarşısı

Giyisi / Aktar / Evcil Hayvan / Ekmeççi

Anafartalar Çarşısı (Altın Diş) (Anafartalar Caddesi, Otobüs Durağı, Anafartalar, Ulus)

Giyim / Oyuncak / Kuyum / Ayakkabı / Saat

Akvaryumcular/Kuşçular Çarşısı (Alsancak Sokak, Ulus)

Akvaryum, balık ve malzemeleri, /Kafes kuş türleri / Tavşanlar / Keklik

Ulus (Alt Kat) Çarşısı (Ulus Meydanı)

Spor malzeme / Deri Giyim / Giyim / Ayakkabı / Şirin Çay evi (çay 50 kuruş) / 65 dükkanın 40'ı boş)

100. Yıl Çarşısı (Ulus Meydanı)

Ayakkabı / Deri Giyim / Giyim / Düşün Salonu / 6'lı Ganyan bayii / Çantacı / Zemin Market (kaplama) / Pastane / Bebe giyim / Veli Ballı Spor Giyim

Elektrik Malzemesi Satan Pasajlar (Sanayi Caddesi, Ulus)

ATATÜRK BULVARI

Zafer Çarşısı (Atatürk Bulvarı, Zafer Meydanı, Kızılay)

Kitap / Giysi / Oyuncak / Ayakkabı / Kemer / Çanta / Kiraathane

Büyük Çarşı (Atatürk Bulvarı, No:67, Kızılay)

Kuyumcu / Gelinlik / Nikah Şekeri / Gümüşçü / Altın tamiri / Altın borsa / Döviz / Saatçi / Örucü / Şapkacı / Telefoncu

Armağan Pasajı (Atatürk Bulvarı, No:76, Kızılay)

Oyuncak / Parfümeri / Çanta / Entari

Kocabeyoğlu Pasajı (Atatürk Bulvarı, No:82, Kızılay)

İç giyim / Düğme / Yün / Ayakkabı / Giyim / Kumaş

Alemdar Çarşısı (Atatürk Bulvarı, No:88, Kızılay)

Yün ve ip / Düğme / Terzi

Soysal Çarşısı ve İş Merkezi (Ziya Gökalp Caddesi, No:3, Kızılay)

Aradığınız birçok şey

Yüksel Kuyumcular Çarşısı (Atatürk Bulvarı, No:105, Kızılay)

Gümüş / Altın

Engürü Çarşısı (Atatürk Bulvarı, No:107, Kızılay)

Alt katta retro giysiler satan fantastik adlı dükkan var. Bahrin Nargile ise nargilelerle ilgili her şeyi satıyor. rengarenk bir dükkan.

"Betül Otantik hediyeelik eşya" / AGAT: Fosil ve özel taşlardan süs eşyaları ve takılar. (Agat, turkuza, malahit, ...) / Kış spor kıyafetleri

Kök Çarşısı (Atatürk Bulvarı, No:121, Bakanlıklar)

Optik (Bak-Tak) / Saat / Gümüş / Fotokopi

Bulvar Palas (Atatürk Bulvarı, No:141, Bakanlıklar)

BOŞ

SAKARYA

Adil Han Kitapçılar Çarşısı (Bayındır Sokak, No:6, Kızılay)

Kitapçılar / Sahaf / Müzikeyi / Takı

İnkılap Pasajı (İnkılap Sokak, No:5, Kızılay)

Ayakkabı / Terzi / Berber/ Kumaş / Matbaa / Boş dükkanlar

Örnek Pasajı (Sakarya Caddesi, No:13, Kızılay)

Saat tamiri / Kaşe-baskı / Nayloncu / Köfteci / Matbaa / Çerçeve / Bıçakçı / Kuaför

Ertuğ Pasajı (Sakarya Caddesi, No:17, Kızılay)

Kağıtçı-nayloncu / Elektrikçi / Anahtarıcı / Bıçakçı / Kuaför / Kundura

Mısır Çarşısı (Selanik Caddesi, No: 14, Kızılay)

Poşetçiler / Kağıtçılar

Aksoy Çarşısı (Bayındır Sokak, No:27, Kızılay)

Sahaflar ve kitapçılar / Terzi / Kuaför / Fotoğraf stüdyosu / Gözlük tamiri / Müzikeyi

İZMİR CADDESİ-NECATİBEY-TANDOĞAN BÖLGESİ

Onur Çarşısı (Gazi Mustafa Kemal Bulvarı, No:12, Kızılay)

Ülke Alan (İzmir Caddesi, No:22, Kızılay)

Spor malzemeleri / Müzik evleri / Çay evi

Menekşe Pasajı (Menekşe Sokak, No:6, Kızılay)

Paşam Antik / Elektronik / Erkan pul-galeri / Reklam / Damga / Zerrin Ana ev yemekleri / Kuaför / Matbaa

Moda Çarşı (İzmir Caddesi, No:7, Kızılay)

Kozmetik / Takı / Gümüş / Gelinlik

/ Eşarp / Örucü Hasan ve Örucü Ayten / Tıbbi giysiler / Perukçu / Deri giyim / Reklam / Billuriye / Oyuncak / "hürriyet" Ahşap oyun/ oyuncak/akıl oyunları

Amerikan Pazarı -Lale Pasajı- (İzmir Caddesi, No:15, Kızılay)

Vitaminci / Parfümeri / Elektronik / Giyim / Ayakkabı

Özтуğ Pasajı (İzmir Caddesi, No:13, Kızılay)

Terzi / Saatçi / Amerikan ürünleri / Öğrenci için giyim / Bilgisayar

Ankara Kapalı Çarşı ve İşhanı (Necatibey Caddesi, No:8, Kızılay)

Fotoğraf makinesi tamiri / Cep telefonu / Poşetçi / Asker malzemeleri / Boş dükkanlar

Balıkçioğlu Çarşı ve İşhanı (Necatibey Caddesi, No:4-6, Kızılay)

Cep telefonu

Tandoğan Alt Çarşısı (Celal Bayar Bulvarı, Maltepe)

Askerlik malzemeleri / Berber / Yeme-içme / Fotoğrafçı / Giyim

YÜKSEL/OLGUNLAR BÖLGESİ

Karanfil Pasajı (Karanfil Sokak, No:3, Kızılay)

Takı / Gözlük / Gümüş / Tütün

Birlik Çarşısı ve İş Merkezi (Karanfil Sokak, No:5, Kızılay)

Kitap sahaf / Üniversite kitap

TUNALI HİLMİ - ESAT BÖLGESİ

Necatibey Pasajı (Esat Caddesi, No:62, K.Esat)

Terzi / Matbaa / Çocuk Giyim / Takı

Esat Pasajı (Esat Caddesi, No:89, K.Esat)

Kazak ve mayo tamiri yapan terziler / Matbaa / Sigorta Acenteleri / Noter

Karınca Pasajı (Esat Caddesi, No:70, K.Esat)

Tuhafiye / Ciltevi / Terzi / Ahşap mobilya tamirati ve imalatı yapan dükkanlar / Ahşap boyama malzemeleri

Ertuğ Pasajı (Tunalı Hilmi Caddesi, No: 88, Kavaklıdere)

Tsirt baskı / Tarz Giyim / CD-DVD / Antika / Takı / Kitap

Gümüşsoy Pasajı (Tunalı Hilmi Caddesi, No:79, Kavaklıdere)

Tarz kadın giysi ve özel kreasyonlar / Tatu

Seğmenler Pasajı (Tunalı Hilmi Caddesi, No:96, Kavaklıdere)

Dövme / Antika / Bilgisayar Tamirat / Ayakkabı Tamirat / Terzi / DVD-CD

Tunalı Pasajı (Tunalı Hilmi Caddesi, No:95, Kavaklıdere)

Kitap/sahaf / Giysi

Odeka (Tunalı Hilmi Caddesi, No:65, Kavaklıdere)

Tarot / Fantastik Tarz Kıyafet / Dövme

Aynalı Çarşı (Tunalı Hilmi Caddesi, No:89, Kavaklıdere)

Sahaf / Antika / İkinci El / Bilgisayar Malzemeleri

Kuğulu Pasajı (Tunalı Hilmi Caddesi, No: 123, Kavaklıdere)

Devr-i Alem Sahaf / Fosil ve yarı değerli taş / Ayakkabı / Takı / Gümüş

SAHAFLARDAN BAZILARI

Güven Kitabevi -Güven Özgüç- (7. Cadde, 32. Sokak, 1/A, Bahçelievler) (312) 215 13 56, guvensahaf@gmail.com - www.guvensahaf.com

Aşyan Kitabevi -Ethem Coşkun- (Bayındır Sokak Adil Han Kitapçılar Çarşısı, 6/46, Kızılay) (312) 433 82 05

Siyah Kalem Kitaplığı -Gökhan Yörük- (Tunalı Hilmi Caddesi, Ertuğ Pasajı, 88/50, K.Esat/ Çankaya) (312) 428 04 88 - (532) 307 96 17

Orhun Kitabevi -Erdal Özdemir- (Tunalı Hilmi Caddesi, Tunalı Pasajı, K.Esat/Çankaya) (312) 428 18 08

Anadolu Kitabevi -Gökhan Tuğ- (Tunalı Hilmi Caddesi, Önal Pasajı, 59/F Dörtüol- K.Esat /Çankaya) (312) 418 44 49 - anadolusahaf@mynet.com

Devr-i Alem Sahaf -Ayhan Ataman- (Tunalı Hilmi Caddesi, Kuğulu Pasajı, No:123/18-40-41, Kavaklıdere) (312) 466 59 75 - (532) 632 55 85 - ayhan_atm@mailcity.com

Leylim Kitap Sarayı -Resul Özkılıç- (Esat Caddesi, 64/a6, Pamuk Pasajı, Küçükesat) (312) 417 67 38 - (537) 860 40 50
Bilge Sahaf -Yaşar Çalık- (Bayındır-1 Sokak, Aksoy Çarşısı, 27/21, Kızılay) (312) 430 50 85

Bahar Kitabevi -Şaban Tiryaki- (Karanfil Sokak, Birlik Pasajı, 5/8, Kızılay) (312) 418 45 03

Gülden Kitabevi -Muhterem Tan- (Karanfil Sokak, Birlik Pasajı, 5/20, Kızılay) (312) 418 31 01

Kimin Depremi?

Murat Dirican

Ekim 2011 Van Depremi... Deprem büyüklüğünün ilk duyurulardan farklı olması, depremden bir hafta sonra bile, gündemdeki en önemli başlıklardan biriydi... Halkın vicdanı, zehir hafiye habercilerin bir bölümü; sanki bunca can kaybına bu ölçüm farklılığı neden olmuş gibi bundan sorumlu kişilerin peşine düşmüştü.

Marmara depreminden sonra da böylesi abesle iştil bir durum vardı. Beklenen Büyük İstanbul Depremi'nin nerede ve ne büyüklükte olacağı, depremle ilgili yapılabilecek tek haber oldu yıllarca. Bunu bilmenin bizleri bu dertten kurtaracağını düşünen, sığ haberci anlayıştı bu....

Güneşi doğuranın öten horoz olduğundan emin, bilime ve gerçeğe uzak bu medya ağzı, her zamanki gibi asıl sorumlusuna dişini geçiremediğinden, tabiki spekülasyon peşindeydi.

Zaten devlet geleneği de afet öncesi önlem almaya yani hayat kurtarmaya değil afet sonrası yara sarmaya ve ceset gömmeye odaklıydı bu ülkede. Habercisi de devletine göreydi, çok da şaşılacak bir şey yoktu...

Bu topraklar depremi bildi bileli bu böyeydi. Cumhuriyet tarihinin en büyük doğal felaketi 1939 Erzincan Depremi'nden 1999'a kadar, on binlerce kişi öldü, daha çoğu yaralandı, yıllarca travmasını yaşadı. Bu felaketlerin öğrettikleri de oldu öğretmedikleri de...

Mesela, doğrultu atımlı fayların varlığı, ilk kez Kuzey Anadolu Fayı'nın kaşifi İhsan Ketin'in öncü çalışmalarıyla bilim dünyasına duyuruldu. Genç yaşta kaybettiğimiz Aykut Barka, İhsan Ketin'den aldığı bayrağı öğrencilerine devrederken, tüm dünyada tanınan parlak bir zekaydı. Barka'nın tahminleri ise İstanbul Depremi'nin otuz yıl içinde gerçekleşeceği yönündeydi.

Deprem yönetmeliğimiz (Afet Bölgelerinde Yapılacak Yapılar Hakkında Yönetmelik) 2007'de dünyadaki en iyi yönetmeliklerden biri haline getirildi. Yapı denetim ve zorunlu deprem sigortası gibi yasal düzenlemeler de 99 depreminin günlük yaşantımıza kazandırdıkları arasındaydı.

Deprem alanındaki bilimsel çalışmaların çok geniş bir yelpazede sürdürüldüğünü, bu konuda düzenlenmiş bilimsel toplantılarda görmek mümkün.

Gelelim bir de öğretmediklerine... Depremlerin bu kadar ağır kayıplara neden olmasının en büyük ve tek nedeninin uygulamadaki eksiklikler, yetersizlikler, sorumsuzluklar ve ilgisizlikler olduğunu söylemek yanlış olmaz.

Geçmişten bugüne felaketi hazırlayan süreç, en basit biçimiyle şu şekilde işleştirdi:

Herhangi bir vatandaşın kaçak olarak inşa ettiği konutlar, elektrik, su, telefon gibi alt yapı hizmetlerini pek zorlanmadan elde edebildi. Biraz düzgün bir işçiliğe de sahipse kolaylıkla alıcı bulabiliyordu. Bunu izleyen ilk seçimde, politik çıkarlar nedeniyle affedilen ya da küçük cezalar karşılığında imara geçen bu konutlar, yönetmeliğe uygun inşa edilmişcesine yol ve çevre düzenlemesi gibi hizmetlerden de yararlanabildi. Ve bugün yaşanacak ilk depremde

yıkılacak yapı stokumuz böylece vücut buldu.

1999 depremi aslında bu işin hazin bir yanını daha ortaya koydu. O da, bu coğrafyanın binlerce yıllık yıkıcı deprem geçişinin 99 depremiyle iktidar ve sermaye tarafından farkedilmesiydi. Sanki bu topraklarda o tarihten önce deprem olmamış gibi büyük bir şaşkınlık ve korku her yanı sardı. Deprem İstanbul'u tehdidiydi bunu sağlayan. İktidarlar, semaye ve onların çığırkanları, ülkenin deprem gerçeğini kavramış gözüküyorlardı ve bu iyi bir gelişmeydi. Çünkü öncekiler olmayabilir ama yaklaşan deprem onların depremydi ve onları vuracaktı.

Geçtiğimiz on üç yıl içinde onlarca büyük proje gerçekleştirildi sadece İstanbul ve yakın çevresi için... Ama bugünün verilerine baktığımızda alınan yol ne yazık ki yeterli gözüküyor. Eldeki yapı stokun ancak yaklaşık üçte birlik bir bölümüne müdahale edilebilmiş durumda.

Zorunlu deprem sigortasından beklenense, sigortacının yapının sağlamlığını denetlemesi ve ona göre primini belirlemesiydi. Böylece hem yapı stokumuzun durumu belirlenecek hem de yapı sahibi gerekli durumlarda yapısını güçlendirecekti. Alıcılar ya da kiracılar da bu sigorta belgesinden, yapının durumu hakkında bir fikir sahibi olabileceklerdi.

Ama bu böyle olmadı. Bizdeki uygulama, tamamen tersine, tedbir alamaya değil tazmin etmeye yönelik oldu. Bu da büyük bir rant yaratmaktan başka bir işe yaramadı. Sigorta şirketleri yapıyı bile görmeden, neredeyse sabit bir prim üzerinden isteyen herkesin evini sigortaladılar, o kadar...

Aslında bu pek şaşılacak bir sonuç değil. Çünkü hala yapının dayanımıyla ilgilenmiyoruz. Ev alırken, musluk, küvet, klozet markası daha önde geliyor. Yapının sağlamlığını merak etmeyen bir müşteriye kim niye bunun ispatını gösterebilir; içinde ölecek kişi bunu istemedikten sonra...

Aslında bunu isteyen birileri olabilir... Hani şu vatandaş olduğumuz, vergisini eksik etmediğimiz ve bizimle ilgili bir sorumluluğu olduğunu düşündüğümüz devletimiz. Ama iş sorumluluğa gelince işler biraz çirkinleşiyor.

Okulda lavabo düşer, çocuk ölür, sorumlusu tabiki çocuktur çünkü çocuk beklenmedik bir şekilde, yaramazlık yapmıştır... Otobanda su birikir, araç kayar, bariyere çarpar çünkü sürücü beklenmedik şekilde otobanda 120 ile gitmiştir, hatalıdır ve cezasını çekmiştir!... Örnekleri çoğaltmak kolay. Gazetelerin üçüncü sayfası bu türden haberlerle dolu. Hatta Solfasol'un bu sayısında yer alan Türkiye'de Yaşama Hakkı Raporu 2011'de ibretlik örnekler var.

Hele bir de Van Depremi var ki; siyaset, ekonomi, etnik köken, ulusal güvenikle ilgili etkenler, tekmi birden bu sahnede kendini gösteriyor. Buzlu camdan gözüktüğü kadarı bile, devletin bu kez yara sarmaktan bile imtina ettiğini gösterdi. Yetkili ağızlardan tam aksi laflar çıksa da tanrılar onları cezalandırıyor olabilirler. Bu yüzden onlar çoluk çocuk, kardan, kıştan, soğuktan, açlıktan, yangınlardan, altı açık çadırlarda kırılırken, bölgede yeni tamamlanmış TOKİ konutları "elektriği bağlı olmadığı" gerekçesiyle kullanıma açılmıyor; depremedeler protestoları nedeniyle ve bakanın tek hareketiyle dayak yiyor; dünyanın sayılı acil yardım kuruluşlarından biri olan Kızılay, yardımları dağıtmak için bir türlü organize olamıyor; devlet kurumları ve yerel yönetimler birbirine giriyor; bölgedeki terör ve ulusal güvenlik gerekçe gösterilerek pek çok müdahale geciktiriliyor; engellemelere rağmen ortaya çıkan rezaletler de komplo teorileri ve provakasyonlarla açıklanmaya çalışılıyordu.

“Yaklaşan İstanbul Depremi dışındaki depremler onların değildi, hele Van Depremi gibi şüpheli bir coğrafyada yaşanan felaketse, bütünüyle şüpheliydi ve rasyonel aklı zorlamayacak olsa, dış mihrakların bir provakasyonu olarak nitelenebilecek bir durumdu.”

Menfaat sağladığı yani suyun başını tutabildiği için sorumluluğu alan ama bu sorumluluktan kaytarmak için de her yola baş vuran sahtekar küçük esnaf zihniyetinin devletteki tezahürüdür bu. Vatandaşını koruması ve bunun için her türlü tedbiri alması gereken devlet, tevekkül tedbirden sonraya bırakmalıyken; tedbiri atlayıp tevekkülden sonraya da iftira ve hatta intikamı koyuyor.

Ankara'nın Yerel Ürünlerle Sağlıklı Beslenmesi Mümkün

Ali Gökmen ve İnci Gökmen /Güneşköy Kooperatifi

Bir ülkede yaşayan insanların sağlıklı beslenmesi ve besinlerini kendi topraklarından elde edeceği yerel sağlıklı ürünlerle sağlanması çok önemli bir tercihtir. Petrol fiyatlarının sürekli artışı, iklim değişikliği gibi küresel sorunlar ve günümüzde gıda üretiminin büyük ölçüde petrole bağlı olması gıda üretiminde yeni bir değerlendirme yapmamızı gündeme getirmektedir.

Gelişmiş ülkeler yüksek yoğunluklu monokültür tarımsal üretimi sentetik gübre ve tarım ilaçlarının yoğun kullanımı ile sürdürülebilmektedir. Türkiye'de yılda 30 milyon ton sentetik gübre kullanılmakta ve 12 bin ton zehirli kimyasal doğrudan bitkilerin üzerine uygulanmaktadır. Kişi başına yılda 300 g zehirli kimyasal madde düşmektedir. Bu zehirli maddeler özellikle çocukların sağlığını tehdit etmektedir. Bu maddelerin etkinliği zamanla azalsa da kalıntıları beslediğimiz gıda maddeleri ile vücudumuza girmektedir. Özellikle çocukların ve toplumumuzun tüm kesimlerinin bu zararlı maddelerden korunması ancak sağlıklı ürünler yetiştirilerek sağlanabilir. Öte yandan Türkiye'de de yaygın olarak kullanılan modern tarım yöntemleri yoğun petrol enerjisine bağımlıdır. Petrolün tepe yapması (bundan sonra petrol üretiminin giderek azalması) ve iklim değişikliği gıda üretimini de olumsuz etkilemektedir. Diğer taraftan Türkiye'nin nüfusu sürekli artarken ekilen toprak alanı da azalmaktadır. Ülkemiz giderek artan oranda buğday ve et gibi en temel gıda maddelerini bile yurt dışından ithal eder duruma gelmiştir.

Sağlıklı beslenme karbohidrat, yağ, protein, vitamin, mineral, su gibi besinlerin her gün dengeli şekilde alınması ile mümkündür. Sebze ve meyvalar günlük gereksinimiz olan pek çok vitamin, bazı mineraller ve bağırsak sağlığı için gerekli lif/posa kaynağıdır. Yetişkin bir kişiye günlük ortalama 500-600 g sebze ve meyve tüketimi önerilmektedir. Ülkemizde meyve ve sebze üretimi ve pazarlanması yasal düzenlemelerle denetlenmektedir. 1 Ocak 2012 tarihinde yürürlüğe girecek olan 5957 Sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ile hal kayıt sistemi kurulacak ve üreticilerin doğrudan tüketiciye ulaşması mümkün olabilecektir.

Tarım Bakanlığı'nın yetkilendirdiği kuruluşlar 5262 sayılı Organik Yarımlar Ürünleri yasası ile denetlenmektedir. Ankara'ya giren sebze ve meyva büyük oranda Türkiye'nin başka illerinde üretilmekte ve karayolu taşımacılığı ile toptancı halleri üzerinden marketlere ulaşmaktadır.

Ankara Büyükşehir Belediyesi 2011 yılı Ocak-Ekim ayı istatistiklerine göre 2011 yılının ilk 10 ayında Ankara'ya 647 bin ton sebze ve 267 bin ton meyve olmak üzere toplam 942 bin ton ürün girişi olmuştur. Ankara Toptancı Hali'ne giren sebze ve meyvenin bölgelere göre dağılımı ilişikteki grafikte gösterilmiştir.

En çok ürün girişi 592 bin tonla Güney Anadolu bölgesindeki üç ilden, Antalya, Mersin ve Adana'dan olmuştur. Bu illerden gelen sebze-meyve Ankara Toptancı Hali'ne giren sebze ve meyvenin yüzde 63'ünü oluşturmaktadır. Ankara'ya 2011 yılının ilk 10 ayında Batı Anadolu'dan gönderilen ürünlerin oranı yüzde 14, İç Anadolu'dan gelen ürünlerin oranı ise yüzde 13 olmuştur. Ankara'nın yakın çevresinden gelen ürünlerin oranı ise sadece yüzde 5'tir. Bu yerel ürünler de domates, kavun, karpuz, havuç, marul ve balkabağı gibi birkaç çeşit ürünle sınırlıdır. Toplam sebze ve meyvenin toptancı halindeki değeri ise 2011 yılının ilk 10 ayı için 943 milyon TL'dir. Ankara ve çevresinin bundan aldığı pay ise sadece yüzde 4 kadardır.

Ankara'da tüketilen sebze meyvenin üretildikleri yerlerin merkeze uzaklıkları üç bölgede toplanabilir. Güney ve Batı Anadolu illeri Ankara'ya 500 km, İç Anadolu illeri

250 km, Ankara çevresindeki üretim yerleri ise 100 km uzaklıktadır. Bu durumda Ankara'da kullanılan sebze ve meyvenin yüzde 67'si 500 km uzaktan kamyonlarla taşınmaktadır. Ankara Toptancı Hali'ne günde 100 kamyonun fazla, bir yılda ise yaklaşık 50 bin kamyon giriş yapmaktadır. Kamyonların yaptığı yol ve sefer sayısı nedeni ile tüketilen yakıt 20-25 bin ton, atmosfere salınan CO₂ miktarı ise 60-75 bin ton olarak tahmin edilebilir.

Aşağıda, Ankara'nın yakın çevresinden ve sağlıklı beslenebilmesi için yapılan küçük ölçekli bir çalışma örnek olarak gösterilecek ve bunun yaygınlaştırılabilmesi tartışılacaktır. 2000 yılında Kırıkkale ili, Yahşihan ilçesi, Hisarköy'de 7.4 hektar arazide doğa ile uyumlu bir yaşam kurmak amacı ile Güneşköy Kooperatifi kuruldu. Güneşköy Kooperatifi'nin projelerinden birisi de 2006 yılında Buğday Derneği'nin İstanbul Cumhuriyet Köyü'nde başlattığı "Bahçemiz" projesinden esinlenerek geliştirilen "Toplum Destekli Tarım" projesi bu yıl altıncı yılını tamamlıyor. Bu proje kapsamında haziran-kasım ayları arasında Güneşköy'de yetiştirilen organik sertifikalı sebzeler, Ankara'da yaşayan 70-80 Bahçemiz destekçisi ailenin evlerine/işyerlerine kutu içinde ulaştırılmaktadır. Güneşköy'e ait yaklaşık 1 hektar (10.000 m²) arazide yetiştirilen mevsime uygun olarak hasat edilen yaklaşık 25 değişik çeşit sebze haftada iki kez toplanarak, projeye destek veren ailelere dağıtılmaktadır. Sezon başında yapılan çağrıyla projeye katılan destekçiler taksitle ödentilerini yapmaktadır. Kar amacı gütmeyen Güneşköy Kooperatifi toplanan ücretlerle Hisarköy'den komşularımız çiftçileri sigortalı olarak çalıştırmakta, dağıtım için yakıt ve diğer giderlerini karşılamaktadır.

Güneşköy'de amacımız bir yandan toprağın organik madde miktarını artırarak mikrobiyolojik etkinliğini arttırmak, diğer taraftan bitkiler

arasında yararlı ilişkiler yaratarak zehirli tarım ilaçları kullanmadan tarım yapabilmektir. Toplum Destekli Tarım projemizin bir amacı da komşumuz Hisarköy'deki çiftçilerin tarımsal üretimde kullandıkları sentetik gübre ve zehirli tarım ilaçları yerine doğal yöntemlerle tarım yapmalarına katkıda bulunmaktır. Komşumuz Hisarköy ile ilişkilerimiz zamanla gelişti. İlk üç yıl yaptıklarımızı gözlemleyen komşularımız sertifikalı organik tarımla üretim yapmaya ve ürünlerini Ankara'da Çankaya Belediye'sinin Ayrancı Organik Pazarı'nda satmaya gönüllü oldular. 2009 yılında Güneşköy projesinde iki kadın çiftçi çalıştı. Kadın çiftçiler son iki yıldır aileleriyle birlikte organik sebze yetiştirerek sebzelerini Ayrancı pazarına getiriyorlar. Bu yıl Hisarköy'den 4 çiftçi ailesi sertifikalı organik ürün yetiştirmekte ve ürünlerini daha iyi koşullarda değerlendirmekte.

Güneşköy Toplum Destekli Tarım projesi ve Hisarköy'lü komşularımızın deneyiminden 2-3 kişilik bir aile için 1 hektar arazi büyüklüğünün çeşitli sebze ve meyvenin yetiştirilebilmesi ve ürünlerin Organik Pazar, Toplum Destekli Tarım veya internet ağları üzerinden doğrudan satılabilmesi üreticiye tatminkar bir gelir sağlayabilmektedir. Güneşköy'ün geçen yıl gerçekleştirdiği Bahçemiz-2010 projesinde 0.8 hektar arazide organik olarak yetiştirilen 11 ton sebze Ankara'dan 75 aileye, tahminen 150 kişiye 15 Haziran-15 Kasım tarihleri arasında dağıtılmıştır. Buna göre günde ortalama kişi başına 0.5 kg sebze düşmektedir. Bu sağlıklı beslenme için ideal sebze miktarı olarak gösterilmektedir. Bu üretim değerleri ile Hisarköy'de yaşayan 100 aile sulanabilir 300 hektar arazinin 100 hektarında organik sebze yetiştirirse Ankara'da veya Kırıkkale'de yaşayan yaklaşık 15-20 bin kişiyi 5 ay süreyle besleyebilir. Hisarköy'ün de içinde bulunduğu Balaban vadisinin sulanabilen tarım arazisinin genişliği en az 50 km² (5000 hektar) olduğu düşünülürse Ankara'ya 60-70 km uzaklıkta bu vadinin bir büyük şehrin yakın çevresinden sağlıklı beslenmesi için önemli sayılabilecek bir

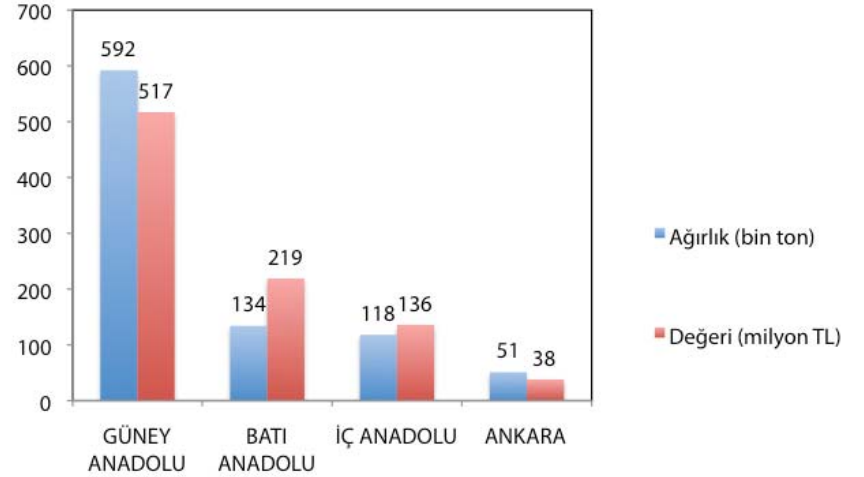
potansiyele sahip olduğu anlaşılır.

Ankara'ya yaklaşık 100 km uzaklıkta bulunan Balaban, Ayaş, Beypazarı, Gündül, Yenikent, Çubuk gibi önemli tarım alanlarının ekolojik vadiler olarak korunması ve buralarda organik tarımın yaygınlaşmasının desteklenmesi ile Ankara'nın sağlıklı beslenmesine önemli katkı sağlanabilir.

Ankara'nın yakın çevresinden sağlıklı beslenebilmesi bütüncül bir anlayışla çözüm üretilmesine ve iyi örnekler oluşturulmasına bağlıdır. Sürdürülebilir bir yaşamın dört boyutu; ekolojik, ekonomik, sosyal ve dünya görüşü birlikte ele alınarak, doğa ile uyumlu, yerel ekonomiyi canlandıran, yeni iş alanları yaratacak, kent ile kırsal alanda yaşayanlar arasında dayanışmayı geliştirecek bir sistem kurulabilir! Doğanın ekolojik prensiplere göre tasarlanması bilimi olan permakültür

(Mollison B., *Permakültüre Giriş*, Sinek 8 Yayınevi, 2011.) İlk olarak 70'li yılların sonlarında Avustralya'da ortaya çıktı ve şimdi dünyanın pek çok yerinde doğa ile uyumlu bir yaşamın kurulması için yaygın olarak kullanılmaktadır. Son yıllarda dünyaca ünlü Permakültür eğitmenleri Türkiye'de çok sayıda çalıştaylar düzenlemiştir. Türkiye Permakültür Enstitüsü, Türkçe'ye kazandırılan permakültür kitapları, çalıştay notları ve 500'ü aşkın permakültür eğitim almış kişi ile Ankara'da yapılacak uygulamalara destek olabilecek bir birikim vardır. Ankara'da Permakültür eğitimi almış permAnkara ve Ekin Hareketi adlı gruplar bulunmaktadır.

Türkiye, Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri'nin çoktandır kaybettiği kırsal nüfus ve köylere hala sahiptir. Ancak batılı ülkeler kendi yaptıkları gibi Türkiye'nin de köylerini boşaltarak

Şekil 1. Ankara Toptancı Hali, Ocak-Ekim 2011 ayları sebze ve meyve girişi şehire taşınmasını önermektedirler. Oysa halen varlığını sürdüren ve verimli arazilerde bulunan köylerimizin ekolojik köylere dönüşmesine katkı verebilir ve şehirlerle köyler arasında yaratacağımız farkındalıkla sağlıklı ve sürdürülebilir bir yaşamı Ankara ilinde başlatabiliriz.

Ankaralının Buluşma Noktaları

Sibel Durak

İzmir'in Konak'ı, İstanbul'un Taksim'i gibi bir meydanı olmayınca Ankaralı da kendi buluşma mekanını kendisi yarattı. Eski zamanlardan, Ulus heykeli, Kumrular Sokak'ta kumruların buluştuğu kafeler, Güven Park Çay Bahçesi, Koç Yurdu'nun önü... Saydığımız sayamadığımız daha niceleri... Kimi yıllara direndi kimi yok olup gitti. Oysa her biri kafadarların hafta sonu maceralarına, eski dostların kavuşmasına, aşıkların ilk randevusuna şahitlik etmişlerdi bir zamanlar. Çoğu Ankara'nın şehir olduğu zamanlarda kalsa da birkaçı hala aklımızda...

Zafer Çarşısı

80'li yılların en rağbet gören yerlerinden biri elbette Zafer Çarşısıydı. Kasetten, kitaba, kottan okul kıyafetlerine ne ararsanız bulabileceğiniz bir yerdi. Hafta sonları ve özellikle okullar açılmadan önceki günler adım atılacak yer bulunamazdı. Onur Çarşısı ve Kocabeyoğlu Pasajı gibi zamanla o da kaderine yenildi eski ışıklı günleri geride kaldı. Haliyle önünde buluşan da kalmadı

Bir Gima Vardı. Kendi Gitti İzi Kaldı

İlk alışveriş merkezlerinden biri olan Gima Ankara'ya açıldığında acaba Ankaralıların hafızasında bu denli iz bırakacak bir mekan olacağı biliniyor muydu sanmam. Kuruluş amacının ötesinde Gima Ankaralıların bir numaralı buluşma noktasıydı. Yaz ve kış için ideal bir mekandı. Hava soğuksa içeri girer reyonlara göz atar buluşma vakti çıkardı insanlar. Ancak Gimanın önünde buluşabilmenin incelikleri vardı. Özellikle buluşmadan önce sormak gerekirdi hangi taraftasın? Ziya Gökalp'e bakan kapıda mı yoksa Bulvar tarafı postane yanında mı? Haliyle o günlerde cep telefonu da olmadığından bu soruyu sormadıysanız bir o yana bir bu yana dönüp durmanız gerekebilirdi. Hafta sonları Gimanın önünde buluşmayı başarmak ayrı bir sanattı. Nerdeyse tüm Ankara buluşmak için Gimayı işaret edince kimse aradığını bulamaz olurdu. Zamana yenildi yerini yellere aldı ama Gimanın önünde buluşmanın dayanılmaz hafifliğini hisseden her Ankaralı hala buluşmak için adres olarak Gimanın önünü gösteriyor. Buluşacağı kişi eski bir Ankaralıysa sorun yok ya yeniyse...

Bulvardaki Vakko'yu Hatırlayan Var mı?

Bulvarın üzerinde bugün Kimlik mağazasının yerinde eskiden Vakko vardı. Hiç olmamıştı sanki uçmuş gitmiş hafızalardan. Ama hakkını teslim etmek gerekir ki buluşmaların büyük bölümüne ev sahipliği yaptı. Bir gün Gimanın önünde buluştuğumuzu da mı unutturacak bize zaman?

YKM

Ankaralıların hala aklına ilk gelen buluşma yerlerinden YKM. Bir zamanlar Gimanın baş rakibiydi. Gima gidene kadar bulvardan karşıklı birbirlerine bakıp durdular. Gimada buluşmaya alışkanlar YKMde, YKM'yi mekan edinenler Gima önünde buluşmaya yanaşmazdı pek. İzmir Caddesine geçilecekse en ideal buluşma yeridir.

Ancak Sakarya, Yüksel için pek uzak. İlle de YKM diyenlere bulvarın akıp giden trafiği ya da metronun in çık bitmeyen merdivenlerini bir kez daha düşünün deriz.

Metro Çıkışları

Başka bir buluşma noktası. Çoğu kaldırıma çıktığı için buluşma mekanı olarak en idealleri elbette Karanfil, Sakarya ve Yüksel çıkışları.

Kitapçada Buluşan Nesiller

Ankaralıların en gözde buluşma mekanları hiç kuşkusuz kitapevleri. 90'lı yılların ortalarında hayatımıza girdiler üstelik kredi kartları yokken ortalarda kendi üyelerine verdikleri taksit kartlarıyla kitapta taksit seçeneğini hayatımıza soktular. Mithatpaşa Caddesi'nde Arkadaş, Konur'da Dost, Bilim Sanat, İmge... Her birinin kendine has bir kitlesi vardı ama hiçbirisi Dost'un popülerliğine yetişemedi. Dost hemen herkese açtı kapısının önünü. Tıpkı Gima gibi Dost'ta da buluşmadan önce hangi Dost diye sormak gerekir zira birken üç oldu sayısı. Kitapevleri de hem

yazlık hem kışlık buluşma mekanları. Üşüdüysen, sıcağın bunaldıysan gir içeri. Üstelik kitaplara dalınca o sıkıcı bekleme anlarının nasıl geçtiğini anlamaz insan. Bilim Sanat'ın yeri değişti, Arkadaş Kızılay'dan çekildi ama Dost ve İmge hala buluşanların mekanı...

Yüksel Caddesindeki Banklar

Asla şimdilerde değil... Uzun saçlı kirli sakallı, sırtında yeşil parkalarıyla temiz yüzlü gençlerin dolandığı zamanlarda Yüksel'deki banklarda oturup geleni beklemek ilk gençliğe adım atanlar için bir büyüme göstergesiydi. Bu yüzden seçerlerdi Yüksel'i, Yüksel'deki heykelin yanındaki bankaları...

Çiçeklerin Şahit Olduğu Buluşmalar

Yıllar sonra bile hatırlanacak bir buluşma hayal edenler için tek adres Sakarya'daki çiçekçilerin önü. Kalıcı parfüm misali... Baharsa, yazsa hele bir de sabahın erken saatleriyse... Burcu burcu havaya yayılan nergis karanfil, gül kokuları, yıllar geçmiş olsa bile alıp size geri getirir o günleri...

Görmek İsteyen Gözler İçin Ankara-V: Katliamdan Son Anda Kurtulmuş İki Kurban

S. Erdem Türközü

Sarmaşıklar yaz boyunca Çankaya Belediyesi'nin temizlik işçilerinin gazabına uğradı.

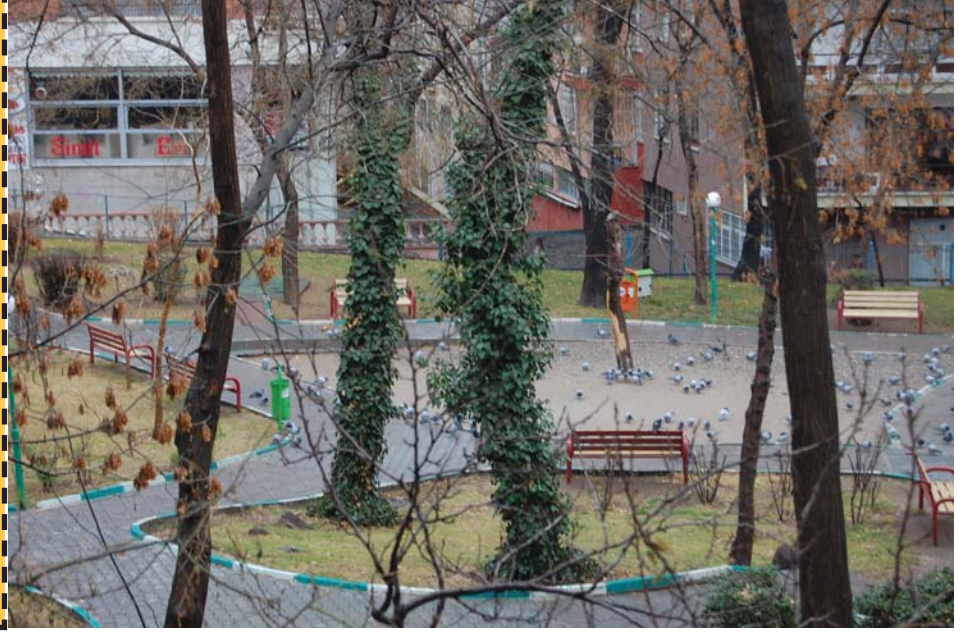
Ağaçlara sarılmış ve şahsî kanaatimce ağacın güzelliğini birkaç kat arttırmış bu bitkilerin, ağaçlara zarar verdiği gerekçesiyle sökülmesi emredilmiş. Temizlik işçileri yaz boyunca ellerindeki süpürgeyle sapıyla vura vura sarmaşıkları söktüler.

Konuyla ilgili yaptığım araştırmalar, sarmaşıkların parazitik bir canlı olmadığı ve sarıldığı ağaçtan beslenmediği; dolayısıyla da ağaca zarar vermediği

yönünde. Zaman içinde sarmaşığın aşırı büyüyebileceği ve ağacın zayıf dallarının kırılmasına yol açabileceği de söyleniyor. Ama bu durumda da yapılacak olan yük oluşturabilecek kısımların budanması; sarmaşığın toptan katledilmesi değil.

Bu iki sarmaşık ise geçen yazki katliamdan kurtulanlardan... Kış ortasında bile bir gün baharın dönüp geleceği umudunu tazeliyorlar. Necatibey Caddesi ile Özveren Sokak arasında kalan küçük parkta ikamet eden bu sarmaşıkları yolunuz düşerse ziyaret edin.

Geçen sayıda yer verdiğimiz Neyzentevfik Sokak'taki Himalaya Sediri'nin ikinci fotoğrafı kendisine yer bulamadı. Fotoğrafta ağacın gövdesinde yer alan ve ağaç hakkında bilgi veren aşağıdaki plaket görülyordu.

Roboski Katliamı

S. Erdem Türközü

28 Aralık 2011 günü gerçekleşen Roboski Katliamı'nın üzerinden neredeyse bir ay geçti. Buna rağmen kamuoyu bu olayın neden bu şekilde gerçekleştiğini, failerin kim olduğunu ve ne zaman yargılanacağı gibi soruların yanıtlarını bilmiyor. İster istemez bu da katliamın üzerinin örtülmeye çalışıldığı izlenimi doğuruyor. Katliamın üzerinden 13 gün geçtikten sonra öldürülen kişi sayısının 35 değil de 34 olduğunu öğrendik. Bu bile olayın ne kadar ciddiye alınmadığının bir göstergesi.

Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç, 2 Ocak 2012'de "Türk Silahlı Kuvvetleri bunu kasıtlı olarak yapmaz, yapamaz. Olayda kesinlikle bir kasıt söz konusu değildir" demişti. Başka yetkililer de bir kasıt olmadığını ileri sürdü. Oysa devlet-kaçakçı ilişkisi konusunda gerek Osman Pamukoğlu'nun gerekse de sağ kalanların anlattıkları hata yapılmadığını ortaya koyuyor.

24 Ocak 2012'de Başbakan mağdur ailelere 123 bin TL tazminat ödeneceğini bildirdi (ilk açıklanan ve daha sonra arttırılması uygun görülen ilk tazminat miktarı 20 bin TL'yd). Libya

Lideri Kaddafi'nin 21 Aralık 1998'de meydana gelen Lockerbie Olayı'nda ölenlerin yakınlarına ödenmek üzere önerdiği 2.7 milyar doların (Her bir aileye 100 milyon dolar) yanında saçma bir rakam tabii. Yüz milyon değil de bir milyon dolar olsun... Bu rakamı fazla bulan okurlarımıza buradan iki soru yöneltmek isterim: Sizce bir Türkiye Cumhuriyeti yurttaşının hayatı bir ABD yurttaşının hayatından daha mı az değerli? İkinci soru, kızınızın ya da oğlunuzun değeri nedir? Ama ödenecek miktarın nasıl belirlendiği ve nasıl sunulduğu çok önemli. Erdoğan sessiz kalıp mahkeme sürecinin tamamlanmasını beklemeliydi. Oysa dayanmadı ve ne kadar alıcınap biri olduğunu göstermek için, sessiz kalmalarının karşılığı ve kan parası olarak tazminat miktarını açıklayıverdi.

AKP'nin Roboski Katliamı'nın sorumlularını yargı önüne çıkarmasını beklemek ise, başta Başbakan Erdoğan olmak üzere hükümetin de sorumlular arasında yer aldığını göz önünde bulundurduğumuzda, aşırı iyimserlik olacaktır.

Toplu Mezarlarda Gömülü Vicdan

S. Erdem Türközü

26 Ocak 2012 günü itibarıyla Diyarbakır İçkale'deki JİTEM'in eski karargâhında bulunan kafatası sayısı 23 oldu (ilk kemikler 11 Ocak'ta bulundu).

Bu kadar çok insanın neredeyse üst üste gömülmüş olmasının ne kadar dehşet verici olduğunu AKP'nin Diyarbakır milletvekilleri ne yazık ki idrak edemedi. Galip Ensarioğlu kemiklerin İstiklal Mahkemesi zamanından kaldığını ileri sürerek bir taşla iki kuş vurmak isterken; Oya Erolat ise bölgede heyelan olabileceğini öne sürdü.

Adli Tıp Kurumu'nun raporunu beklemek ve öldürülenlerin yakınlarının acılarını görmezden gelmemek bu kadar mı zor?

Ensarioğlu, Diyarbakır'daki restorasyon çalışmaları sırasında bulunan kalıntıların şikayet üzerine değil tesadüfen bulunduğunu da belirtti. Ama o kemiklerin orada

olduğundan, AKP'liler hariç, herkes şüpheleniyordu.

İHD Diyarbakır Şubesi'nin Toplu Mezar Haritası (<http://ihddiyarbakir.org/Map.aspx>) uzun zamandır ulaşılabilir durumda.

Söz konusu sayfada yer alan verilere göre, Açılmış Toplu Mezar Sayısı: 29; İddia Edilen Toplu Mezar Sayısı: 224; Toplam Mezar Sayısı: 253; Gömülen İnsan Sayısı: 3248.

Zorla kaybetmeye mutlak bir yasak getiren, taraf devletlerin iç hukuklarında bu eylemi bir suç olarak tanımlamasını da şart koşan, 88 ülkenin imzaladığı ve 25 ülkenin de onayladığı "BM Bütün Kişilerin Zorla Kaybedilmeden Korunmasına Dair Uluslararası Sözleşme"ye Türkiye taraf değil. Bir hafta içinde üç toplu mezarın (diğer ikisi 18 Ocak'ta Şırnak Tabur Komutanlığı ve 19 Ocak'ta Küpeli Dağı bölgesinde yer alan Jandarma Tabur Komutanlığı) açıldığı bir ülkenin taraf olması gerekmez mi?

Bariş Gören Var mı?

Murat Tangal

Bariş oyunu Yücel Erten için ayrı bir öneme sahip. Savaşı silah yerine tiyatro ile yaptığını belirtiyor Erten. Ankara Sanatevinde ilk kez 1982 de sahnelemiş oyunu .DTCF Tiyatro Bölümü, İzmir Devlet Tiyatrosu, İzmit Şehir Tiyatrosu ve en son Ankara Devlet Tiyatrosu oyunun sahnelendiği diğer yerler.

Ankara Devlet Tiyatrosu Aritophanes'in (M Ö 456-386) yazdığı Yücel Erten'in çevirdiği uyarladığı ve yönettiği Bariş oyununu sahneliyor. Aristophanes Bariş adlı oyunu günümüzden 2433 yıl önce yani MÖ 421'de yazdı . Oyun ; Dionysia bayramında, Atina ile Sparta arasında on bir yıldan beri süregelen savaşa son verecek olan Nikias bayramının arifesinde oynandı. Oyunun orjinalinde Trygalos (Bağbozucu) adlı bir köylünün Helenleri kurtarmak için beslediği Domuzlan böceği ile gökleri katına çıkıp Tanrıların bir mağaraya sakladıkları bariş buradan çıkarmasıyla

yeryüzünün bolluk bereket ve huzura kavuşmasını anlatıyor. Bariş oyunu Yücel Erten için ayrı bir öneme sahip. Savaşı silah yerine tiyatro ile yaptığını belirtiyor Erten. Ankara Sanatevinde ilk kez 1982 de sahnelemiş oyunu .DTCF Tiyatro Bölümü, İzmir Devlet Tiyatrosu, İzmit Şehir Tiyatrosu ve en son Ankara Devlet Tiyatrosu oyunun sahnelendiği diğer yerler.

Otuz yıldır neden bu oyun sorusuna Erten ; " Şu dünyanın, memleketin haline bir bakın! Bu savaşlar böyle sürüp gittikçe, ben bu oyunu her yıl ayrı bir

kentimizde sahnelesem yeridir" diyor. Savaşlar ve savaş seviciliği yeryüzünde var olduğu müddetçe bu Bariş güncelliğini hep koruyacak.

Gelelim oyuna; usta işi bir çeviri uyarlama ve rejikle yoğrulmuş. Oyun inceden inceye çuvaldızını önce kendisine sonra iğneyi başkalarına batırarak başlıyor. Brechtien yaklaşımla, epik diyalektik tiyatronun bütün hünerleriyle geleneksel tiyatronun harmanlaması zekice kotarılmış.

Oyununun başından sonuna kadar oyuncuların performansı hiç düşmüyor. Türtük rolünde Bilal Göldere tanrı Hermes rolünde Sabri Özmener , Kargaşa ve Rahip Hierokles rolünde Ahmet Burak Bacınoğlu ve Korobaşı rolünde Mithat Erdemli yaratıcı oyunculuklarıyla seyirciye adeta ziyafet sunuyorlar. Murat Gökçer'i yorumladığı savaş ve diğer rollerinde izlemek ayrı bir keyif . Belli ki oyuncular severek oyuyorlar. Ayrıca izlediğim oyunda bir ayağı kırık olmasına rağmen sahneye çıkan Aylin Dinç'i de tebrik ediyorum. Zafer Güllü ve Ali Fuat Davutoğlu oyunda ezilen halkların temsilcisi köle rolünü başarıyla yorumluyorlar.

Sade ve işlevsel dekor anlayışının benimsendiği oyunun dekoru Hakan Dünder tarafından tasarlanmış. Kostüm kreatörü Sevgi Türkay kostümleri oyunun yorumu doğrultusunda günümüze göre realize etmiş . Salima Sökmen, Erten'in diğer oyunlarında olduğu gibi bu oyunun da başarılı dans düzeniyle, Şükrü Kırımoğlu oyuna hizmet eden yalın sade aynı zamanda işlevsel ışık tasarımıyla göz dolduruyor . Cem İdiz tiyatro müziği alanında önemli isimlerden birisi. Oyunun önüne geçmeden oyuna hizmet eden müzikleriyle kulağımızda her zaman hoş bir sada bırakır. Bu oyunda da aynı şekilde Anadolu'nun yanı sıra diğer halkların müziği ile ayrı bir tat sunuyor.

Ahi Ankara'nın Kayıp Sofu

Ali Akyol

Tanrılar tanrısı Zeus'un oğlu olan Hermes (Roma dönemindeki adıyla Merkür) Antik Yunanistan'da Spartalıların en fazla saygı duydukları tanrılardan biriydi. Başlığı, sihirli değneği ve kanatlı ayakkabıları ile onun esas görevi tanrılar, tanrıçalar arasında veya tanrılarla ölümlüler arasında habercilik görevini sürdürmektir. Kurnazlığı ile de hem hırsızlarla kumarbazların hem de tüccarların, kabilelerle yük taşıyan yolcuların da tanrısıydı. Hem hırsızın hem de tüccarın tanrısı nasıl oluyor diye de sormayın artık. Sporun tanrısı bu tanrı olmasaydı hem günlerce süren spor (ülkemizde karşılığı sadece futbol olan hani) geyiklerini yapamaz hem de alışverişlerde ölçü birimlerini kullanamaz olur kalırdık. Hermes'in görevlerinin çoğunun İslamiyet'te İdris'e naklolduğunu söyleyenler de var. Hani terzi ve yazıcı maharetleri olan İdris peygamber.

Ankara, Ankara güzel Ankara. Lafın dönüp dolaşıp geldiği alış-veriş işine bir de Ankara'dan bakalım. Ankara'nın dünya tarihinde benzeri olmayan bir konumu var. Ankara uzunca bir dönem tüccarların sözünün geçtiği bir şehirdi. Nedeni de keçi yünü. Bu tüccarlar zaman içinde neden bu coğrafyada ve bu kadar uzun süre egemen oldular araştırma konusu ama biz bu geleneği tümünden

unuttuk (Ankara'nın son sahipleri olarak aynı mekânlarda soluk alıp veriyoruz ya hani, ya da hiç olmazsa suyundan toprağından genlerimize geçti ya, bilsek ne güzel olur ya ondan hani). Bu grup kendine "Ahi", sattığı tiftik keçisinin yününe de "Sof" diyordu. Keçi derisi ile yünü sof da, 15. yüzyıldan itibaren şehir donattığı hanlarda (Sulu Han, Kurşunlu Han, Çengel Han, Pirinç Han, Çukur Han, Safran Han) ve kervansaraylarda (Mahmut Paşa Bedesteni) alıp satıyordu (zamanın AVM'si ve oteller zinciri). O devirde Osmanlı sarayında el işleri ve mücevheratla süslenmiş softan kaftanı da ya vezir ya da padişah giyerdi, hatırlı dostlarına hediye ederlerdi. Ortaçağ Ankara'sında sofculuk, debbağcılık (dericilik), boyacılık, saraçlık (eğir, semer, koşum takımı üretimi, süslemesi ve satışı), çilingirlik (kilit kilit, bizim sofrayla alakası yok) önemli zanaat dalları haline gelmişti.

Ahiler o kadar kendine özgü (nevi şahsına münhasır demek de hoş) bir kültür ve öğretilere sahipti ki, "sadelikteki güzellik" ile ifade edilebilecek bu hoşluk, onların derinlikli ruhunu anlatmaya yetmez(di). Ahilik için "Ankara'nın Orta Anadolu'daki konumu (stratejik demedim artık), nedeniyle Anadolu'da güçlü bir siyasal yapının bulunmadığı devirlerde, küçük egemenlik

merkezlerince bir türlü tam olarak denetlenemeyen ve bu yüzden Ankara ve çevresinde özerk ve özyönetimsel bir örgütlenmenin oluşması ve bunun da Ahilik adıyla örgütlenmiş olması bu durumu en iyi açıklayan cevapların ilki, diğeri de "Ankara'nın ticari ve üretimsel önemi" diyorlar (S. Aydın, K. Emiroğlu, Ö. Türkoğlu, E.D. Özsoy, 2005, "Küçük Asya'nın Bin Yüzü Ankara", s.143). 13. yüzyılda merkezini Konya ve Ankara'ya yayıldığı Ahilik örgütlenmesinde Ankara, diğer merkezlerden farklı olarak özerk yapısını hep korumuş. Padişaha methiye ile başlayan zamanın el yazmalarındaki gelenek de buradaki belgelerde oldukça ilginç bir şekilde görülmekte. Bireysellik barındıran, ölçülü, bütünlükçü saygın bir tavır: hem örgütlü, hem kapitalist, hem de özerk/anarşizan ilginç bir duruş. Gelenekleri, el almaları, ustalık, kalfalık çıraklık törenleri ohoo... Ahi Elvanı, ahi kalkışmasını, ahi anıtlarını da başka yazıya saklayalım artık.

Hani mitolojiden başladık ya, Ahi geleneğinde de peygamber ve meleklerin piri oldukları türlü türlü zanaat kolları vardı. Adem peygamber rençberlik ve çiftçiliğin, Musa peygamber çobanlığın, İsa peygamber seyyahlığın, Davud peygamber

zırhçılığın, Nuh peygamber tacirliğin, Muhammed peygamber de bahçıvanlık ve tacirliğin piri olarak kabul edilirdi. Hatta melek Cebrail de berberliğin piriydi (Mesnevi Şarihi Sarı Abdullah Efendi).

Günümüz Ankara'sında hayatında hiç sof kumaşı görmüş kişi, sof ürünlerinin satıldığı mağaza, sofun nasıl üretildiğini gösteren kitap, çizim, animasyon, belgesel (gezelim görelim belgesellerini saymıyorum), sof üretimini anlatan işlik, biraz da fantezi yaparak sof müzesi gören var mı bilemem. Ankara armudu, balı tavşanı, kedisi, çiğdemi için de. İsterseniz buna "kent müzesi" diyelim. Sizce ihtiyaç var mı? Arka sıradan bir ses geldi ama tam duyamadım.

Tarihte değil, tarihle kalın dostlar.

Hatun Kişiler Tribünden Uzak Dursun

Mehmet Zeki

Karanfil Sokak'taydım. Yetişmeye çalıştığım bir yer yoktu. Uzun zamandan beri görmediğim bir ahababımla, buluşup hasbihal edecektim. Yarım saatim daha vardı. Hafta sonu olmamasına rağmen, yoğunluk yaşıyordu sokak. Bir yandan aheste aheste ilerliyor, bir yandan etrafa bakıp insan hallerini gözlüyordum. Yeni neslin hal ve hareketlerini kendi kafamda bir yere oturtmaya çalışıyordum. Onların hayatına intibak edersem, gençliğin sorunlarına daha da eğilebilirdim. Sosyal sorumlu bir günümdeydim.

Az sonra sağ tarafımdaki delikanlı işportacı rahatsız oldu ki, "Ne var lan, ne bakıyon" manası taşıyan bir bakış attı. Sorunsuz bir gün geçirmek istediğim için, orali olmadım. Önüme dönüp yürümeye devam ettim. Tam karşı istikametten gelen, yaşları 18-25 arasında değişik üçlü kız grubuna çarpımayayım derken, olan oldu. Aralarından geçmeye çalışırken, sataşmak için omuz atan biri durumuna düştüm. Özür dilemek için gövdeyi başımla beraber 63 derece (zaviye bilgim ortaokuldan beri mükemmeldir) sola doğru çevirdim. Üç genç kızın hiddetli bakışlarıyla irkildim. Futbol sahalılarında en çok hakemlerin muhatap olduğu küfür eşliğinde "Önüme baksana lan" lafını yiyince sinirlendim. Aynı zamanda şaşkınlığım tavan yaptı. Şaşkınlığı parayla satsalar, ancak o kadar alınır. Bir tanesinin elinde tespih... Muhtemelen çekmeye veya sallamaya yeni başlamış. Tespih acemi elde durmaz, ne hikmetse bu

kızın eline yapışmış. Kızların kaşkolları ve sırtlarındaki montlar da dikkatimi çekti. Üzerlerinde yazan "Since 1910" ve "Gecekondu" lafları Ankaragüçlülüğümü hatırlattı. Yüzüncü yılımızı seneye kutlayacağız, 1910 yılının hatırına kızlara da sessiz kaldım. Pireye kızıp, yorgan yakamazdım. Kulübün tarihini, alışkanlıklarını, kültürünü üç kanı delllenmiş kız için silip atamazdım. Deli ile çıkma yola, başına getirir bela. Ne yani, deli güllabıcısı mi olaydım?

O andan itibaren düşünmeye başladım, kadınları tribünlere çekmeye çalışmakla iyi bir iş mi yapıyor... Biraz önce yaşadığım olay gerçekse, hayır. Çünkü sahalarda görmek istediğim hareketler değil bunlar. Tribünlere çekilen hatun kişiler, erkekleri kadınlaştırmaya (hâşâ huzurdan) çalışırken; kendileri erkekleşiyor. Tribün hatunu, öyle bir erkekleşiyor ki, hemcinslerine en galiz küfürleri sayacak şekilde donanımlı oluyor. Hem de bu duruma çok kısa bir sürede adapte oluyor. "Delikanlı abilerin" yanına bir de "delikanlı ablalar" ekleniyor. Vardığım sonuç bu. Delikanlılık şiarını kim gerçek manasından saptırıdıysa, müstahakını versin. İçi boşalmış delikanlılığı neyleyim. Dişi kartallar, dişi aslanlar dişi kanaryalar, vesaire için de bu böyle. Kimse bana aksini anlatmaya kalkmasın. "Küfür toplumsaldır, aramızda dişiler de yaşıyor" gibi yaklaşımlara da kapalı olduğumu belirteyim. Kadın inceliğin, efendiliğin (efendilik; erkeklerin tekelinde olsa da, asıl manasını kadınlar için kullanıldığında bulur) timsalidir. Bir toplumun gelişmesinin önündeki en büyük engel, o toplumun kadınlarının erkekleşmeye başlamasıdır. Hem bahsi geçen lafı bir erkekten duysan, vereceğin tepkinin niteliği ve niceliği değişir.

Hakem camiasına sabırların en büyüğünü diliyorum. Neyse... Dişi ahababımla yoğun görüştüğümüz günlerde derdimizi çok çeken Sanlı Abi'nin tektekçisinde buluştuk. Hal hatır sorma faslından sonra derin derin konuşmaya başladık. Hiçbir soğuma yoktu. Muhabbet kaldığı yerden devam etti. Aldık sattık, verdik verdiğimiz, güldük eğlendik. Yanlış anlaşılmasın, dedikodu yok. İkimizin de bünyesi elalemin lakırdısını etmeye müsait değil. Ne olduysa dördüncüleri attıktan sonra oldu. Birden sessizlik ve durgunluk çöktü. Konu açayım istedim. Gelmeden önce başımdan geçen olayı anlattım. Sonra bir futbol muhabbetidir aldı gitti.

Dişi ahababım Galatasaraylı. Ama uzaktan seviyor takımı. Sevişlerin en güzeli... "İlk yarıyı lider bitirdiniz" diye bir muz orta yaptım. Prekazi ortası... "Ben oyuna bakarım" diye göğüs istopuyla karşıladı lafı. Ardından bir dömivoleyile topu ağlarla buluşturdu. İşte, dedim kendi kendime, "Kazanma alışkanlığının yanı sıra kaybetme kültürünü de hazmetmiş bir bünye... Asıl haticeyi önemseyen bir futbol dilencisi." Üçlü kız grubunun Ankaragücü maç kaybedince verdiği tepkiyi az çok biliyorum. Tribün kültürü almış, takımın peşinden çok koşmuş biriyim.

Futbol bu futbol. Elbette asla sadece futbol değil. Ama futbola bu polyannacı bakış gerek. Sadece futbol olabilmeye için... Saf oyun haline dönmesi, efradın bundan mutlak zevki alabilmesi için... İşte tam bu sebepten, kadınların tribünlerden uzak durması gerek. Erkekleşmemeleri, ağızlarını bozmamaları, narinliklerini ve inceliklerini korumaları için... Tribünün yolu yol değil.

Pes Etme İmalat-i Harbiye: Son Ankaragücü Deplasmanı Olmasın

Mehmet Ali Çetinkaya

Öncesiyle, oyunuyla ve sonrasıyla 102 yıllık Ankaragücü'nün düştüğü/düşürüldüğü durumun gölgesinde yaşanan "bambaşka" bir Ankara derbisiydi. Maçtan önce stadın çevresinde gördüğün Ankaragüçlülerin çoğu mutsuz görünüyordu. Ankaragücü'nün yerine Gençlerbirliği'ni koyup biraz empati kurmaya çalıştım.

Sahip olduğunu bildiğin ama sahipsizliği en derinden hissettiğin pis bir duygu hali vardı. Sonuçta bunlar benim gücümün yetmediği büyük işlerdi. Kulüp 100 milyon Avro (1 milyon yaşına kadar yaşasam bile kazanamayacağım para!!!) borca batırılmıştı ama bunu yapanın kim olduğuna dair hiçbir işaret yoktu ortada. Ne hesap soran vardı ne de hesap veren. Sanki borç havadan gelmiş kulübe yapışmıştı. Ben ne yaparsam yapayım birileri gelip sevdiğimi alıp götürüyordu ve ben hiçbir şey yapamıyordum. Elimden bir şey gelmiyordu. Gerçekten ne yapacağımı bilemediğim karışık ve pis duygular...

Bu olumsuzluğa rağmen, bir yandan da stadın çevresinde bolca gördüğüm bir sahne çok hoşuma gitti doğrusu. Yanlarına aldıkları Ankaragücü beresi, atkısı takan çocukları ile maça gelen orta yaşlı daha hali-vakti yerinde babalar. Bir şekilde iş başa düşmüş ve çocuklarını alıp takıma sahip çıkmaya gelmiş gibiydiler. Kötü günde bir birliktelik de vardı yani ortada ve güzel bir şeydi bu...

Son 9 yıldır en iyi sezonunu geçiren Gençlerbirlikliler ise daha coşkuluydular haliyle. Ama hepsi stada gelirken Ankaragücü'nün durumunu düşünmüş ve düşünüyor gibiydiler. Zaten maç öncesinde açılan "Pes Etme! İmalat-ı Harbiye"

pankartı ve "ezeli rakibinin" dertlerini sahiplenilen, düşmanlarını karşısına alan tezahüratlar ile hep Ankaragücü'nün yanında yer aldılar. Ankaragücü'nü tribüne çağırdılar. Golden sonra fazla sevinmediler. Maç içinde ve sonrasında da tezahüratlarına devam ettiler.

Çünkü biliyorlardı ki bu "bataklık" kurutulmadıkça, kulüpler adam gibi idare edilmedikçe, federasyon tarafından denetlenmedikçe, birileri sürekli cebini doldururken hesap sorulmadıkça bugün Ankaragücü'nün başına gelenler yarın Gençlerbirliği'nin başına da gelebilirdi. Tarih sayfalarına bakınca 1969-70'de gelmişti de. O takım sahipsiz kalmıştı ve tam 12 yıl birinci ligden uzakta, sahipsiz yaşamaya çalışmıştı...

Gençlerbirlikli futbolcular da maç içinde ve sonunda Ankaragücü'ne büyük bir saygı gösterdiler. Golden sonra abartılı sevinmediler. Daha çok top çevirdiler. Maçtan sonra tribüne gelmeyip doğrudan soyunma odasına gittiler.

Maç bitti. 1-0 kazandık. 4. sıraya yerleştik. Play-off için umutlandık ama... Ama kimse daha önce Ankaragücü'nü yendiğimiz maçlardaki tadı almadı, sevinmedi. Çünkü "rakip" gerçekten çok güçsüzdü. Çoğunun aklında "son Ankaragücü deplasmanı olmasın" düşüncesi vardı...

Dosya Konuları

Geçmiş Sayılarda...

Solfasol Sayı.01
Mayıs.2011

Ankara'da Bisikletli Yaşam Bulundu

Solfasol Sayı.02
Haziran.2011

Politik Ankara

Solfasol Sayı.03
Temmuz.2011

Bebeklerin Ankarası

Solfasol Sayı.04
Ağustos.2011

Hamamönü

Solfasol Sayı.05
Eylül.2011

Hacıbayram

Solfasol Sayı.06
Ekim.2011

Yeni Başlayanlar İçin Ankara

Solfasol Sayı.07.08
Kasım/Aralık.2011

Kentte Beslenme

Solfasol Sayı.09
Ocak.2012

Gözetle(n)me

Solfasol Sayı.10
Şubat.2012

Yer Altında Bir Ankara Var:

Ankara'nın Pasajları

Gelecek Sayılarda...

Solfasol Sayı.11
Mart.2012

Ankara'nın Medyası

Solfasol Sayı.12
Nisan.2012

Ankara'nın

Perili Köşkları

Solfasol Sayı.13
Mayıs.2012

Atık Kağıt İşçileri ve Geri Kazanım

Solfasol Sayı.14
Haziran.2012

Homofobi

Solfasol Sayı.15
Temmuz.2012

Ankara'nın Anıtları ve Heykelleri

Solfasol Sayı.16
Ağustos.2012

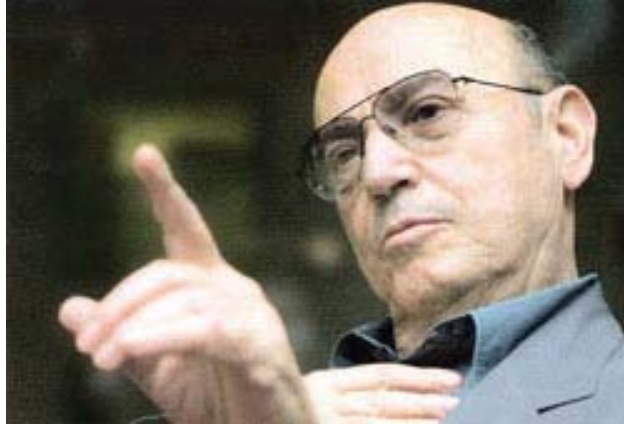
Şehrin Görünmeyen Emekçileri

01 Şubat 2012 Çarşamba

Sergi: Usta Desenler/Desenin Ustaları Resim Sergisi, Bilkent Üniversitesi Kütüphanesi Sanat Galerisi, Bilkent (1-19 Şubat 2012)

02 Şubat 2012 Perşembe

Konser: R. Strauss 2. Korno Konçertosu, A. Bruckner 3. Senfoni, Şef: Rengim Gökmen, Solist: Stefan Dohr "Korno", (2-3 Şubat 2012), CSO Konser Salonu, Talatpaşa Bulvarı, Opera, 20:00
Seminer: Theodoros Angelopoulos'un Sinemasına Bakış, Ankara Fotoğraf Film Akademisi, Büyüklüm Sokak 22/12 Kavaklıdere, 19:30

03 Şubat 2012 Cuma

Söyleşi: Çocuk Kitapları, Üzeyir Gündüz, Avrasya Yazarlar Birliği, Hamamönü Söyleşileri, Tarihi Kabakçı Konağı, Hamamönü, Altındağ, 19:00

06 Şubat 2012 Pazartesi

Çocuk Atölye Çalışması: "Ben bu ressamı tanıyorum", Cerçocuk Atölyesi, Cermodern, Altınsoy Caddesi, No: 3 Sıhhiye

07 Şubat 2012 Salı

Tiyatro: Elma Hırsızları (Bir Ceza Avukatının Anıları), Şinasi Sahnesi, Tunus Caddesi

08 Şubat 2012 Çarşamba

Konser: Ankara Caz Derneği "15. Ankara Uluslararası Ankara Caz Festivali, Okay TEMİZ - Doudou N'diaye ROSE - Yamar THIAM Konseri "ODTÜ Kemal Kurdaş Salonu, 20:00

10 Şubat 2012 Cuma

Konser: G.Ph.TELEMANN, Senfoni Re Majör, J.S. BACH, Obua Konçertosu, A. VIVALDI Obua Konçertosu, J.A. HASSE Senfoni Sol Minör, Şef Raoul GRUNEIS, Solistler Manfred BELLMANN "Obua", İrıs RATH "Flüt", CSO Konser Salonu, Talatpaşa Bulvarı, Opera, 20:00

11 Şubat 2012 Cumartesi

Konser: Sevgililer Günü Konseri, N. Rimski-Korsakof, Mayıs Gecesi Uvertürü, P. İ. Çaykovski, Bir Rokoko Teması Üzerine Çeşitlemeler, Op. 33, S. Rahmaninof, "Vocalise", P. İ. Çaykovski | Romeo ve Juliet Fantezi Uvertür, Şef, Missak Baghboudarian, Solist Efe Baltacıgil, viyolonsel, Bilkent Senfoni Orkestrası

Ankara'da Bu Ay

Konser Salonu, Bilkent, 20:00

Konser: Ankara Caz Derneği "15. Ankara Uluslararası Ankara Caz Festivali-Burhan ÖÇAL ve Tuluğ TIRPAN Konseri, ODTÜ Kemal Kurdaş Salonu, 20:00

23 Şubat 2012 Perşembe

Konser: Bülent Ortaçgil, If Performance Hall, Tunus Caddesi, Kavaklıdere, 22.00 Kapı açılışı

Konser: N. PAGANINI Keman Konçertosu No:1, J. SIBELIUS 1. Senfoni Op 39, Şef Dorian WILSON, Solist Mario HOSEN "Keman" (23-24 Şubat 2011), CSO Konser Salonu, Talatpaşa Bulvarı, Opera, 20:00

25 Şubat 2012 Cumartesi

Tiyatro: Orkestra, Yazan : Arthur Miller, Çeviren : Yıldırım Türker, Yöneten : Ayşe Emel Mesçi, İrfan Şahinbaş Atölye Sahnesi, Devlet Tiyatroları Sosyal Tesisleri, Macunköy, 20:00

26 Şubat 2012 Pazar

Konser: Jehan BARBUR, ODTÜ Kemal Kurdaş Salonu, 19:00

28 Şubat 2012 Salı

Söyleşi: Seymen Sohbetleri, Ankara Seymen Kulübü, Hamamönü Söyleşileri, Tarihi Kabakçı Konağı, Hamamönü, Altındağ, 19:00

Devam Eden Etkinlikler

Soyut Fotoğraf Sergisi: Mit, AFSAD Gökhan Bulut Soyut Fotoğraf Atölyesi (28 Ocak-26 Şubat 2012), CER Modern Sanatlar Merkezi, < Altınsoy Caddesi, No: 3 Sıhhiye

Sergi: "Fiktion Okzident" Türkiye ve Almanya Arasında Sanat Alışverişi, heykel, fotoğraf, video, resim ve çeşitli enstalasyonlar (14 Aralık 2011- 29 Şubat 2012), Cermodern, Altınsoy Caddesi, No: 3 Sıhhiye

Sergi: Marianna ve Germania: Düşmanlıktan Dostluğa "Alman Fransız Karikatürleri (1550-1999) (21 Ocak - 13 Şubat 2012), Cermodern, Altınsoy Caddesi, No: 3 Sıhhiye

Seçki: Ebru Baysal

SOLFASOL
Ankara'nın Gayriresmi Gazetesi
Şubat 2012
10. Sayı

Ayda Bir Yayınlanır.

Editör
Mehmet Onur Yılmaz,
Sibel Durak

Yazı İşleri
Aktan Acar, Ezgi Koman,
Tanju Gündüzalp

Dosya Editörü
S. Erdem Türközü,
Tanju Gündüzalp

Redaksiyon
Ebru Baysal, Sibel Durak

Yayına Hazırlayanlar
A. Necati Koçak, A. Şebnem Soysal, Akın Atauz, Aktan Acar, Ayhan Çelik, Burcu Öztürk, Ebru Baysal, Emrah Kırmısoy, Enver Arcaç, Eren Aksoyoglu, Gözdem Üner Tubay, Kübra Ceviz, Umut Koşan, Nermin Atılkan, Olcay Koşan, Onur Mat, Özge Altınyayla, Ruşen Özgür Özcan, S. Erdem Türközü, Selda Bancı, Tolga Özçelik

Katkı Verenler
Ali Gökmen, Ali Akın Akyol, Alper Şen, Asena Ayhan, Aydan Çelik, Ayşe Uslu, Ayşen Ece Kavas, Birol Özdemir, Bişeng Özdiñç, Celal Musaođlu, Çiğdem Mater, Deniz Enli, Erdem Ceydilek, İsa Çapanoğlu, İnci Gökmen, Mehmet Ali Çetinkaya, Mehmet Zeki, Murat Ayvaz, Murat Dirican, Murat Sevinç, Murat Tungal, Ozan Küçükusta, Özsel Bebeli, Özgür Yalçın, Pınar Büyükgöral, Rabia Ç. Çavdar, Ruşen Özgür Özcan, Seçkin Erdoğan, Selçuk Atalay, Serap Günay, Sine Çelik, Sümeyra Ertürk, Tolga Özçelik, Umut Güner, Yaşar Seyman, Yavuz Yıldırım

Teşekkürler
Şükrü Hatun, Önder Yıldırım, Şaban Tiryaki, Selçuk Keskinbalta

Tasarım ve Uygulama
Volkan Uysal, Aktan Acar

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Mehmet Onur Yılmaz

Yayın İdare Merkezi
Kavaklıdere Mah. Tunalıhilmi Cad. No:54/8
Kavaklıdere / ANKARA
Tel - Faks: 0 312 437 76 41
bilgi@gazetesolfasol.com
abone@gazetesolfasol.com

İstanbul Temsilcisi
Alper Şen
İstiklal Cad. 116 Danişman Geçidi Han Çıkmaızı Sok. No: 1
Beyoğlu - İstanbul
Tel: 0 537 683 94 70

Basım Yeri
Mattek Matbaacılık
Bas. Yay. Tan. San. Tic. Ltd. Şti.
Adakale Sokak No: 32/27
Kızılay / Ankara
Tel: 0 312 433 23 10

Basım Tarihi
01.02.2012

Yaygın Süreli Yayın
5000 Adet Basılmıştır

Ankara Satış Noktaları:

Dost Kitabevi (Konur Sokak), Dipnot Kitabevi, İmge Kitabevi, Turhan Kitabevi, Ada Kitabevi (Arcadium AVM), ODTÜ Öykücü Kitabevi, ODTÜ Mimarlık Fakültesi Kırtasiye, Oku-yorum Kitabevi Konutkent 1 Çarşısı

İstanbul Satış Noktaları:

Mephisto Kitabevi: (İstiklal Cad. no: 125)
Parmakizi Kitabevi
(Kadıköy Akmar Pasajı No: 70/25)
Semerkand Kitabevi
(Beyoğlu Süslü Saksı Sok.No: 5)

Solfasol Mekanları:

Solfasol'ü okuyabileceğiniz mekanlar da var! Kızılay'da AST, EskiYeni, Nefes, Ortadünya, Tenedos ve Sakal'da, Ayrıca Siyasal Kırtasiye, İHD, Ahlatlıbel, Lozantpark, Beyoğlu, Roxanne, ODTÜ Sunshine'da; Kaleyem yolunuz düşerse Kirit Kafe'de (Koyunpazarı Sokak No:60) Solfasol bulabilirsiniz.

Ya da bize bir mail atın biz size ulaşalım.
abone@gazetesolfasol.com

Maraş Katliamı "Babamın Sesi" ile Beyaz Perdede...

"İki Dil Bir Bavul" ile sinemamıza belgesel-gerçek tadında yeni bir değer katan Perişan Film, 2. filmiyle Uluslararası Rotterdam Film Festivalinde Altın Kaplan için yarışacak ve ilk dünya gösterimini yapacak...

Zeynel'in ailesinin "Maraş Katliamı"nın yaşandığı süreçte yaşadıklarını temel olarak alan filmde, bu sefer; senaryoyu Orhan Eskiköy yazarken, yönetmenliği; Orhan Eskiköy ve Zeynel Doğan, yapımcılığı Özgür Doğan üstlendi... Filmin başrollerinde ise, Zeynel Doğan ile birlikte, annesi Base Doğan ve Gülizar Doğan yer aldı.

Çekimleri, Elbistan/Nurhak bölgesinde ve Diyarbakır'da gerçekleştirilen filmde, geçmişte kaydedilmiş sesler saklandıkları yerden çıkıp Basé'nin etrafını yeniden sararken oğlu Mehmet'in kulağına bilmediklerini fısıldıyor.

Söz bu iki özel filmi gerçekleştiren üçlümüzde; "Türkiye'de belgesel sinemanın üzerine düşeni yapamadığına inanıyoruz. Bunun birçok nedeni olabilir. Ancak üretim biçimi, geleneksel anlayış ve belgesel sinema eğitiminin yetersizliğinin en önemli nedenler olduğunu düşünüyoruz... Diğer insanları ve hayatları anlamaya yardımcı olmak için, küçük hikayelerden yola çıkarak evrensel konuları ele alan filmler yapıyoruz... Belgesel sinemadan edindiğimiz deneyimle, kurmaca filmler yapmayı hedefliyoruz..."

Filmin kısa özeti de şöyle; Basé Elbistan'da yalnız başına yaşar. Hayatındaki tek beklentisi büyük oğlu Hasan'ın evine dönüp herkes gibi bir hayat kurmasıdır. Eve gelen sessiz telefonların Hasan'dan geldiğine inanmaktadır. Aynı günlerde Diyarbakır'da yaşayan küçük oğlu Mehmet baba olacağını haberini alır. Yeni bir eve taşınır. Eşyaların arasında babasına gönderilmek üzere kaydedilmiş annesinin ve kendi çocukluk sesinin olduğu bir kaset bulur.

Mehmet babasının kaydettiği kasetleri bulmak ve annesini Diyarbakır'da yaşamaya ikna etmek için Elbistan'a gider. Mehmet, annesini Hasan'dan başka bir şey düşünmez halde bulduğunda yavaş yavaş onun dünyasına girmeye başlar. Basé'nin yapmayı istediği tamiratları; bahçe işlerini yapar. Bir yandan da babasının gönderdiği kasetleri arar. Ancak Basé, geriye kalan kaset olmadığını söyleyerek Mehmet'i kasetlerin varlığından uzaklaştırmak istese de bunu başaramaz. Mehmet kasetleri ararken ailesiyle ilgili bilmediklerini öğrenmeye başlayacaktır.

Orhan Eskiköy'ün yorumu ile bitirelim...
"İnsanın geçmişini kaydetmesi her zaman ilgimi çekti. Fotoğraf, günlük, video gibi kayıtlar sinemanın hep ilgisini çekti. Ancak hep belgeselciler kullandılar..."

Belgesel sinemadan gelen biri olarak bir ailenin ses arşivi üzerinden bir hikaye anlatmak beni heyecanlandırdı.

Babamın Sesi gerçek bir hikayeden yola çıkarak bireylerin toplumla kuramadığı ilişkinin izinde kaydedilmiş bir geçmişe odaklanıyor. Bu filmdeki oyuncular kendilerini oynadılar. Yazdığım diyalogları kendilerine göre uyarladılar. Yazdıklarımın daha fazlası ortaya çıktı. Bunun başarılmasını hem başrol oynayan hem de ikinci yönetmen olan Zeynel Doğan'a borçluyuz. Annesiyle birlikte kameranın önünde ve arkasında filme önemli dokunuşlar yaptı."

88', 35 mm (1:1.85), Renkli, Dolby Digital, Kürtçe ve Türkçe © Perişan Film / Riva Film / Arizona Films, 2012 Türkiye www.perisanfilm.com / Solfasol

El Sallayın, Devlet Kayıtt!

Ankaralıları 831 Mobese Kamerası ile İzlenecek

Ankara'nın dört bir yanı mobese kameralarıyla 7x24 izleniyor. Şehrin çeşitli noktalarında toplam 831 güvenlik kamerasının yer alması planlanıyor.

Bugüne kadar Ankara'da tamamlanan mobese kamera sayısı 270 yapımı devam edenlerin sayısı ise 561. Tüm bu kameraların işlevsel hale getirilmesiyle Ankara 831 kamerayla gece gündüz izleniyor olacak.

Şehrin değişik köşelerine yerleştirilecek bu kameraların sayıları göz önüne alınınca

en çok kamera 311 noktayla Çankaya'nın payına düşüyor. Çankaya'yı 183 kamerayla Altındağ izlerken, 112 kamera ile Yenimahalle listenin üçüncü sırasında yer alıyor. Keçiören'de 78, Mamak'ta da 57 mobese kamerası olması planlanıyor. 54 kamera sayısıyla Etimesgut ve 36 kamerayla Sincan listenin sonunda yer alan ilçeler.

Bu kameralar içerisinde sabit kamera sayısı 359

iken dome kamera tabir edilen 360 derece hareketli kameraların sayısı 299. Kameraların 168 tanesi plaka tanıma ile hız ve ışık ihlali izleme niteliği olan sistem kamerası, 5 tanesini de yüksek çözünürlüklü kameralar oluşturuyor.

Şehrin dört bir yanına yayılan bu kameraların yerleştiriliş amaçları arasında güvenlik, plaka tanıma, ışık ve hız ihlali tespiti yer alıyor.

Bütün bu kameraların yerleri, yerleştirilme biçimine kim nasıl karar veriyor belli değil. Kamera kayıtlarına kim nasıl ulaşıyor, nasıl kullanılıyor, bu kameralar sadece açık alanı mı izliyor, bilinmiyor. 831 kameranın görüş alanındaki konut ve özel mülklerin durumunun ne olduğu kocaman bir soru işareti.

Siz en iyisi dışarı çıktığınızda arada bir boşluğa doğru el sallayın. Ne de olsa yayındayız; özgür olmasak da güvendedeyiz! / Solfasol